

Leo Tanner...

DINAMIČNO I KREATIVNO

Tako djeluje Duh Sveti

Priručnik za predavača

S njemačkoga preveo i priredio Pavao Madžarrević

Leo Tanner...
Dynamisch und kreativ
So wirkt der Heilige Geist
Referentenbuch

Uvod u seminar

Duhovni uvod

Duhovi su bili obilježeni Božjim zahvatom, „ognjenim“ jezicima, oduševljenjem, novim nadahnućima, hrabrim istupom, odvažnim svjedočenjem, uzajamnim razumijevanjem i dubokom radosti u Bogu. Učenice i učenici su doživjeli preobrazbu. Više ljudima nisu govorili samo o Isusu, nego iz nutarnje povezanosti s Njim. On je djelovao u njima i preko njih.

Duhovi nisu događaj prošlosti, Duhovi traju. Isti Duh Sveti je ponuđen nama i našem vremenu. Zato ovaj tečaj o vjeri *Dinamično i kreativno – Tako djeluje Duh Sveti danas!* Znamo da je Duh Sveti oduvijek djelovao dinamično i kreativno. Ali danas Mu se možemo i hoćemo otvoriti da bi se obećanje, koje je Ivan Krstitelj izrekao o Isusu kod nas ispunilo: *On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem (Lk 3,16).*

Papa Franjo je češće izrazio želju da svi članovi Crkve iskuse obnoviteljski dah Duha. Neka se svi nanovo rode iz milosne struje Duha, iz krštenja Duhom Svetim. Da bismo ovo unaprijedili, pozivamo sve da za vrijeme tečaja svjesno uvijek iznova u molitvi pozivamo Duha Svetoga, kao što su to apostoli, učenice i učenici s Marijom, Isusovom Majkom, poslije Kristova uzašašća učinili u gornjoj sobi. Ovome hoće poslužiti i molitvene vježbe tijekom susreta na tečaju kao i dnevni tekstovi prateće bilježnice.

O da bismo po Duhu Svetom postali oduševljeni ljudi zapaljeni ognjem Duha Svetoga.

U vezi s tečajem

Tečaj o vjeri obuhvaća osam cjelina, to znači osam susreta, pri čemu je osmi susret svečano bogoslužje. Kod prvih sedam cjelina uvijek je predviđen jedan razgovor u grupi.

Tijek:

Ovaj se tečaj o vjeri orijentira prema na trajanje drugih POV-seminara o vjeri od dva sata. Ovdje se svjesno suzdržavamo od točnije ga rasporeda vremena. Pretpostavljamo da predavači imaju iskustva s tečajevima o vjeri.

Slavljenje:

Ne navodimo naputke o pjevanju osim ondje, gdje je to predviđeno radi molitvenih vježbi. Pjevanje treba prilagoditi mjestu i konkretnoj grupi.

Iskustva – svjedočanstva:

Osobna iskustva nas često potiču da se otvorimo i nanovo upustimo u Boga. Stoga smo priložili svjedočanstva nama povjerljivih osoba. Pozivamo vas da ugradite svjedočanstva osoba iz kruga suradnika ili sudionika. Možete se poslužiti i priloženim svjedočanstvima iz priručnika. Sami odaberite gdje svjedočenje tijekom susreta najbolje pristaje.

Razmjena u grupama:

Pitanja u priloženome materijalu treba shvatiti kao poticaje na pitanja. Predavač može izabrati i druga pitanja.

Tim suradnika:

Nužan je jedan prije tečaja obučeni tim suradnika. Ne samo za različite službe, nego prije svega i da kao duhovno jedinstvo nosi tečaj. I suradnici se trebaju pripremiti za tečaj. Obučava ih EO-tim koji timu suradnika na tečaju daje potrebne upute. Važna je razmjena nakon jedne održane cjeline i usuglašenost za svaki pojedini susret tečaja.

Molitvene vježbe:

Za svaku cjelinu predlažemo jednu molitvenu vježbu prilagođenu duhovnoj situaciji gostiju tečaja.

Materijal:

U materijal za tečaj uz svaku jedinicu pripadaju: materijal za predavača i knjiga: *Dinamično i kreativno – tako djeluje Duh Sveti danas* koja je nužna ne samo za predavača nego i za sudionike. Ona s dnevnim tekstovima za razmatranje produbljuje odnos prema Duhu Svetomu. Za osobno produbljivanje moguće se ovdje pročitati predavanja – sa slikama i svjedočenjem. Knjiga je prikladna i za one koji ne mogu sudjelovati na nekome od susreta tečaja.

Formalne napomene:

Tekstovi Pisma napisani su kurzivom bez navodnika. U kurzivu su napisane i pojedine riječi koje želimo istaknuti. U tekstovima su zamjenice za Trojedinoga Boga uvijek pisane velikim početnim slovom.

Sitnijim slovima navedene su napomene koje Vam pomažu moderirati tečaj i takvi tekstovi, koji se u danome slučaju mogu i izostaviti a da se ne gubi povezanost.

DVD-ROM

Svi tekstovi su napisani u Wordu kako bi se s lakoćom mogli otvoriti.

Preporučujemo da najprije isprintate sadržaj ovoga DVD-ROM-a. Tako ćete dobiti najbolji uvid u tečaj.

Predavanja za predavača kao i power-prezentacije pojedinih jedinica na ovome DVD-ROM-u možete dalje razrađivati. Isto vrijedi i za kopirane predloške pridodane pojedinoj cjelini. Slike slijeva u tekstovima referata upućuju na to da sada u power-prezentaciji treba pokazati sljedeću sliku.

Uz pojedine tematske jedinice na raspolaganju vam je mnoštvo materijala, teološkoga znanja i vježbi za praktičnu primjenu. Budući da bi sve obrađeni materijali prešli vremenski okvir jednoga susreta, nešto od toga smo kao dodatak priložili na kraju svake cjeline. Sve tlo vam je u slučaju potrebe na raspolaganju. Ovo vrijedi i za dodatne ili alternativne power-slike.

Ovi dodatci mogu biti korisni eventualno onda ako u vezi s ovom temom provodite tjedan vjere (Duhovne vježbe).

Kod EO ćete pronaći sve vrijedno znanja prije nego započnete s tečajem, kao uvod u tečaj o vjeri, sadržaj, susret pripreve i izobrazbe za pripravu tima suradnika i preklopticu (Flyer) za osobno daljnje oblikovanje.

Materijali sadržani na DVD-ROM-uzakonom su zaštićeni i podliježu odgovarajućim zakonima u vlasništvu. Ovo posebno vrijedi za slike. Posjedujući DVD-ROM stječete pravo ove podatke rabiti za Vaš vlastiti seminar (jednom ili više puta).

Slike Power-prezentacije služe za ilustraciju. Na njima prikazane osobe nisu ni u kakvoj vezi sa sadržajim izričajem, sličnosti su slučajne i nisu namjerne.

Napomene u vezi s tečajem o vjeri

Tečaj o vjeri *Dinamično i kreativno – tako djeluje Duh Sveti danas*, dio je pastoralnoga koncepta „Putevi odrasle vjere“ (PoV-koncept). Ovo je tečaj za produbljivanje i pretpostavlja osobni odnos s Isusom Kristom i želju živjeti više s Duhom Svetim. Želite li započeti s ovim tečajem, preporučujemo vam jedan od početnih tečajeva ili Alfa-tečaj.

Za upoznavanje ovoga koncepta postoji priručnik *Crkva s budućnošću, uključujući* DVD-ROM. Ovdje se nalaze svi materijali korisni za provođenje PoV-koncepta u zajednici – uključujući predstavljanje tečajeva, kao i materijale za male grupe.

Na internetu su predstavljeni svi tečajevi o vjeri i radni materijali objavljeni u izdavačkoj kući WeG.

Planiranje tečaja o vjeri

Početni se tečajevi održavaju u tjednome ritmu. Kod dubljega tečaja *Dinamično i kreativno – Tako djeluje Duh Sveti* dana može se izabrati i neki drugi ritam, već i zato što tekstovi za razmatranje u popratnoj bilježnici nude za to dostatno materijala. To znači: Pojedinačni tekstovi dana mogu se produbljavati kroz više dana.

Audio-predavanja

Predavanja se mogu poslušati i preuzeti na mrežnoj stranici www.leotanner.ch

Blagoslovna želja

Neka ovaj tečaj o vjeri pridonese tomu da mnogi ljudi našega vremena nanovo otkriju Duha Svetoga. Neka Duh Sveti Vas i sve nas na nov način ispuni i ljubavlju i snagom preko nas, u Crkvi i današnjemu svijetu djeluje.

Leo Tanner u
suradnji s Urbanom Camenzind-Herzogom
i Matthiasom Willauer-Honeggerom

1. cjelina:
Učenici prije i poslije Duhova
Duh oživljuje (usp. Iv 6,63)

Slika 1:

1.

Uvod

Pozdrav i slavljenje

Motiv i cilj

Slika 2: Papa Franjo je češće – prije svega članovima karizmatske obnove – izrazio želju da svi članovi Crkve, laici i posvećeni, iskuse obnoviteljski dašak Duha. Neka se svi nanovo rode iz rijeke milosti Duha, iz krštenja Duhom Svetim. On moli one koji su ovaj dar primili, da ga podijele sa svima u Crkvi. I govori da je ovo 'najvažnije služenje', jer nas ovo iskustvo Duha Svetoga preobrazuje u nove muškarce i žene.

Tko želi preobrazbu Duhom Svetim ili Ga želi dublje doživjeti, ovdje je na pravome mjestu. Jer ovaj tečaj o vjeri *Dinamično i kreativno – Tako djeluje Duh Sveti danas* hoće nas dublje uvesti u život u i iz Duha Svetoga. Čitav tečaj stoji sadržajno pod obećanjem koje je o Isusu izrekao Ivan Krstitelj: *On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem (Mt 3,11; Lk 3,16)*. To pokazuje i slika, logo tečaja: Goruće i oduševljeno srce.

Slika 3:

U tome nam pomažu sljedeće teme:

Kratko objasniti pojedine teme

1. Učenici prije i poslije Duhova

Duh oživljuje (usp. Iv 6,63)

2. Krštenje Duhom Svetim

Punite se Duhom (Ef 5,18)

3. Vođeni Duhom

Provjeravajte duhove (1 Iv 4,1)

4. Postati nov

Preobraženi iz slave u slavu (2 Kor3,18)

5. Karizme – koristiti oruđe Božje

Različiti darovi (Rim 12,6)

6. Molitva u jezicima, prorokovanje i liječenje

Čeznite za darima Duha (1 Kor 14,1)

7. Pomazanje i poslanje

Duh Gospodnji na meni je (Lk 4,18)

8. Slavlje zahvalnosti i poslanja

Biti Isusovi svjedoci (usp. Dj 1,8)

Danas započinjemo s prvom temom: Učenici prije i poslije DUhova – *Duh oživljuje*. Tada le važno: Ne radi se samo o teoriji, nego mi hoćemo iskusiti Duha Svetoga i njegovu preobražajnu snagu. Stoga kod svakoga susreta pozivamo na jednu molitvenu vježbu. Isto se tako hoćemo kod svakoga susreta moliti Duhu Svetom.

Molitva Duhu Svetom

Napomena: Većina molitava Duhu Svetom su prozborne molitve – Dođi, Duše Sveti! Ipak kako govori Nicejsko carigradsko Vjerovanje, Duh Sveti se *s Ocem i Sinom skupa časti i zajedno slavi*. Stoga smo kreirali jednu molitvu koja Duha Svetoga časti i njemu se klanja.

Slika 4: Duše Sveti, Ljubavi Oca i Sina, Prijatelju svih živih, Središte svakoga pravog susreta, opijevamo Tebe, ljubećega Stvoritelja Duha životvorca. Hvalimo te i slavimo jer si divan.

Klanjamo ti se kao našem Gospodinu i Bogu. Zahvaljujemo ti za tvoje djelovanje među nama. Trebamo te jer bez tebe ne možemo ništa. Zapali u nama svoj oganj i stvori nam novo, ljubeće srce. Amen.

Otkriti Duha Svetoga: Treća božanska osoba – Duh Stvoritelj

Duh Sveti mnogim vjernicima nije poznat kao Isus Krist ili Bog Otac. Stoga ćemo kod svakoga susreta upoznati jednu fasetu Duha Svetoga.

– Treća božanska osoba

Slika 5: Započinjemo s pitanjem: Tko je Duh Sveti? Duh Sveti je kao prvo Osoba, jedan Ti. Tako križajući se molimo: „*U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.*“

Budući da je Duh Sveti Osoba na jedan drugi način, drukčiji od Oca i Sina, često nam je teško sebi Ga zamisliti. Boga kao Oca ili kao Majku možemo sebi još na neki način zamisliti, Isusa Krista, koji je kao čovjek među nama živio, također. Ali Duh Sveti kao osoba?

Možda nam pomogne ovo: Duh Sveti je osoba koja povezuje. On povezuje Oca i Sina međusobno u ljubavi. Povezuje nas ljude s Bogom. Povezuje nas ljude u ljubavi međusobno. Povezuje nas sa stvorenjem.

Duh Sveti nas uvlači u život Presvetoga Trojstva. On proširuje Savez između Oca i Sina na sve koji se daju uključiti. Tako mi (Crkva, čitavo stvorenje) bivamo u Duhu uzeti u prisni zagrljaj između Isusa i Oca, u zagrljaj koji nikada ne prestaje.

– Duh Stvoritelj

U poznatome himnu Duhu Svetom pjevamo: „O dođi, Stvorče, Duše Svet, pohodi duše vjernika...“ Oznaka Stvoritelj znači ponajprije da je Duh Sveti Bog. Duh Sveti kao Stvoritelj izražava da se njegovo

djelovanje ne svodi samo na Crkvu, nego se proteže i na stvorenje. Sva nebrojena čuda i ljepote stvorenja svjedoče o nevjerojatnoj kreativnosti Duha Stvoritelja

Slika 6: Eventualno ukazati na čudo stvorenja dviju slika.

Slika 7: Sunce, brda, voda, biljke, životinje u vodi, na zemlji, u zraku, smijeh djeteta, čovjekovo lice, različitost boja..., sve je pohvala Duhu Stvoritelju.

Slika 8: Odmah na početku Biblije, u prvome izvješću o stvaranju riječ je o sređujućoj snazi Duha: *Zemlja bijaše pusta i prazna i Duh je Božji lebdio nad vodama*“ (Post 1,2). Hebrejska riječ lebdjeti može se prevesti i sa kliziti, ležati. To je glagol počivanja. Kao što kokoš leži na svojim jajima dok se pilići ne izlegu, tako Duh Sveti lebdi nad kaosom.

Duh Sveti je onaj koji da je da iz kaosa postane kozmos. Postoji izvanjski i nutarnji kaos. U nutarnji kaos spadaju želje, planovi, čežnje... suprotstavljene jedne drugima koje se međusobno bore. Ali i bolna sjećanja, zbrka... Duh Sveti hoće lebdjeti i nad kaosom nesusjesnoga. Duh Sveti hoće i može iz svega načiniti nešto lijepo, novo, sređeno, čisto, svježe.

2.

Poticaj

Nakon ovih prvih misli o Duhu Svetom uranjamo sada u stvarnu temu ove cjeline. Što Duh Sveti čini možemo vidjeti kod Isusovih učenika. Promotrimo Isusove učenike prije i poslije Duhova na temelju nekih slobodno izabranih prizora.

2.1 Učenici prije Duhova

Slika 9: Kao prvo: Učenici su bili oduševljeni onime što su doživjeli s Isusom. Isus je na posve nov način govorio o Bogu, nebeskome Ocu. U njegovim se riječima osjećala velika ljubav, jasnoća i snaga. On je ozdravljao nebrojene ljude u bezizlaznim situacijama. Oslobađao je ljude od zlih sila. Mnoštvo ljudi je dolazilo

k Isusu., Htjeli su čuti njegovu poruku o Božjemu kraljevstvu, primiti pomoć i utjehu.

Petar – Nasljedovanje Isusa vlastitom snagom

Slika 10: Učenici ali i Petar bili su oduševljeni što smiju biti skupa s ovim Isusom i pripadati mu. Petar je bio čovjek sposoban oduševiti se, jaka vodeća osobnost, ali u mnogočemu i kolebljiv. Morao je bolno iskusiti da sama dobra volja i najbolje ljudske namjere u nasljedovanju Isusa nisu dostatni. On nam pokazuje da nasljedovanje Isusa vlastitom snagom preopterećuje.

U vezi s time nekoliko prizora:

1. prizor: Dobro zamišljeno, ali...

Slika 11: U Cezareji Filipovoj htio je Isus od apostola čuti (saznati) što o njemu govore ljudi. Zatim je upitao njih: *A vi, što vi kažete, tko sam ja?* I Petar je dao krasan odgovor: *Ti si Krist, Pomazanik, Sin Boga živoga!* Isus mu je čestitao na ovome odgovoru i dodao da mu je ovu spoznaju dao njegov nebeski Otac. I Isus je nastavio: *Ti si Petar – Stijena, i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati (Mt 16,15-18).* Koje ga li obećanja Petru.

Odmah iza toga Isus je govorio o svojoj mucij, smrti i uskrsnuću u Jeruzalemu. Petru se to nije nimalo dopalo. On je sebi Mesiju zamišljao i htio imati posve drukčije. Zato počeo Isusa odvracati govoreći: *Daleko to od tebe, Gospodine! To se tebi nipošto ne smije dogoditi!* Isus je na to oštro reagirao: *Odlazi od mene, Sotono! Napast si mi jer ti nije na pameti ono što je Božje, nego što je ljudsko (Mt 16,22-23).* Petar je dobro mislio, ali daleko od onoga što hoće Bog.

2. prizor: Slab i umoran

Slika 12: Nakon Posljednje večere Isus se po običaju zaputi s apostolima prema Maslinskoj gori. Ondje ga spopade žalost i tjeskoba. Usred smrtne muke Isus reče apostolima: *Molite da ne*

padnete u napast! I otrgnu se od njih koliko bi se kamenom dobacilo i hrvaše se u molitvi: pade na koljena pa se molio: *Oče! Ako hoćeš, otkloni ovu čašu od mene. Ali ne moja volja, nego tvoja neka bude.*

Kad se vratio, potražio je potporu od svojih učenika. Ali oni su bili zaspali! Bili su previše umorni za duhovnu borbu. Ovo se ponovilo još dva puta.

Usta od molitve, dođe učenicima i nađe ih snene od žalosti pa im reče: 'Što spavate? Ustanite! Molite da ne padnete u napast' (usp. Lk 22,39-46). Zatim odlučno pođe u muku. Kad su došli vojnici, Isusa svezali i odveli, apostoli se u strahu razbježaše.

3. prizor: Precjenjivanje vlastite volje

Slika 13: Isus je još prije ovoga prizora na Posljednjoj večeri rekao Petru: *Šimune, Šimune, Sotona je zaiskao da vas smije rešetati kao pšenicu. Ali ja sam molio za tebe da tvoja vjera ne malakše. A kad se obratiš, utvrdi svoju braću.*

Ali Petar si nije mogao zamisliti da bi njegova vjera mogla malaksati. Zato reče Isusu: *Gospodine, ja sam spreman ustreba li poći s tobom i u tamnicu i u smrt.* Ali realnost će izgledati drukčije. Isus ukaže na to pa reče: *Petre, kažem ti, još danas, prije nego pijetao zapjeva, tri puta ćeš me zatajiti (Lk 22,31-34).*

Kad je Isus kratko iza toga bio uhvaćen, apostoli su pobjegli. Jedino je Petar slijedio Isusa izdaleka. Tu mu dva puta pristupi jedna sluškinja i drugi ljudi govoreći da pripada Isusu. A on se stade kleti i zaklinjati da toga čovjeka uopće ne poznaje. Odmah iza toga oglasi se pijetao. *A Petar se sjeti Isusovih riječi koje mu bijaše rekao: Prije nego se pijetao oglasi, tri puta ćeš me zatajiti. I iziđe napolje i gorko zaplaka (usp. Lk 26,69-75).* Petar je unatoč dobroj volji bio preslab za nasljedovanje Isusa.

4. prizor: Zatvorena vrata

Slika 14: Na uskrs, nakon Isusova uskrsnuća okupili su se apostoli iz straha od Židova iza zatvorenih vrata. Tada *dođe Isus, strane u sredinu i kaže im: 'Mir vama!' (Iv 20,19).* Apostoli se raduju.

Ali Toma, koji nije bio s njima, nije mogao vjerovati da je Isus uskrsnuo.

Strah, pitanja, sumnje i nesigurnosti ostali su i poslije Isusova uskrsnuća. Vrata su čak i na Duhove bila još uvijek zatvorena.

2.2 Učenici poslije Duhova

Slika 15: Ali tada se dogodio proboj. Luka piše: *Kad je napokon došao dan Pedesetnice, svi su bili zajedno na istome mjestu. I eto iznenada šuma s neba, kao kad se dignu silan vjetar. Ispuni svu kuću u kojoj su bili. I pokažu im se kao neki ognjeni razdijeljeni jezici te siđe po jedan na svakoga od njih. Svi se napuniše Duha Svetoga i počеше govoriti drugim jezicima, kako im već Duh davaše zboriti (Dj 2,1-4).*

Slika 16: Isusov ogranj zahvatio je apostole, učenice i učenike. Tada je u njihova srca došla sigurnost, radost snaga i oduševljenje. Promjena koja je bila za sve opipljiva i postala vidljiva.

Kao prvo otvorili su zatvorena vrata i prostodušno istupili pred javnost. Hvalili su i veličali Božja velika djela. Ljudi iz različitih zemalja su ih razumjeli, jer su ih čuli govoriti na njihovu materinjem jeziku.

Božja prisutnost je bila tako opipljiva da su zbunjeni pitali: Što je to? Što bi to moglo biti? Drugi pak, podrugujući se, govorahu: 'Slatkog su se vina ponapili' (Dj 1,12-13).

Petar naviješta Isusa kao Mesiju i Gospodina

Tada Petar, ispunjen Duhom Svetim, istupi pred ogromno mnoštvo ljudi i navijesti da je ovaj Isus kojega su oni pribili na križ i ubili, Mesija i Spasitelj čitavoga svijeta. Bog ga je uskrisio i uzvisio za Gospodina nad svima: *Pouzdamo, dakle, neka znade sav dom Izraelov da je toga Isusa, kojega vi razapeste, Bog učinio i Gospodinom i Kristom (Dj 2,36).*

A učinak njegove propovijedi: *Kad to čuše, bijahu duboko potreseni (Dj 2,37).* Kao što je Duh Sveti djelovao u Isusovim riječima, ljude iznutra dodirivao i izazivao pogođenost, tako on ovo

čini i danas. Posljedica: 3000 ljudi su se obrati i dali se krstiti. Silan događaj s kataklizmičkim posljedicama.

Duhovi su promijenili sve. Prvo:

Događaju se čudesa ...

Slika 17: Luka sažimlje učinak duhovskoga događaja ovako: *Strahopoštovanje svaku dušu; apostoli su činili mnoga čudesa i znamenja (Dj 2.43)*. Kad su Ivan i Petar pošli u Hram na molitvu, ondje je sjedio uzeti i prosio. Petar mu reče: *'Srebra i zlata nema u mene, ali što imam – to ti dajem: U Ime Isusa Krista Nazarećanina hodaj!'* (Dj 3,6).

Kasnije je u Lidi Petar susreo Eneju koji je osam godina uzet ležao u postelji. Petar mu reče: *Eneja, ozdravlja te Isus Krist! Ustani i prostri sam sebi! On umah usta. Vidješe to svi žitelji Lide i Šarona te se obratiše Gospodninu (Dj 9,34-35)*. Kratko iza toga sazna Petar da je u Jopi Tabita, jedna učenica koja je činila puno dobra za vjernike, iznenada umrla. On pođe k njoj *kleknu, pomoli se pa se okrenu prema tijelu i reče: Tabita, ustani! Ona otvori oči, pogleda <Petra i sjede. On joj pruži ruku i pridiže je. Onda pozove svete i udovice pa im je pokaza živu. Dozna se za to po svojoj Jopi, te mnogi povjerovaše u Gospodina (Dj 9,40-43)*

Djela apostolska svjedoče o čudesima koja su se dogodila preko Petra i Ivana, ali i preko dvojice đakona, Stjepana i Filipa.

Drugo: Ljudi se mijenjaju:

Smjelost, snaga i spremnost trpjeti

Slika 18: Duhovi mijenjaju apostole i Petra. PA ipak Petar nije ostao bez slabosti. Njegov strah od ljudi nije tek tako splasnu. Pa ipak je nešto bilo trajno drukčije. Petar više nije mogao Isusa zanijekati. Radije je na sebe prihvatio prezir, tamnicu i udarce nego da se Isusu iznevjeri.

Tako je posvjedočio Isusa pred velikim vijećem. Kad je veliko vijeće njemu i Ivanu zabranilo propovijedati, odgovorio je: *Sudite, je*

li pred Bogom pravo slušati radije vas nego Boga. Mi, doista, ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo (Dj 4,19-20). A malo kasnije, saslušan od velikoga svećenika: Nismo li vam strogo zapovjedili da ne učite u to ime?? A vi ste, eto, napunili Jeruzalem svojom naukom ... Petar i apostoli odvrte: Treba se većma pokoravati Bogu nego ljudima (Dj 5,28-29).

Kad su iza toga apostoli pred velikim vijećem izbičevani, nisu reagirali srdito ili rezignirano, nego: *Oni pak odu ispred Vijeća, radosni što bijahu dostojni podnijeti pogrde za Ime (Dj 5,41). Podnijeti pogrde* i bol za Isusa iskusili su kao dostojanstvo. Koja li je ljubav prema Isusu ispunjavala apostole!

Sažetak

Slika 19: Ustanovljujemo: Oni koji su prije Duhova bili manji od prašine, zaniijekali Isusa, nakon Duhova navješćuju Isusa Krista kao Mesiju, Spasitelja i Sudca svih ljudi. Iz vjernosti i ljubavi prema Isusu Kristu bili su spremni trpjeti i predati svoj život kao mučenici.

Petar koji je prije Duhova predodžbu o trpečem Mesiji smatrao apsurdnom i zatajio Gospodina (*Lk 9,45; 22,56-61*), prepoznao je Isusovu muku, ispunjenje divnoga Božjeg plana spasenja (*Dj 2,14-36*) i navijestio ovu vijest odvažno (smjelo) pred tisućama. Ozdravio je uzetoga i druge ljude jednom riječju, hrabro se pred velikim vijećem zauzeo za Krista, radosno podnio prezir, odbijanje, udarce i tamnicu.

Petrova promjena i promjena čitavoga mnoštva učenika pojasnila je činjenicu da je Crkva sada ispunjena božanskom moći, koju joj je obećao Isus (*Lk 24,48; Dj 1,8*). Kao posljedica toga šire se nakon Duhova misionarske djelatnosti poput eksplozije i dovode do zadivljujućega rasta Crkve. Duh Sveti kao Inicijator, Vođa i dinamička snaga tjera naprijed širenje Evanđelja *sve do kraja zemlje (Dj 1,8).*
glazba

2.3 Duh oživljava

Slika 20: Iskustvo učenika prije i poslije Duhova pokazuje: Božja snaga i Božji Duh stvaraju promjenu. I sam Isus je o tome govorio:

Duh je onaj koji oživljuje; tijelo ne koristi ništa (Iv 6,63). Iz ovoga iskustva apostoli su od samoga početka pazili na to da ljudi budu ne samo kršteni, nego i ispunjeni Duhom Svetim.

Gdje god je Božji Duh ispunjao ljude, oni su oživjeli na jedan nov način. Ovo iskustvo sažela je Crkva u Velikome Vjerovanju ovako: *Vjerujem u Duha Svetoga, Gospodina i Životvorca!* Duh Sveti je Bog što se označuje s *Gospodin*. Njegova je bit obnoviti, oživjeti.

Duh Sveti je kroz sva stoljeća u Crkvu donosio novi život. Tako su nastali različiti pokreti, redovi i djela.

Duh Sveti puše gdje hoće, kako hoće, ali i kada hoće. On ima slobodu u nekim epohama djelovati više ili drukčije nego u drugim. Postoje vremena u kojima se djelovanje i prisutnost Duha Svetoga na poseban način očituje.

Novi Duhovi ...

Slika 21: Tako od posljednjega stoljeća živimo u jednom posebnom vremenu Duha Svetoga. Jedan odlučujući poticaj za to došao je od Elene Guerra (1835.-1914.), utemeljiteljice „Sestara Duha Svetoga“. Ova talijanska redovnica pokrenula je misao trajnih (neprestanih) Duhova. Stoga je od 1895. do 1903. napisala dvanaest povjerljivih pisama Papi Leonu XIII. , u kojima ga moli da obnovi Crkvu vraćanjem štovanja Duha Svetoga.

Papa je u prošnji sestre Elene prepoznao Gospodinov poziv, napisao dvije enciklike o Duhu Svetom i na početku 20. stoljeća (1.1.1901.) posvetio Crkvu i svijet Duhu Svetom.

Istoga dana, 1.1.1901. u Topeiki u Kansasumu biblijskoj školi Bethel pod vodstvom pastora Charlesa F. Parhama, stekli su vjernici jedne druge konfesije jedno novo iskustvo snage Duha Svetoga.

1906. doživjela je jedna grupa u Azusa-Street-Mission u Los Angelesu krštenje Duhom Svetim, iskustvo Duhova. Čitav skup počeo je moliti u jezicima. Ti ljudi su počeli ovo iskustvo prenositi dalje.

Slika 22: Ova dva događaja smatraju se trenutkom rađanja klasičnoga duhovskog pokreta. Koja misionarska snaga i silna

dinamika od ove grupe izlazila pokazuje da je krajem 20. stoljeća oko 250 milijuna ljudi imalo osobno iskustvo Duhova i pripadalo ovoj Crkvi (usp. od 0 do 250 milijuna u samo jednom stoljeću!)

Ovaj duhovski proboj prešao je u drugoj polovici 20. stoljeća i na druge Crkve. U Katoličkoj Crkvi nadahnuo je Duh Sveti 77.godišnjeg papu Ivana XXIII. Da sazove novi Koncil sa željom za novim Duhovima u Crkvi. Kratko nakon završetka Koncila u veljači 1967. bili su profesori i studenti Katoličkoga sveučilišta u Pittsburghu na duhovnim vježbama koje su smjerale na obnovu sakramenta potvrde. Pritom su sudionici doživjeli ono isto kao na Duhove. Bili su ispunjeni silnim žarom, darovima i karizmama Duha Svetoga.

Otada oko 120 milijuna katoličkih vjernika stekli su jedno novo iskustvo, jedno temeljno oživljavanje svoga kršćanskog života, po Duhu Svetom. Broj onih koji su na nov način primili Duha Svetogadiljem svijet procjenjuje se na 500 do 600 milijuna vjernika.

Slika 23: Svi sljedeći pape otada su govorili o potrebi novih Duhova. **Papa Pavao VI.:** „... Crkva treba svoje neprestane Duhove; ona treba oganj u srcu, riječ na usnama, proroštvo u vidu ... Zato i mi s pouzdanjem zazivajmo: Veni, Sancte Spiritus – Dođi, Suše Presveti!“ (generalna audijencija 29.11.1972.).

Ivan Pavao II. označio je nove crkvene pokrete i zajednice kao opipljiv dokaz novoga izlivanja Duha Svetoga: „Otvorite se poučljivosti Duha Svetoga! Primite zahvalno i poslušno karizme koje Duh Sveti ne prestaje darivati.“ „Veni, Sancte Spiritus!“ (Duhovi 1998. na Trgu svetoga Petra u Rimu).

Papa Benedikt XVI. Izrekao je sljedeću prošnju u Americi, na Svjetskom danu mladih u Australiji, na Biskupskoj sinodi: „Izmolimo od Boga milost novih Duhova za Crkvu u ... (Americi), Neka se ognjeni jezici, koji ujedinjuju goruću ljubav prema Bogu i blišnjemu, spuste na sve prisutne, da bi se revno angažirali za širenje Kristova kraljevstva.“

Papa Franjo govori uvijek iznova o Duhu Svetom: „Koji je prvi dar Duha Svetoga? Dar njega samoga koji je ljubavi i čini da se

zaljubiš u Isusa. I ova ljubav mijenja život.“ (Susret „Rinnovamento“ 1. lipnja 2014. u Rimu), Želite li, želiš li i sam to doživjeti?

2.4 Svjedočanstvo

Kako možemo to doživjeti? U vezi s time jedno svjedočanstvo:

U jednoj župi održavao se tečaj o vjeri. Kod prve uvodne propovijedi za tečaj u subotu navečer predavač je pozvao ljude da sudjeluju na tečaju. Nakon bogoslužja obrati mu se jedna redovnica i kaže: Bilo je to jedno lijepo bogoslužje i dobra propovijed, ali ona misli da takav seminar ne treba, jer svakodnevno moli časoslov, sudjeluje po mogućnosti svaki dan na Euharistiji i ne vidi nikakva razloga zbog čega bi morala bilo što mijenjati.

U nedjelju ujutro dođe redovnica ponovno na bogoslužje. Na kraju potraži predavača i pripovijeda mu o snu koji je sanjala prošle noći: Došla je u nebo. Ondje ju je anđeo pratio do za nju rezervirane odaje. Pokušala je otvoriti vrata, ali joj je uspjelo samo malo ih odškrnuti. Tada upita anđela što bi to imalo značiti? Anđeo joj kaže da je njezina odaja puna paketa koje joj je Bog htio darovati, ali ih ona nikada nije primila. Zato sada ne može ući u svoju odaju.

Nato se probudila. Spontano je znala da se njezin problem sastoji u tome da ona hoće sama ovladati svojim životom i da većinu toga čini vlastitom snagom. Ovaj san joj je pokazao da ipak treba sudjelovati na tečaju kako bi naučila Bogu dopustiti da ju još više obdari i iznenadi!

Slično kao ovaj redovnici može se dogoditi mnogim vjernicima: Oni svoj kršćanski život žive vlastitom snagom.

Svoj život možemo živjeti vlastitom snagom ili živjeti iz snage Duha Svetoga. Evo jedne usporedbe:

Vlastitom snagom ...

Slika 25: Biti kršćanin vlastitom snagom nalik je čovjeku koji vesla. On ima sve pod kontrolom. Muči se i vjeruje da sve ovisi o njegovu vlastitom naporu.

Tako je nekima koji rade u našoj Crkvi, ili takvima koji svoj kršćanski život hoće živjeti svojom vlastitom snagom. Misle da sve moraju učiniti sami. Teško im je pustiti vesla iz ruku. Naprežu se, uzorno. Čine puno dobra – ali vlastitom snagom.

Snagom vjetra ...

Slika 26: Čovjek koji u svome životu polaže na Božjega Svetog Duha, nalik je čovjeku, koji je u svoj jedrenjak postavio jedra, pažljivo promatra vjetar i valove i spretno i zauzeto koristi vjetar i upravlja svojim jedrenjakom. Ovdje se snagu vjetra pretvara u pokretačku energiju.

Kao ljudi u jedrenjaku i mi ovisimo o vjetru. Živjeti iz snage Duha Svetoga znači biti ovisan. A biti ovisan znači: Drugi ravna i vodi. Biti ovisan znači također biti spreman za novo i dati se voditi na putevima koje mi sami po sebi ne bismo tražili. [Glazba](#)

3. Razmjena u malim grupama

Napomena: Pitanja su uvijek zamišljena kao prijedlozi.

1. Kratka predodžba s pitanjem: Tko sam i što me pokrenulo (potaknulo) da sudjelujem na ovom tečaju o vjeri?
2. Što je izdjelovalo ispunjenje Duhom Svetim na Duhove?
3. Jesam li već iskusio Duha Svetoga? Što se time u mome životu promijenilo?
4. Čeznem li još više za Duhom Svetim? U čemu želim rasti?

4. Primiti Duha Svetoga – Molitvena vježba

Kao uvod u molitvenu vježbu nekoliko misli. Ljudi su prije i poslije Duhova bili iste osobe ali su ipak nakon Duhova bili drukčiji. Kako je došlo do ovoga duhovskog događaja?

S jedne strane Bog je suvereno zahvatio. Ispunio je svoje obećanje da će svima da će svima dati svoga Duha, da će ga izliti na svako tijelo, koje je prorok Joel oko 400 godina prije Krista nagovijestio.

Ali da bi se ispunili, Božji planovi često trebaju Da ljudi. Tako je Marija bila spremna, svoj život potpuno staviti na raspolaganje Božjemu planu.

Tako su apostoli poslije Isusova uzašašća bili spremni slijediti Božji plan i zato su se sabrali u dvorani Posljednje večere. Ostali su ondje i ustrajali jednodušno u molitvi tako dugo, dok Isus nije ispunio svoje obećanje da će biti kršteni Duhom Svetim. Ova jednodušna molitva za dolazak Duha Svetoga pripremila je silazak Duha Svetoga.

Tako je to bilo tada, tako je to i danas. Zato želim sve koji na ovome tečaju o vjeri sudjelujemo, pozvati da se svakodnevno u jednom kratkom vremenu molitve otvorimo Duhu Svetom.

Mi možemo iz svoga života učiniti puno, možemo puno postići. Ali Duha Svetoga ne možemo „načiniti“. Isus nas je naučio tri važne stvari za ispunjenje Duhom Svetim:

Prvo je **čekati**: *I dok je jednom s njima blagovao, zapovijedi im da ne napuštaju Jeruzalema, nego neka čekaju obećanje Očvo 'koje čujete od mene'... (Dj 1,4).* Drugo je **moliti**, ustrajno moliti: *lštite i dat će vam se ... Koliko li će više Otac s neba obdariti Duhom Svetim one koji ga zaištu ... (Lk 11,9.13) Kao treće rekao je Isus **primiti**: Nego, primit ćete snagu Duha Svetoga, koji će sići na vas ... (Dj 1,8).*

Slika 27: Čekati, računati s Duhom Svetim, angažirano i ustrajno moliti, kao i prihvatiti i primiti – o ova se tri koraka radi. Pogledamo li ovu sliku, prepoznamo otvorene ruke, otvorene da nešto prihvate, da prime.

Najprije tumačenje molitvene vježbe:

Pozivam vas na kratko vrijeme molitve. Možemo otvoriti ruke kao na slici, zatvoriti oči, srce usmjeriti na Boga da bismo od njega primili. Zatim ću kratko, glasno pozvati Duha Svetoga da dođe k nama: primjerice: „Dođi, Duše Sveti, dođi, ispuni nas!“

Zatim ostajemo dvije minute u tišini da bismo na Duha Svetoga čekali i da bismo ga primili. Pritom nikakvu ulogu ne igra osjećamo li štogod ili ne. Ali možemo biti sigurni: Bog djeluje. Kao spužva vodu, tako mi upijamo Duha Svetoga.

Kratka tišina.

„Dođi, Duše Sveti. Dođi i ispuni nas. Dodirni nas. Duše Sveti, mi te čekamo!“

Tiha molitva. Nakon dvije minute moguće je molitvu zaključiti ovako:

„Duše Sveti, zahvaljujemo ti za tvoje djelovanje. Želimo ostati povezani s tobom. Tebi čast i slava! Amen.“

Sada možemo otvoriti oči.

Ova jednostavna molitvena vježba hoće nas pratiti tijekom čitavoga tečaja. Mi se hoćemo otvoriti da bismo primili Duha Svetoga i njemu dali slobodu da djeluje u našem životu.

5. Zaključne napomene

Napomene u vezi s popratnom knjigom za vrijeme između susretā tečaja

Sada podijeliti knjige i pozivne kartice. Bračni parovi uzimaju dvije knjige, kako bi svatko pisao svoje osobne bilješke.

Duh oživljuje – tako je bilo tada kod učenika, tako je to i danas. Da bi Duh Sveti mogao ovo izdjelovati i u nama, potrebna je naša suradnja. Stoga vas pozivamo da pođete na put s ovom Popratnom knjigom.

Popratna knjiga ima uz svaku jedinicu dva dijela: Najprije uz svaku jedinicu nalazite šest dnevnih tekstova koji vas pozivaju na svakodnevno osobno produbljivanje. **U knjizi na stranicama 10-11** nalaze se naputci za oblikovanje ovoga „tihog vremena“. Ovu molitvenu vježbu koju smo načinili, hoćemo činiti svaki dan na početku tihoga vremena. Na kraju ste pozvani pročitati poticaje za pojedine dane i dopustiti da oni djeluju u vaš život. Želimo vas ohrabriti da si svakodnevno uzmete barem četvrt sada vremena.

Poticaji za produbljivanje

Nadalje, u knjizi se na kraju svake jedinice nalazi jedan tekst sa središnjim sadržajem. Ondje možete pročitati sadržaj predavanja s dopunskim poticajima. Nadalje, u knjizi nalazite molitvene vježbe a u zadnjem dijelu svjedočanstva, kako su ljudi konkretno iskusili Duha Svetoga i što je on u njihovu životu izdjelovao.

Tko na jednome susretu nije mogao sudjelovati, može ovdje pročitati sadržaj. Jedna druga mogućnost sastoji se u tome da propušteni poticaj pročitate na internetu ..., da ga poslušate ili isprintate. Spomenuti i cijenu knjige.

Rado stojim na raspolaganju za osobna pitanja na kraju susreta. U svako vrijeme možete pitanja napisati i ubaciti u kutiju za pitanja. U dano vrijeme odgovarat ću na pitanja.

Blagoslovna prošnja

Radujem se sljedećem susretu _____ na temu „Krštenje Duhom Svetim – *Punite se Duhom (Ef 5,18)*.”

Dodatak

Ovdje se nalaze dopunjujući tekstovi s prezentacijom uz pojedinu jedinicu, koju smo obradili, ali nismo integrirali u predavanje. Ovaj dopunski materijal stoji na raspolaganju prema potrebi. Eventualno može koristiti da na ovu temu prođete jedan tjedan u vjeri (duhovne vježbe).

Učenici prije Duhova

1. prizor: Neshvaćanje učenika ...

Slika 28: Mnogo ljudi je bilo s Isusom. Navečer nije htio ogromno mnoštvo otpustiti gladno. Uzeo je pet kruhova koje bili na raspolaganju i dvije ribe, zahvalio svom nebeskom Ocu, dao razdijeliti i time nahranio 5000 muškaraca (sa ženama i djecom). Na kraju je preostalo 12 punih košara (*usp. Mk 6,40-43*). *Silan doživljaj!*

Malo kasnije bilo je s Isusom mnogo ljudi puna tri dana. Ni ovoga puta ih nije htio poslati gladne kući. Uzeo je sedam kruhova, koje su apostoli još imali, izgovorio zahvalnu molitvu ... i dao da učenici podijele mnoštvu. Nasitilo se svih 4000 ljudi. I ovoga je puta preostalo sedam punih košara (*usp. Mk 8,7-9*). Ponovno je Isus pokazao svoju božansku moć i ljubav!

Nakon što je opustio ljude, Isus se zajedno s apostolima ukrcao u lađu da prijeđe na drugu obalu. Pritom su apostoli zaboravili sa sobom uzeti dovoljno kruha. Imali su samo jedan kruh sa sobom u

lađi. Isus ih tada opomenu: *'Pazite, čuvajte se kvasca (stava, razmišljanja) farizejskog i kvasca Herodova!'* Apostoli, *zamišljeni, među sobom govorahu: 'Kruha nemamo.'* Zamijetio to Isus pa im reče: *'Zašto ste zamišljeni što kruha nemate? Zar još ne shvaćate i ne razumijete? Zar vam je srce stvrdnuto? Oči imate, a ne vidite; uši imate, a ne čujete? Zar se ne sjećate? Kad sam ono razlomio pet kruhova na pet tisuća, koliko punih košara ulomaka odnijeste?'* Kažu mu: *'Dvanaest.'* *'A kada razlomih sedam na četiri tisuće, koliko punih košara ulomaka odnijeste?'* *Odgovore: Sedam.'* *A on će njima: 'I još ne razumijete?'* (usp. Mk 8,14-21).

Tko je s vama u lađi? Apostolima je teško u njihovoj konkretnoj situaciji vjerovati da se Isus za njih brine i da ima mogućnost i kod njih izdjelovati (učiniti) čudo.

2. prizor: Pomanjkanje vjere

Slika 29: Isus daje da učenici ne samo gledaju, nego ih uzima u svoje djelovanje. Tako je Isus već rano poslao apostole ali sedamdeset i dvojicu učenika, da navješćuju Kraljevstvo Božje, liječe bolesne i izgone zloduhu.

Sazva dvanaesticu i dade im moć i vlast nad svim zlodusima i da liječe bolesti. I posla ih propovijedati kraljevstvo Božje i liječiti bolesnike. I reče im: *'Ništa ne uzimajte na put: ni štapa, ni torbe, ni kruha, ni srebra! I da niste imali više od dvije haljine! U koju god kuću uđete, ondje ostanite pa odande dalje pođite. Gdje vas ne prime, iziđite iz toga grada i stresite prašinu s nogu za svjedočanstvo protiv njih. Oni krenuše: obilazili su po selima, navješćivali evanđelje i liječili posvuda ...'* (Lk 9,1-6).

Oni se iza toga vraćaju i pripovijedaju što su doživjeli. Učenici su bili fascinirani i puni radosti: Stvar funkcionira! Božja snaga djeluje i preko nas!

Vratiše se zatim Sedamdesetdvojica, radosni, govoreći: *'Gospodine, i zlodusi nam se pokoravaju na tvoje Ime'* (Lk 10,17).

Zatim malo vremena kasnije čini se da su to zaboravili. Isus s Petrom, Jakovom i Ivanom silazi s gore Tabora. Tu susreću veliko mnoštvo ljudi koji bijahu u velikome metežu. Zašto? Jedan čovjek doveo svoga sina k učenicima. A ovi nisu mogli izliječiti njegova sina,

opsjednutoga padavičara koji je teško trpio. Isus tada reče: *O, rode nevjerni i opaki! Dokle mi je biti s vama! Dokle li vas podnositi! Dovedite mi ga ovamo! I zaprijeti Isus zloduhu, te on iziđe iz njega. I ozdravi dječak toga časa.*

Učenici su kasnije pitali Isusa, zašto oni nisu mogli izagnati zloduha. Isus odgovori: *Zbog vaše malovjernosti (usp. Mt 17,15-19).*

3. prizor: Usredotočeni na vlastite predodžbe ...

Slika 30: Isus je više puta htio uvesti učenike u tajnu njegove muke, smrti i uskrsnuća. Uzimao je apostole ustranu, da ih po drugi put uvede u svoju bolnu muku. Za njega posve težak trenutak. Ali apostoli su bili blokirani. Nisu uzimali dijela na Isusovoj boli. Jer *nisu razumjeli riječ, a bojahu se pitati ga.*

Došavši kući, pitao je Isus: *Što ste putem raspravljali? A oni umukoše, jer putem među sobom razgovarahu o tome tko je najveći (usp. Mk 9,30-34).* Vrlo neugodno!

Kad je Isus bio sa svojim učenicima na putu u Jeruzalem, posla glasnike u jedno samarijsko selo, da za nj priprave. Ali ondje ne primiše Isusa i njegove učenike, jer su bili na putu u Jeruzalem. Tada Jakov i Ivan rekoše: *Gospodine, hoćeš li da kažemo neka oganj siđe s neba i uništi ih? No on se okrenu i prekori ih (usp. Lk 9,52-54).* Ne tako! Učenici još uvijek ne razumiju o čemu se kod Isusa radi.

Molitva u gornjoj sobi

Slika 31: Bog je s jedne strane zahvaćao suvereno. Ispunio je svoje obećanje da će svima darovati svoga Duha, koje je prorok Joel oko 400 prije Krista nagovijestio.

Da bi se mogli ispuniti Božji planovi često trebaju Da ljudi. Tako je Marija bila spremna čitav svoj život potpuno staviti na raspolaganje Božjemu planu i djelovanjem Duha Svetoga začeti dijete. Tako je uvijek potreban i naš Da, naše poslušno upuštanje u Božje planove.

U to su se upustili i apostoli, kojima je Isus poslije uskrsnuća rekao *da ne napuštaju Jeruzalema, nego neka čekaju Obećanje*

Očevo 'koje čujete od mene': Ivan je krstio vodom, a vi ćete naskoro nakon ovih dana biti kršteni Duhom Svetim (Dj 1,4-5).

Tako su se apostoli odmah poslije Uzašašća, silazeći s Maslinske gore uspjeli u *gornju sobu*, gdje je Isus s njima slavio Posljednju večeru. Ondje su *ostali* s Marijom Isusovom Majko i s drugima učenicama i učenicima. *Svi bijahu jednodušno postojani u molitvi (Dj 1,14)*. Nisu molili samo nekoliko sati, nego sve dok Bog nije ispunio obećanje. I molili su *jednodušno* za dolazak Duha. Ova intenzivna molitva pripremila je silazak Duha Svetoga.

Tako je to bilo tada. Tako je to i danas. Bez molitve nema novih Duhova, nema obnove, nema buđenja, nema snage, nema zračenja, nema pomazanja, nema plodne evangelizacije, jer moćno svjedočanstvo može doći samo od samoga Boga, koji preko Duha Svetoga djeluje u svijetu.

2.

Krštenje Duhom Svetim

Punite se Duhom (Ef 5,18)

Slika 1:

Pozdrav i slavljenje

1. Osvrt

Mi živimo u jednom posebnom vremenu Duha Svetoga. Na zadnje susretu smo čuli da su Duhovi promijenili apostole, žene i druge učenike. Tako postoji nasljedovanje Isusa prije i nasljedovanje Isusa poslije Duhova. S velikim promjenama!

Ono lijepo je sada: To što se dogodilo tada na Duhove, događa se zadnjih stotinu godina na nov način u kršćanstvu i to u svim Crkvama i konfesijama. Što je ova promjena izdijelovala, što se tada na Duhove dogodilo, to Novi zavjet naziva *Krštenje Duhom Svetim*. Pojam koji je za mnoge nov, s kojim možda i vi možete malo započeti.

Možda će puno toga što ćete danas čuti i vama zvučati ponajprije pomalo strano, teoretski ili apstraktno. A možda i vi tu i tamo primijetite: Nešto od toga sam već u malim pokušajima doživio. Možda postanete svjesni i čežnje da smijete nešto više od toga doživjeti. Gdje god stajali: Vi smijete sada jednostavno dopustiti da vas Duh Sveti uzme blago u naručje i da vas iznenadi.

Otkriti Duha Svetoga

Slika 2: Prije nego razmatramo o iskustvu krštenja Duhom Svetim i njegovu djelovanju, okrenut ćemo se jednoj drugoj strani Duha Svetoga.

Isus govori o Duhu Svetom kao po sebi razumljivo o jednoj osobi. On ga na mnogim mjestima u Ivanovu Evanđelju naziva *Branitelj*. U daljnjim mjestima u Novom zavjetu čitamo da Duh Sveti posjeduje sva obilježja osobe. On razmišlja (*Dj 15,28*), govori (*Dj 1,16; 11,19*), vodi (*Rim 8,14*), istražuje (*2 Kor 2,10*), poučava (*Iv 16,21*), ravna (*Rim 8,14*), naređuje (*Dj 8,29*), može nam biti uskraćen i od nas razočaran i uvrijeđen (*Ef 4,30*). Postavlja biskupe (*Dj 20,28*).

To pokazuje: Od vremena Duhova Duh Sveti ravna Crkvom. On nastavlja Kristovo djelo i ostvaruje ga kao što svjedoči Crkva u Četvrtoj euharistijskoj molitvi: *I da ne živimo više sebi, već njemu koji za nas umrije i uskrsnu: onima koji vjeruju, Oče, posla kao prvi dar od tebe Duha Svetoga, da on u svijetu djelo njegovo dovrši i izvrši svako posvećenje.*

Isusovo je djelo bilo naviještanje i uspostavljanje Božjega Kraljevstva. Sada Duh Sveti vodi ovo Božje kraljevstvo naprijed kao što stoji u jednoj pjesmi: *Duh Gospodnji propuhuje svijet, silno i nesavladivo; gdje god njegov ognjeni dah padne, Božje kraljevstvo oživi. Tu Krist korača kroz vrijeme u odijelu Crkve hodočasnice hvaleći Boga. Aleluja“ (Marie Luise Thurmair, 1946).* Duh Sveti čini da Božje kraljevstvo raste i prožme sve više područjā.

Budući da je Duh Sveti osoba, drago mu je da ga pozovemo i pozdravimo kao draga prijatelja, svaki dan iznova. Zato ga hoćemo sada pozdraviti u našoj sredini.

Molitva Duhu Svetom

Slika 3: „Duše Sveti, Ljubavi Oca i Sina, prijatelju svega živoga, središte svakog pravog susreta, opijevamo te, tebe Ljubav i Životvorca, Duha Stvoritelja. Hvalimo te i slavimo, jer si čudesan.

Klanjamo ti se kao našem Gospodinu i Bogu. Zahvaljujemo ti za tvoje djelovanje među nama. Trebamo te jer bez tebe ne možemo ništa. Zapali u nama oganj i stvori nam novo, ljubeće srce. Amen.“

2. Poticaj

Zapali u nama oganj – ovo je povezano s krštenjem Suhom Svetim

2.1 Do krštenja Duhom Svetim

Slika 4: Krštenje Duhom Svetim najavljeno je već od Ivana Krstitelja kao bitan element Isusova poslanja. Isus je došao da nam objavi nebeskog Oca, da nas svojom smrću na križu i svojim uskrsnućem otkupi i krsti Duhom Svetim. Tako je govorio Ivan Krstitelj: *Ja vas, istina, vodom krstim. Ali dolazi jači od mene ... On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem (Lk 3,16).*

Isusovo poslanje sastoji se u tome da nas *krsti Duhom Svetim i ognjem*. Ovaj veliki događaj najavio je Isus poslije svoga uskrsnuća apostolima: *Ivan je krstio vodom, a vi ćete naskoro nakon ovih dana biti kršteni Duhom Svetim (Dj 1,5).*

Slika 5: Tada su ljudi kod krštenja potpuno uranjeni u vodu. Krstiti se time znači biti uronjen u Isusov život, u njegova Duha i njime biti prožet. Krštenje Duhom Svetim ne znači: Mi primamo novu snagu da bismo bolje živjeli svoj dosadašnji život, da bi smo mogli bolje nadvladavati svoje probleme.

Krštenje Duhom više znači da naš život biva uzet u jedan novi pravac. Radi se o promjeni pola, o jednoj novoj dinamici. Krstiti se Duhom Svetim i ognjem znači biti uzet u Isusov život i poslanje. To što je bilo u Isusovu Srcu, treba doći u naše srce.

Aktualizacija krštenja (potvrde) i Duhovi

Slika 6: Zacijelo je većina nas krštena. Ali nisu svi doživjeli duhovsku promjenu. Zato pitanje: Kako se odnose sakrament krsta i krštenje Duhom Svetim?

Temeljni sakrament postajanja kršćaninom i biti kršćaninom jest krštenje. Ono nas povezuje s Isusom Kristom. Krštenjem nas Duh Sveti integrira u Tijelo Isusa Krista: *Ta u jednome Duhu svi smo u jedno tijelo kršteni, bilo Židovi, bilo Grci, bilo robovi, bilo slobodni. I svi smo jednim Duhom napojeni (1 Kor 12,13)*. Mi bivamo prožeti (natopljeni) njegovim Duhom. U nama od sada pulsira (kuca) novi život.

Ipak, je li ovaj život bez daljnega opipljiv? Možemo li kod drugih ljudi prepoznati jesu li kršteni ili nisu? Vjerojatno ne. Ovo se ipak mijenja kad ljudi prime krštenje Suhom Svetim i kad se napune Duhom Svetim,. Tada je ovu novost moguće opipati (osjetiti) i doživjeti.

Kako? Što se događa u krštenju Duhom Svetim? Kako možemo reći: U krštenju Duhom Svetim *učlanjenje u Tijelo Isusa Krista* (u prvoj Crkvi po krštenju, potvrdi i Euharistiji) kao *duhovski događaj se aktualizira i iskusuje*.

Možda pomogne sljedeća slika: Tko je kršten i potvrđen (krizman) već je primio Duha Svetoga. Ali često snaga Duha Svetoga još uvijek nije oslobođena. Preobražajna milost Duha Svetoga još je u zadnjem kutku duše zarobljena (zaključana), kao začahurena. Njegova snaga još uvijek ne prodire u volju, razmišljanje, osjećanje i odlučivanje.

Ovo je usporedivo, kao kad netko u jednu šalicu vruće kave (čaja) stavi jednu kocku šećera. Piće nakon 30 sekundi još nije slatko. Tek miješanjem prodire šećer u kavu (čaj). Tako može biti kod nas. Snaga Duha Svetoga mora se tek miješanjem osloboditi, da bi sve više i više ispunila i prožela čitav naš život.

Dekapsulacija preobražajne milosti krštenja, oslobađanje snage Duha Svetoga moguće je shvatiti kao krštenje Duhom Svetim.

Isusovo krštenje kao model

Za bolje razumijevanje može nam poslužiti Isusovo krštenje. Isus je već od trenutka inkarnacije ispunjen Duhom Svetim. Ipak se kod njegova krštenja na Jordanu, kod njegova (od Oca i Duha posvjedočena) „postavljanja u službu“ za Mesiju-Kralja, dogodio jedan novi silazak Duha Svetoga.

Slika 7: Kod Marka čitamo: *I odmah, čim izađe iz vode, ugleda otvorena nebesa i Duha, poput goluba, gdje silazi na nj, a glas se zaori s nebesa: 'Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina' (Mk 1,10-11).* Duh Sveti uronio je Isusa u ocean ljubavi njegova Oca, što je potvrdio glas s neba: *'Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina'.* Isus je istodobno ispunjen Duhom, opremljen za svoje poslanje.

Ovim ispunjenjem Duhom Svetim započela je u Isusovu životu jedna nova dinamika. Prije krštenja živio je Isus skrovito, neupadljivim životom. Nakon svoga krštenja započeo je svoj javni život. Primljeni Duh vodio je Isusa od ovoga trenutka, najprije u pustinju. Vrativši se natrag iz pustinje, Isus je počeo propovijedati i pozivati učenike u svoje nasljedovanje.

2.2 Učinci krštenja Duhom Svetim

Promotrimo sada neke moguće učinke krštenja Duhom Svetim. Ipak prije toga hoćemo promotriti srž, središte ovoga iskustva. Pritom pogledajmo na ono što je Isus kod svoga krštenja doživio i što se dogodilo na Duhove.

1. Temelj – Iskustvo Božje ljubavi

Slika 8: Isus je kod svoga krštenja uronjen u ocean ljubavi svoga nebeskog Oca. Usporedivo se to dogodilo na Duhove. Duh Sveti je u ognjenim jezicima sišao na apostole, na Mariju, na učenice i učenike. Ognjeni jezici znači: Njihova su srca ispunjena toplinom Božje ljubavi.

U vezi s ovim piše kardinal Raniero Cantalamessa, propovjednik papina dvora: *'Što su apostoli doživjeli u ovome trenutku? Stekli su jedno zadivljujuće iskustvo Božje ljubavi. Osjećali su se ovom ljubavlju preplavljeni kao oceanom. Ovo jamči sveti Pavao, kad kaže da je ljubav Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan (Rim 5,5).* Prvi učinak, prvo djelovanje koji Duh Sveti izaziva u onome na koga silazi jest sigurna vjera da sam od Boga ljubljen –

posve nježnom, neizmjernom ljubavlju.“ (komentar duhovskih čitanja, 2. lipnja 2006.).

Gdje Duh Sveti ljude uzme u ovaj ocean Božje ljubavi, tu su oni prožeti velikim žarom (toplinom) ljubavi i kliču *Abba! Oče!* (*Rim 8,15c*). Probija radost. Apostol Pavao govori na dva mjesta: Kad Duh Sveti ispuni srca ljudi, tada on počinje u njima moliti: *Abba! Oče!* (*Rim 8,15; Gal 4,6*).

Slika 9: *Abba! Oče!* Izraz je duboke nježnosti i zaštićenosti (sigurnosti). Kao dijete uz majku i oca, tako se mi osjećamo zaštićenima kod Boga i od njega ljubljeni.

Možda već dugo znam da sam Božje dijete, Božji sin i kći. Ali ovo znanje može biti jedna informacija među drugima; informacija koju jednostavno uzim amo na znanje. Ali ako iznutra postanemo svjesni da smo realno Božje dijete, sin i kći Boga Stvoritelja svemira, tada se puno toga mijenja. Mi primamo jednu novu svijest o sebi, jedno novo dostojanstvo.

Slika 10: Tko primi krštenje Duhom Svetim, zna u svome srcu da je zauvijek ljubljeno dijete Božje. Silna sreća koju nam Duh Sveti potvrđuje: *Sam Duh susjedok je s našim duhom da smo djeca Božja* (*Tim 8,16*).

Kao posljedica ove povezanosti srca raste potreba za svakodnevnim zajedništvom s ovim Bogom ljubavi. Svakodnevna molitva postaje potrebom srca. Istodobno je prisutna čežnja da ovoga Boga još bolje upoznamo.

Srce, središte krštenja Duhom Svetim iskustvo je Božje ljubavi. Tako nas Duh Sveti povezuje s Isusom i stvara jedan novi odnos srdaca s Bogom. To, što je u Isusu – Njegov Duh, njegova ljubav, njegova spoznaja, njegova snaga ... postaje djelotvorno i u našem životu.

2. Jedna nova dinamika

Iz iskustva Božje ljubavi proizlazi jedna nova dinamika. Prema gore, k Bogu, jednih prema drugima, prema van i prema unutra. Kratko to pogledajmo.

Slavljenje, klanjanje i zahvalnost

Duh Sveti je na Duhove najprije usmjerio srca ljudi potpuno na Boga. Oni su bili sve više privučeni Božjom veličinom, slavom, moću i ljubavlju i počeli su naviještati *veličanstvena djela Božja (Dj 2,11)*. Bili su presretni što su ovoga Boga upoznali i što ga smiju slaviti.

Slika 11: Ispunjenjem Duhom Svetim dobivaju ljudi jednu novu radost u Bogu. Boga se iskazuje kao dar, kao najveću sreću koja najviše očarava. Posljedica: Ljudi počinju iz radosti, ljubav i zahvalnosti Boga hvaliti i slaviti, klanjati mu se, iskazivati mu čast i slavu. Njima je to jedna nutarnja potreba i čini im dobro moći Bogu reći koliko je velik, kako jedinstven, uzvišen, dobar, koliko vjeran.

Srce koje hvali i slavi za ljude koji ovu radost ne poznaju, smiješno je i pomalo strano. Oni s time ne mogu ništa započeti. Velika je razlika pjevamo li „Tebe Boga hvalimo“ mehanički, jednostavno jer je to najavljeno ili da li nam čitavo srce titra od ove radosti. Jeste li već kada u šumi ili pod tušem iz svega srca pjevali . kao izraz da se iznutra osjećate jako dobro? Tada ćete naslutiti što se pod time misli.

Slika 12: Pavao govori: *Razgovarajte među sobom psalmima, hvalospjevima i duhovnim pjesmama! Pjevajte i slavite Gospodina u svom srcu! (Ef 5,19)*. Slaviti Boga svim srcem, to čini Duh Sveti.

U vezi s ovim četo je govor i o molitvi u jezicima: O govorenju u jezicima, danas više nazvanom molitva u jezicima. Duh Sveti moli u nama i po nama. (Više o tome u jedinicama pet i šest).

Spoznaja i očaranost Bogom

Slika 13: Duh Sveti djeluje kao reflektor. U svjetlu reflektora Duha Svetoga stoje prije svega dvije osobe: Isus i nebeski Otac. Duh Sveti objavljuje neusporedivu ljepotu Boga. On nam pokazuje slavu, moć i ljubav Isusa i nebeskog Oca.

Jer – kao što govori Pavao – Boga samim razumom ne možemo prepoznati: *Samo Duh Božji prepoznaje Boga (usp. 1 Kor 2,11)*. Tako i mi samo po Duhu Svetom i njegovu svjetlu možemo prepoznati Boga kao ljubećega Oca i značenje i slavu Isusa Krista.

Tako je Petar u svjetlu Duha Svetoga na Duhove shvatio značenje Isusa Krista kao Mesije, Otkupitelja i Gospodina, koji sada ima svu vlast (moć) Božju i navijestio ga: *Pouzdan, dakle, neka*

znade sav dom Izraelov da je toga Isusa, kojega vi razapeste, Bog učinio i Gospodinom i Kristom (Dj 2,36).

Ovu spoznaju hoće Duh Sveti svima darovati. Tada će, kao što govori Pavao, Isus Krist zasjati u našim srcima i mi ćemo prepoznati *božanski sjaj na Kristovu licu (usp. 2 Kor 4,6). Duh Sveti nam dakle daje prepoznati da je Isus Krist Gospodin, Otkupitelj svega stvorenja. Isus i značenje njegove poruke prosijavaju na nov način i postaju središnje važni.*

Zato Pavao govori: *Nitko ne može reći: Gospodin Isus! Osim u Duhu Svetom (1 Kor 12,3b).* Kao površnu i beznačajnu frazu možemo to reći ustima, ali ne i kao usređujuću realnost srca. **Glazba.**

Ljubav prema Tijelu Kristovu

Slika 14: Ispunjenje Duhom Svetim stvara jednu novu dinamiku koja nas povezuje ne samo s Bogom, nego i međusobno. Tako Duh Sveti vodi do zajedništva, do zajedničkoga života i do života jednih za druge.

Tako Duh Sveti povezuje prve kršćane u zajednicu: *Svaki bi dan jednodušno i postojano hrlili u Hram, u kućama bi lomili kruh, te, u radosti i prostodušnosti srca, zajednički uzimali hranu, hvaleći Boga i uživajući naklonost svega naroda (Dj 2,46-47). I: U mnoštva onih koji prigriše vjeru bijaše jedno srce i jedna duša (Dj 4,32).* To pokazuje: Ljudi koji su ranije jedni drugima bili stranci, koji se nisu poznavali, iskustvom Duha Svetoga osjećaju se na jedan nov način jedni drugima bliski i pripadajući jedni drugima. Tako su započeli sastajati se u malim zajednicama i međusobno dijeliti život.

Duh Sveti dariva jednu ljubav prema Isusu i prema udovima njegova Tijela, Crkve. Crkva više nije gledana samo kao puka institucija, nego kao Tijelo našega najboljeg prijatelja Isusa.

Ako ljubimo jednoga čovjeka, mi tada ljubimo i njegovo tijelo. Hoćemo i tijelu ove osobe činiti dobro. To se događa ovdje: Duh

Sveti nam dariva ne samo srčanu ljubav prema Isusu, nego i prema njegovu Tijelu, Crkvi; ondje gdje ga susrećemo.

Mi otkrivamo njegovu prisutnost gdje su dvojica ili trojica sabrana u njegovo ime (*usp. Mt 18,20*). Duh Sveti nam otvara pristup Isusovoj prisutnosti u njegovoj riječi; mi iskusujemo da Biblija postaje životna, da nas Isus svojom riječju hrani i pokazuje nam put kao što je rekao: *Riječi koje vam rekoah duh su i život su (Iv 6,63)*.

Slika 15: Istodobno nam Duh Sveti otvara jedan pristup srca do sakramenata. Oni više nisu samo znaci i obredi, nego mjesta susreta s Isusom Kristom. Mi otkrivamo kako nas Isus u sakramentima oživljuje, hrani, oprašta nam, podiže nas, liječi, jača ...

Čežnja za jedinstvom među kršćanima

Slika 16: Duh Sveti nadalje pokazuje da pripadamo jednoj novoj obitelji. Pavao opisuje ovu novu obitelj s jednim tijelom: *Jedno tijelo i jedan Duh – kao što ste i pozvani na jednu nadu svog poziva! Jedan Gospodin! Jedna vjera! Jedan krst! Jedan Bog i Otac sviju, nad svima i po svima i u svima! (Ef 4,4-6)*. Sedam puta naglašava Pavao ovdje **jedan!** Mi imamo istog nebeskog Oca, istoga Otkupitelja Isusa Krista i istoga Duha Svetoga. Kao što postoji samo jedan uskrsnuli Krist, tako (u konačnici) postoji samo jedno Kristovo Tijelo, samo jedna Crkva, samo jedna Kristova Zaručnica.

Ovaj Duh čini da se i unatoč kulturalnim ili crkvenim razlikama iznutra prepoznavamo kao braća i sestre, koji pripadaju jedni drugima. Ova Duhom izdjelovana povezanost dublja je od biološke povezanosti s tjelesnim sestrama i braćom, koji ne stoje u vjeri.

Roditelji žele da njihova (često različita) djeca žive skupa u miru i jedni druge cijene i u njihovoj različitosti. Upravo je ovo i žarka želja (srca) nebeskog Oca. Zato je Isus pozvao na jedinstvo i za njega molio: *DA svi budu jedno. Kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu, te svijet uzvjeruje da si me ti poslao (Iv 17,21)*. Ovu želju za jedinstvom i pomirenjem svih Kristovih vjernika budi Duh

Sveti i u nama. On nas u srcu međusobno povezuje i pokazuje da smo u njegovoj obitelji sestre i braća i da pripadamo skupa.

Služiti Božjem kraljevstvu – svjedočiti

Slika 17: Ispunjenje Duhom Svetim stvara ne samo jednu novu dinamiku prema Bogu i povezuje nas međusobno, nego nas tjera i prema van. Jedan biskup rekao je na jednoj konferenciji: „Nije strašno to da Crkva ne raste, nego je loše to što ne želi rasti.“ Ovo posve jednostavno zato jer bi to pokazalo da nedostaje Duh Sveti. Jer djelovanje je Duha Svetoga to da ono što jednoga usređuje on želi prenijeti drugima.

Tako je bilo kod apostola. Kad im je bilo zabranjeno govoriti o Isusu, bičevalo se, a oni su govorili: *Mi, doista, ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo (Dj 4,20)*. Kad je neko vrijeme kasnije izbio progon i mnogi morali pobjeći, nisu bili zbog toga ojađeni, nego su ovo vridjeli kao priliku: *Oni, dakle, što se raspršiše, obilazili su navješćujući Riječ (Dj 8,4)*. I ovo su činili radosno!

Kad doživimo Duha Božjega, želimo dati da i drugi iskuse našu najdublju sreću. Mi želimo svoju vjeru posredovati i drugima. Za to nas osposobljuje Duh Sveti. Isus govori: *Nego, primit ćete snagu Duha Svetoga, koji će sići na vas, i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji, i sve do kraja zemlje (Dj 1,8)*. Bit ćete znači: Duh Sveti će nas osposobiti i dati nam radost da budemo Isusove svjedokinje i svjedoci. Postajemo ljudi gorućega srca. Želimo služiti rastu Božjega Kraljevstva.

Misije – Božjem kraljevstvu služiti karizmama

Slika 18: Za to Duh Sveti daje i nama darove i karizme. Kao što je u Isusu nakon krštenja Duh na nov način bio djelotvoran i opipljiv, doživljavaju ovo poslije Duhova apostoli i četa učenika. Ljudi su dodirnuti u srcu. Po apostolima se događaju znaci i čudesa. Oni su osposobljeni za nove korake. Tako stoji na kraju duhovske propovijedi: *Strahopoštovanje obuzimaše svaku dušu: apostoli su činili mnoga čudesa i znamenja (Dj 2,43)*.

Slijedom toga apostoli su izišli u svijet i preuzeli odgovorne i vodeće položaje. Duh Sveti je u njih položio strastveni žar za Evanđelje, spremnost podnijeti trpljenje i vjernost do smrti. Duh Sveti je bio djelotvorna snaga u Isusovu životu i, nakon Duhova, u životu apostola.

Isto se događa i danas. Ljudi su nanovo osposobljeni Božjim Duhom. U vezi s ovim govorimo i o darovima i karizmama. Pavao govori iz iskustva kad piše zajednici u Korintu: *A sve to djeluje jedan te isti Duh, dijeleći svakome napose kako hoće (1 Kor 12,11)*. Ovaj se dar daje svakome kao očitovanje Duha *na korist (1 Kor 12,7)*. To pokazuje: Duh Sveti hoće svim vjernicima darovati posebne darove za izgradnju Crkve i za širenje Božjega Kraljevstva.

Svaki kršćanin ima darove za druge. Svaka pojedina osoba posjeduje darove: osoba koja govori, osoba koja sluša, osoba koja prostire stol, osoba koja moli i su-nosi ... Svima hoće Duh Sveti darovati karizme potrebne za misije i izgradnju Božjega Kraljevstva (na petom i šestom susretu još više ćemo produbiti ovu temu).

Sudjelovati na djelu Božjeg milosrđa

Najveći od svih darova jest ljubav. Bog, koji je pun milosrđa i ima srce za nevolju (potrebe) ljudi, pokreće nas svojim Duhom da služimo siromasima i onima u nevolji (potrebi). Isus se s trpećima poistovjećuje toliko da je rekao: *Zaista, kažem vam. Što god učinite jednome od ove moje najmanje braće, meni učinite! (Mt 25,40)*. Gdje Duh Sveti izljevava u srce Božju ljubav, tu ona prelazi u susretu na bližnje. **Eventualno ispripraviti jedan primjer.**

Na jednome seminaru o vjeri sudionicima smo dali zadatak da se u svakodnevici pitaju: Komu me, Gospodine, hoćeš poslati? Jedna umirovljenica prolazila je uvijek mladih ovisnika od droge. Nakon seminara imala je dojam da ju Gospodin želi poslati k ovim ljudima. Najprije se tomu odupirala, što ona kao starica ima s tim napuštenim ljudima? Ali je svladala svoj nutarnji otpor i kasnije postala „majka“ ovih mnogih ljudi na rubu društva! Pratila ih je do socijalnih ustanova i na sudske rasprave.

Promjena osobnosti

Slika 19: Dinamika Duha vodi u još jednu daljnju dimenziju, naime prema unutra. Mnogi ljudi imaju muke sa samima sobom, odbacuju sami sebe ili neka svoja područja. Duh Sveti ozdravlja odnos prema samomu sebi. Mijenja nas da bismo postali što sličniji Isusu.

Mi urastamo u karakterna svojstva Mesije Kralja Isusa Krista. Za to primamo takozvanih sedam darove Duha Svetoga za osobno sazrijevanje i posvećenje.

Bitne crte Isusa Krista koje Duh Sveti daje u nama rasti naziva Pavao plodovima Duha. *Ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrota, vjernost, blagost, uzdržljivost (Gal 5,22-23a).*

Duh Sveti mijenja pozitivno naš život. Mi već u ovome životu iskusujemo otkupljenje i djelić neba. Ovu temu ćemo produbiti u četvrtoj jedinici.

Postati svjestan duhovnih realnosti

Slika 20: Želim još ukazati na jedno posebno svjetlo Duha Svetoga: Duh Sveti nam daje prepoznati ljepotu i slavu Isusa i nebeskoga Oca, ali i ono skriveno u nevidljivome svijetu.

Kad se Isus ispunjen Duhom Svetim vratio iz pustinje i započeo s naviještanjem Evanđelja, prvo ozdravljenje bilo je oslobođenje jednoga čovjeka *opsjednuta nečistim duhom*. Nečisti duh sam od sebe *povika: Što ti imaš s nama, Isuse Nazarećanine? Došao si da nas uništiš? Znam tko si: 'Svetac Božji' (Mk 1,23-24)*. Kad Duh Sveti dolazi, zlo se trgne od straha u svome skrovištu. Ne može izdržati prisutnost Duha.

Vrhunac na tečaju Alfa jest vikend s više predavanja o Duhu Svetom i s molitvom za ispunjenje Duhom Svetim. Predavanje neposredno nakon vikenda o Duhu Svetom naziva se: „Kako se oduprijeti zlu?“ Iza toga stoji iskustvo: tko onaj tko ne nanovo primio Duha Svetoga, postaje otvoren za realnost zloduha.

Ovo iskustvo opisao je i kardinal Leon-Joseph Suenens: „Djelovanje Duha Svetoga posreduje nešto kao novu svijest za realnost neprijatelja, Protivnika Božjega kraljevstva ... Duh Sveti čini Krista očitim – to je njegovo stvarno poslanje . ali kao posljedica toga i u kontrastu s time pomaže Duh Sveti otkriti sve ono što se

Kristu suprotstavlja i što pripada Antikristu ...“ (Citirano prema: kardinal Leon-Joseph Suenens u „obnova i sile tame“. Otto Mueller Verlag Salzburg 1983., citirano iz poglavlja 7).

(Ovaj vidik ćemo produbiti i na sljedećem susretu.)

2.3 Sažetak – Učinci krštenja Duhom Svetim

(Kardinal Raniero Cantalamessa sažima ove učinke ovako (eventualno komentirati tekst):

Slika 21 „Po onome što se upravo zove krštenje Duhom, iskustveno se doživljava Duha Svetoga, njegovu funkciju u molitvi, njegovu snagu u apostolskoj službi, njegovu utjehu u kušnji, njegovo svjetlo pri opredjeljenjima. Još prije nego li u očitovanju karizmi, zahvaća ga se: kao Duha koji preobrazuje iznutra, dariva ugodnost u hvaljenju Boga, daje da otkrijemo novu radost, otvara pamet razumijevanju Pisma i nadasve nas uči naviještati Isusa „Gospodinom“. Ili, daje odvažnost da prihvatimo nove i teške zadatke na službu Bogu i bližnjemu“ (Iz: Raniero Cantalamessa, PJEV DUHA [hrvatski rukopis] str. 68.)

Papa Franjo na Duhove 2019. čvrsto drži da je „krštenje Duhom Svetim jedno iskustvo koje Bog želi darovati svim kršćanima neovisno o njihovoj konfesiji. Iskustvo nije pridržano jednoj grupi posebno pobožnih ili nekoj posebnoj grupi, nego je naprosto opće dobro čitavoga kršćanstva.

3. Svjedočanstvo

Krštenje Duhom Svetim (ispunjenje Duhom Svetim) je događaj koji svatko doživljava drukčije. Za neke je to snažan, dubok emotivan događaj koji mogu točno datirati. Za druge je to više rastući proces, pri čemu jednoga dana zadivljeni ustanove da je u njima nešto postalo trajno drukčije.

Sada jedno svjedočanstvo koje pokazuje suvereno Božje djelovanje: (uvijek ima prednost svjedočanstvo jedne osobno prisutne osobe. Gdje ga nema, može se uzeti sljedeće!!!)

Sa 17 godina zaljubila se Elizabeta u nekoliko godina starijega studenta na seminaru za učitelje. Ljubav je bila uzajamna, toliko

duboka da je bila uvjerena kako je pronašla muškarca svoga života. Ali taj mladi čovjek umro je od jedne teške bolesti. Za nju je to bio ogroman šok. Puno godina je tugovala. Gubitak ovoga ljubljenog čovjeka doveo je do depresija, tako da se Elizabeta tih godina bavila više smrću nego životom.

Veliki obrat prema životu dogodio se za vrijeme studija germanistike. Jedan semestralni rad na temu: „Franjo i njegov odnos prema životinjama!“ doveo ju je na ideju da sama otputuje u Asiz. Onamo je stigla puna tuge i depresija.

5. siječnja 1974 ušla je u malu kapelu Porciunkula. Nije imala namjeru ondje moliti. Jednostavno je htjela oko pola sata ostati sama u tišini ove kapele i dopustiti da na nju djeluje ozračje ovoga mjesta. Nakon 15 minuta odjednom je bila ispunjena duhom ljubavi, radosti i klicanja. Počela je spontano hvaliti i slaviti Boga, kako to nikada prije u svome životu nije učinila. Nenadano je pritom počela – kao što Biblija izvješćuje o apostolima na Duhove – moliti i pjevati drugim jezicima. Pritom nije ni slutila da i danas postoji nešto kao 'krštenje Duhom Svetim'.

Kad se kasnije teološki dalje školovala, shvatila je: „To što sam ovdje – ne tražeći – doživjela, upravo je ono što se opisuje 'krštenjem Duhom Svetim'.“ Od ovoga dana njezina je potreba bila svakodnevno moliti, posebno su dragocjena bila vremena slavljenja i klanjanja. Istodobno je Sveto pismo postalo knjiga njezina života. Od prvoga trenutka darovana joj je i velika ljubav prema svim kršćanima, neovisno o njihovoj konfesiji (vjerskoj pripadnosti).

4. Razmjena u malim grupama

1. Osvrt na start tečaja: Kako mi je bilo s čitankom? Kako s uvodnim vježbama dvije minute u tišini primati Duha Svetoga?
2. Gdje sam i kako već iskusio Duha Svetoga?
3. Po čemu se razlikuje sakrament krštenja od krštenja Duhom Svetim?

4. Kada sam opazio (možda posve mala) djelovanja krštenja Duhom Svetim kod sebe ili kod drugih osoba? Koja? Kako do doživljavam?

5. Vježba

Napomena: Duhovni proces gostiju na tečaju može biti vrlo različit. Stoga vodstvo tečaja razmišlja koje molitvene vježbe komu bolje odgovaraju. Ovdje po jedan prijedlog. Treba paziti na to da gosti ne budu preopterećeni. Ipak ih se smije izazvati i na nove korake.

Probuditi čežnju

Cilj molitve sastoji se u tome da se sve više i više probudi čežnju i da se ovu čežnju sažme u riječi otvoriti se za daljnje puteve. Podijeliti papir Ognjeni jezici i eventualno pribor za pisanje.

Uvod: Duh Sveti sišao je na Duhove na u molitvi okupljene žene i muškarce i promijenio njihova srca. Oni su se napunili silnom Božjom ljubavlju, uronjeni u Isusov Duh i oganj.

Slika 22: Neke učinke toga smo već čuli. Ali sada se radi o vama i meni: Želim li doživjeti više o Duhu Svetom? Želim li biti uronjen u Isusov Duh i oganj?

Dobili ste jedan papir ognjenih jezika. Pozivam vas da razmislite: U čemu želim tijekom ovoga tečaja rasti? Za čime čeznem? Napišite to na papir ognjenih jezika. **Tišina**

Tko želi može sada napisano pročitati. Na kraju molimo u jednoj pjesmi za Duha Svetoga.

Iza toga može voditelj tečaja moliti: *Duše Sveti, zahvaljujemo ti za tvoje djelovanje među nama. Ti si dinamičan i kreativan. Polazeš u nas čežnju za više Tebe. Mi žedamo za tobom. Dođi i ispuni nas. Zapali u nama svoj božanski oganj, oživi nas i nanovo oduševi.*

Duše Sveti, zahvaljujemo ti što si tu. Slavimo te za tvoje djelovanje, za tvoju ljubav, za tvoju snagu. Želimo ostati povezani s tobom i sve više iz tebe živjeti. Tebi čast i slava u vijeke vjekova. Amen.

Blagoslovna prošnja

Zaključne napomene

Čitanka i molitvena kartica. Usporedi u vezi s time izlaganja 1. jedinice. Ubuduće uvijek sa sobom ponijeti pisaći pribor.

Radujem se sljedećem susretu _____ na temu: Vođeni Duhom
Provjeravajte duhove (1 Iv 4,1)

Dodatak

Ovdje se nalaze dopunjujući tekstovi s prezentacijom uz pojedinu jedinicu, koju smo obradili, ali nismo integrirali u predavanje. Ovaj dopunski materijal stoji na raspolaganju prema potrebi. Eventualno može koristiti da na ovu temu prođete jedan tjedan u vjeri (duhovne vježbe).

Osvrt

Na posljednjem susretu smo čuli da je postojalo nasljedovanje Isusa prije i nasljedovanje Isusa poslije Duhova. S velikim promjenama!

Tako su Isusovi učenici, posebno apostoli, imali tri godine najsavršenijeg Učitelja. Pa ipak su svi (osim jednoga) kod Isusove muke zatajili. Čak su i poslije uskrsnuća imali mnogo pitanja i sumnji. Stvarni proboj dogodio se na Duhove. Silaskom Duha Svetoga u njihov život je ušao novi oganj, jedna goruća strast. Isus je u njima i preko njih djelovao u Duhu Svetom na jedan novi način. Silazak Duha Svetoga stvorio je veliku razliku.

Sa ili bez Duha Svetoga

Temeljno značenje Duha Svetoga potvrđuje metropolit (nadbiskup) Ignacije iz Latakije. On u vezi sa značenjem Duha Svetoga u Crkvi piše sljedeće rečenice:

Slika 23:

*„Bez Duha Svetoga Bog je dalek,
Krist ostaje u prošlosti,
Evanđelje je mrtvo slovo,
Crkva je puka organizacija,
Autoritet samo gospodstvo,
Misije samo porpaganda,
Liturgija nije ništa drugo nego zaklinjanje duhova
A kršćanski život ropski moral.*

Slika 24:

*Ali u Duhu Svetom prisutan je uskrsnuli Krist,
Evanđelje je snaga života,
Crkva pokazuje život Trojstva,
Autoritet je oslobađajuće služenje,
Misije su jedan duhovski događaja,
Liturgija je susret s Božjom ljubavi,
Ljudsko činjenje posvećeno.“*

(iz „Nanovo raspiriti ogranj“, Muensterschwarzach Br. 44, str. 37 i dalje).

To pokazuje: Duh Sveti stvara životnost u osobnome životu i u životu Crkve. I danas postoji nasljedovanje Isusa prije Duhova i nasljedovanje Isusa poslije Duhova.

Duhovi – blagdan Saveza

Slika 25: Ovu promjenu pola stvara Duh Sveti. On stvara novu povezanost s Isusom Kristom i po njemu s nebeskim Ocem i međusobno. Povezujuća ljubav Duha Svetoga zakon je novoga saveza. Na to upućuje blagdan Duhova.

Kada dođe dan Pedesetnice ... (Dj 2,1) pokazuje da je blagdan Duhova već postojao kao židovski blagdan. Židovstvo poznaje dvije

interpretacije Duhova. Najprije je to bilo blagdan sedam sedmica, blagdan žetve. Kasnije je on dobio dodatno značenje: Postao je blagdanom Saveza i davanja Zakona na gori Sinaju.

Zakonom je Gospodin zasnovao Savez sa svojim narodom. Židovi, stranci, beznačajna rubna egzistencija, dobili su dostojanstvo i novi identitet. Postali su Božji izabrani narod.

Što sada znači to da je Duh Sveti na dan Pedesetnice sišao na ljude? Odgovor glasi: Duh Sveti je taj novi Zakon, koji opečačuje Novi i Vječni Savez.

Zakon je bo veliki Božji dar njegovu narodu. On je bio ponos Izraela i zamišljen kao životna pomoć. Izraelci su ipak svako malo iskusili da su bili nesposobni držati se Zakona. Tada je sam Bog zahvatio, kao što je nagovijestio prorok Ezekiel: *Dat ću vam novo srce, nov duh udahnut ću u vas! Izvadit ću iz tijela vašega srce kameno i dat ću vam srce od mesa. Duh svoj udahnut ću u vas da hodite po mojim zakonima i da čuvate i vršite moje naredbe (Ez 36,26-27).*

Ova se promjena ljudskoga srca me događa ljudskim ostvarenjem, nego Božjim Duhom. On čini da najnutarnije čovjekove čežnje i ono što Bog želi postanu sve više jedno. On nas čini pažljivima za ono što ej Bogu na srcu. On čini da ovo istodobno sve više i više postane i najdublja potreba našega srca. Tako Duh Sveti stvara novo zajedništvo, Novi savez.

Sažetak – Učinci krštenja Duhom Svetim

Sljedeća iskustva su učinci krštenja Duhom Svetim:

Slika 26:

Osobna dodirnutost Božjim TI

Iskustvo Božje ljubavi: „Abba“ odnos

Trajna čežnja za Bogom (molitva i slušanje o Bogu)

Nutarnja spoznaja Boga: Isus Krist je jedini Gospodin

Radost u slavljenju i klanjanju

Oživotvorenje Biblijom i liturgijom (sakramenti)

Slika 27:

Nova ljubav prema Crkvi, prema Kristovu Tijelu
Čežnja za Božjim Kraljevstvom i jedinstvom među kršćanima
Prepoznavanje i opažanje duhovnih realnosti i razračunavanja
Želja za svjedočenjem (evangelizacija)
Sudjelovanje na djelu Božjeg milosrđa
Značenje i potreba karizmi za misije i izgradnju Božjega
Kraljevstva
Iskustvo otkupljenja i posvećenja.

3.

Vođeni Duhom

Provjeravajte duhove (1 Iv 4,1)

Slika 1:

Pozdrav i slavljenje

1. Osvrt i uvod

Na dva posljednja susreta slušali smo o tome da je tada na Duhove ispunjenjem Duhom Svetim započela novost. Ova novost opisana je ka *krštenje Duhom Svetim*.

Slika 2: Isusovo vrijeme krštenje se podjeljivalo uranjanjem u jednoj rijeci ili jezeru. Krštenje znači biti uronjen u Isusa, biti s njim povezan i njegovim Duhom natopljen. Ovo je usporedivo s bojanjem tkanine u antici. Tkanina je potapana u boju sve dok boja nije

natopila tkaninu. Tkanina je bila ista, ali je trajno primila jednu novu boju.

Usporedivo se događa kod ljudi koji su kršteni Duhom Svetim. Oni s jedne strane ostaju isti ljudi, s istim karakterom, istim nadarenostima, istim sklonostima i slabostima. Ali krštenjem Duhom Svetim u njima nešto postaje trajno novo. Oni su povezani s Isusom i iz odnosa prema Isusu iskusi jednu novu radost, nutarnju čvrstinu, jednu do sada neuobičajenu slobodu, sve veće povjerenje. Ljudi se mijenjaju na pozitivno, postaju sve više i više onakvi, kakvi u najdubljim dubinama žele biti.

U vezi s time Elena Guerra: „Potrebno je da Duh Sveti u nama oblikuje novoga čovjeka ... Bez Duha Svetoga ostajemo uvijek isti“ (citirano prema: Blažena Elena Guerra, biser iz Lucca, Renate Taddioli, Danielis Verlag. Str. 104.).

Zato je dobro baviti se Duhom Svetim. Danas se u prvome dijelu (predavanja) radi o pitanju: Kako Duh Sveti ravna (vodi)? Kako ga možemo prepoznati i razlikovati od drugih utjecaja i duhova.

U drugome dijelu hoćemo slijediti pitanje: Koji preduvjet je potreban s naše strane da bismo ovu dinamiku Duha primili. Ili jednostavnije rečeno: Kada smo otvoreni za ispunjenje Duhom Svetim.

U vezi s time pogledajmo značenje krštenja. Njegovo duhovno izvršenje pretpostavka je (preduvjet) da bismo iskusili dinamiku Duha Svetoga i u njoj rasli. Stoga na kraju susreta dajemo svima mogućnost da osobno obnove krsna obećanja i mole za ispunjenje Duhom Svetim.

Upoznati Duha Svetoga: Paraklet – Tješitelj

Ponovno želimo upoznati jedan vidik Duha Svetoga.

Isusovi učenici bili su tri godine s Isusom na putu. Bili su očarani njegovim riječima i njegovim iznenađujućim djelima. Osjećali su se uz njega ugodno i htjeli da uvijek tako ostane. I sada dolazi Isus s nagovještajem da će ih napustiti. To ih pogađa. Šokirani su.

Nezamisliv im je budući život bez Isusa. Tko bi trebao nastaviti njegovo djelo?

Tada im Isus obećaje „Drugoga Branitelja“, Parakleta, Duha Svetoga, kao Odvjetnika i Zagovornika, Učitelja i Tješitelja. Branitelj (Paraklet) bio je tada pravni branitelj, odvjetnik koji je zazivan u pomoć pri obrani.

Slika 3: On nam ne želi pomoći prije, nego u sukobima i razračunavanjima svijeta. On nas poučava, brani, štiti i osposobljuje da kao svjedokinje i svjedoci živimo u teškoj i katkada neprijateljskoj okolini.

Duh Sveti nastupa namjesto Isusa. Tako je Isus govorio: *Dobro je za vas da ja odem: jer ako ne odem, Branitelj neće doći k vama; ako pak odem, poslat ću ga k vama (Iv 16,7).*

Branitelj – Duh Sveti, koga će Otac poslati u moje ime, poučavat će vas o svemu i dozivati vam u pamet sve što vam ja rekoh“ (Iv 14,26).

I: I ja ću moliti Oca i on će vam dati drugoga Branitelja da bude s vama zauvijek... Neću vas ostaviti kao siročad; doći ću k vama (Iv 14,16.18). Ovaj novi Isusov dolazak k nama događa se u Duhu Svetom. U njemu je Isus uvijek s nama, štoviše u nama. Ovo biti kod nas i s nama omogućuje puno veću blizinu nego da uza se imamo Isusa u tjelesnome obliku i možda ga možemo vidjeti samo tu i tamo.

Molitva Duhu Svetom

Pomolimo se Duhu Svetom:

Slika 4: Duše Sveti, Ljubavi Oca i Sina, Prijatelju svega života, središte svakog pravog susreta, opijevamo te, tebe ljubećega Duha Životvorca. Hvalimo te i slavimo jer si čudesan.

Klanjamo ti se kao svome Gospodinu i Bogu. Zahvaljujemo ti za tvoje djelovanje među nama. Trebamo te, jer bez tebe ne možemo ništa. Zapali u nama svoj ogranj i stvori nam novo, ljubeće srce. Amen.

2. Poticaj

Slika 5: Duhovi su tada bili početak jedne otvorene budućnosti. Učenici su primili zadaću evangelizirati svijet, naviještati Božje Kraljevstvo i liječiti. Ali kako se to treba dogoditi?

Duhovi su riješili njihov problem. Oni doduše ni sada kao ni prije nisu znali kako to trebaju činiti. Ali su u svojim srcima iskusili Branitelja, Parakleta, Duha Svetoga, ne u obliku kojekakvih misli, sanjarenja ljudske mašte ili razuma, nego kao konkretni Ti, kao osobu. Duboko u njima vodio ih je ovaj Ti. Korak po korak pokazivao im je put. To je bilo rješenje. Oni nisu znali kamo, ali su znali da ih na tom putu vodi Duh Sveti.

2.1 Vodstvo Duhom Svetim

Od vremena Duhova vodi Duh Sveti Crkvu. Jedan primjer za to jest događaj koji nam je donesen u antiohijskoj zajednici:

Dok su jednom obavljali službu Božju i postili, reče Duh Sveti: 'De mi odlučite Barnabu i Savla za djelo na koje sam ih pozvao.' Onda su postili, molili, položili na njih ruke i otpustili ih. Poslani od Duha Svetoga siđu u Seleuciju, a odande odjedre na Cipar (Dj 13,2-4). To je bio start za tri misijska putovanja. Pavao je učinio prvi odlučujući korak apostola naroda.

Slika 6: U jednome krajnje teškome sporu sastali su se apostoli na Apostolski koncil. Tražili su vodstvo Duha Svetoga. On im je u slušanju jedni drugih, u onome što se dogodilo i u iznošenju argumenata pokazivao put do jedinstva. Oni svjedoče: *Zaključismo Duh Sveti i mi (Dj 15,28).*

Duh Sveti i mi – ovo zajedništvo može se dogoditi na različite načine, nutarnjim poticajima, riječima, mislima, konkretnim situacijama, snovima..., razmjenom i slušanjem jedni drugih. U svemu tome opaža se uzajamni nutarnji sklad i usklađenost s Duhom Svetim. To im je tada davalo sigurnost reći: *Duh Sveti i mi.*

Dok smo mi naviknuli slijediti svoja razmišljanja, Duh Sveti nas može voditi i drugim putevima. Može nam dati da iznutra opažamo jedan blagi Ne našim planovima. Djela apostolska ovo svjedoče: (Pavao i Barnaba) *Prođoše Frigiju i galacijski kraj jer ih je Duh Sveti*

spriječio propovijedati riječ u Aziji. Kad su došli do Mizije, htjedoše u Bitiniju, ali im ne dopusti Duh Isusov (Dj 16,6-7). Ali im tada Duh Sveti otvori jedan novi put: Poveo je Pavla i Barnabu u Filipe.

Kako Duh Sveti govori meni ... (svjedočanstvo)

Slika 7: Duh Sveti od vremena Duhova vodi Crkvu i hoće voditi i nas. Ljudi djelovanje Duha Svetoga često povezuju s izvanrednim događajima ili spoznajama u njihovu duhovnome životu. Toga ima, ali je važnije da naučimo opažati njegovu trajnu prisutnost u sebi. On je uvijek tu, ta mi smo hramovi Duha Svetoga: *Ili zar ne znate? Tijelo vaše hram je Duha Svetoga koji je u vama, koga imate od Boga, te niste svoji (1 Kor 6,19).*

Duh Sveti nam dariva nutarnji mir, opuštenost, radost, nadu. On nas vodi iznutra. Čini nas nemirnim iznutra ako se damo na krive puteve. U Duhu Svetom živjeti znači ove nutarnje pokrete u svakodnevicu opažati i dati se od njih voditi i njima ravnati.

Urban Camenzind pripovijeda u vezi s ovime jedno iskustvo: Pratio sam jednu mladu ženu tijekom njezina boravka u jednoj psihijatrijskoj klinici. Jednoga dana dobijem poziv iz klinike sa zamolbom da odmah dođem onamo. Spremio sam se, u ruci sam već imao ključ od automobila, kad me odjednom obuze neki nutarnji nemir. Kleknuo sam i u molitvi zamolio Duha Svetoga da mi pomogne razumjeti što ovaj nemir ima značiti. Dobio sam jedan nutarnji dojam da bi bilo krivo poći sada. Tako sam si uzeo vremena i molio za ovu ženu.

Nakon otprilike pola sata čujem zvono na vratima moga stana. Preda mnom je stajala mlada žena. Pobjegla je iz klinike. Nisam primio nikakvu proročku riječ, samome obuzeo neki nutarnji nemir. To je bio nemir koji mi je darovao Duh Sveti.

Uvijek iznova sam doživljavao kako mi Duh Sveti govori – a da nisam čuo nikakve riječi, nego samo osjetio nutarnji mir, jednu nutarnju smirenost.

2.2 Razlikovanje duhova

Slika 8: Pavao piše u Poslanici Efežanima o dvije težnje u nama: Duh i tijelo: *Po Duhu živite pa nećete ugađati požudi tijela! Jer tijelo žudi protiv Duha, a Duh protiv tijela. Doista, to se jedno drugome protivi da ne činite što hoćete (Ef 5,16-17).*

Tijelo jezikom Biblije znači ono što čovjek polazeći od sebe može učiniti i izdjelovati: mogu sâm, postižem sâm, vlastite ideje, čovjekovi vlastiti načini gledanja.

U središtu pritom stoji vlastito „Ja“ koje u središte stavlja samoga sebe. Kao posljedica toga vrtimo se oko samih sebe ili oko drugih ljudi tako da pitamo: Činim li ispravno? Sviđam li se drugima? Ispunjavam li njihova očekivanja?

Težnja tijela hoće se čvrsto držati vlastite ljudske perspektive. Hoće provesti vlastiti put. Hoće biti i djelovati neovisno o Bogu.

Istodobno uz tijelo otkrivamo duboko u sebi jednu tihu čežnju da budemo dobri, plemeniti, istiniti, pravi, ljubeći. Ovdje dodirujemo božansku jezgru, naše najnutarnjije područje gdje smo stvoreni na Božju sliku. To je naš najdublji i trajni identitet.

Na ovu nutarnju situaciju djeluju sada dva duha koja žele na nas utjecati: Duh Sveti i zao duh. Da bismo se ispravno odlučili, moramo moći razlikovati.

Slika 9: Moramo provjeriti: Što dolazi od vlastitoga sebična tijela? Koji poticaji dolaze od Duha Svetoga? Gdje i kako djeluje onaj koji zbunjuje i razbacuje (brka)? Stoga Ivan poziva svoju zajednicu: *Ne vjerujte svakom duhu, nego provjeravajte duhove jesu li od Boga, jer su mnogi lažni proroci izišli u svijet (1 Iv 4,1).*

Prva se pomoć za razlikovanje sastoji u tome da se ima u vidu djelovanje dotičnoga duha.

Slika 10: Znaci djelovanja božanskoga Duha su: poslušnost, red (sređivanje i podvrgavanje), mir, jedinstvo, istina, otvorenost, čistoća, vjernost, itd. Duh usmjeruje našu pamet najprije na Boga i njegovu bezuvjetnu ljubav. Božja ljubav i njegovo djelovanje stoje ovdje u središtu. Duh nas povezuje s Bogom.

Tko dopusti da ga vodi Duh, pouzdaje se da će Bog svojom neizmjernom ljubavlju nadoknaditi svaki nedostatak i zacijeliti rane

na njegovim putevima. On se pouzdaje u Božje puteve spasenja koji ga hoće izvesti iz iskrivljenosti, iz tamnice usmjerenosti na Ja, u slobodu.

Duh Sveti nas poziva na to da nadvladamo našu usredotočenost na Ja, da živimo istinito, iskreno, velikodušno, oduševljeno i plemenito. On nas čini osjetljivima i otvorenima za bližnje oko nas. Uпустimo li se u to, Božji Duh nam dariva jedan duboki mir.

Pritom treba pripaziti da i poticaj Duha Svetoga može u nama ponajprije izazvati nemir i zbrku. Ali ovo ipak ne dolazi od samoga Duha Svetoga, nego proizlazi iz protivljenja našega „tijela“ poticaju. Ovo je moguće usporediti s još zelenim drvetom koje se baci u vatru. Ono prigušuje, pucketa i dimi se.

Takvo se odupiranje može pokazati kod nas u mislima kao: Ali to meni uopće ne odgovara! Bog ipak ne može biti takav? On to ne može htjeti od mene! Što će misliti drugi ako se u ovoj situaciji ponašam drukčije nego ranije?

Oznake zloga duha

Slika 11: Oznake zloga duha su: laž, poluistine, neposlušnost, nered, nemir, nejedinstvo, nečistoća, nevjera i td. Strategija neprijatelja je: prikriti, učiniti bezazlenijim, zataškati, izokrenuti, spriječiti, zbuniti. On hoće učiniti da rezigniramo, očajavamo, odustanemo....

Ovaj zao duh pojačava našu usmjerenost na naše Ja, na naše ljudske usredotočenosti, na našu vezanost za naše predodžbe, kao situacije, kako bi drugi i kako ja sam morao biti. Zao duh pojačava naše težnje da smo u pravu, na samosažaljenje, otvrdnuće, gorčinu i nepomirljivost uvjeravajući nas: Ti imaš na to pravo. Zao duh nas čini pravdašima, uskima, škrtima, oholima, tvrdoglavima. (Više u knjizi, pogl. 3 kod razlikovanja duhova).

Pitanje: Poznajem li djelovanje božanskog i djelovanje zloga duha? [glazba](#)

2.3 Duhovne realnosti – duhovni boj

Slika 12: Djela apostolska od početka pokazuju sa poslanje apostola nailazi na otpor. Gotovo je posvuda dolazilo do sukobljavanja. Itako je bilo i kod Isusa: Proglas Božjega kraljevstva izaziva otpor kod onih koji se hoće čvrsto držati svojih položaja.

Slično je i nama danas: Tko je primio nalog za Božje kraljevstvo i pokušava ga provesti, mora računati s time da će naići na otpor. Otpori mogu k nama doći iz naše nutrine kao i izvana. Tko živi svoje poslanje u Božjemu kraljevstvu, suočit će se s duhovnom obranom.

Biblijska i crkvena tradicija govori u vezi s ovim o silama tame koje se bore protiv Božjeg kraljevstva. Tako prema Isusovu svjedočanstvu „vlada“ moć grijeha i Začetnik grijeha, Protivnik Božji, od pada u grijeh dobrano na zemlji.

Na ovo područje gospodstva sišao je Isus Krist s neba. Sa oko 30 godina započinje on s naviještanjem Evanđelja proglašavajući Božje kraljevstvo: *Propovijedao je Evanđelje Božje: 'Ispunilo se vrijeme, približilo se Kraljevstvo Božje Obratite se i vjerujte Evanđelju' (Mk 1,14-15)*. Zatim je Isus ovo Božje Kraljevstvo uspostavio neopozivo i zauvijek svojom smrću na križu i svojim uskrsnućem.

Slika 13: Sada mogu ljudi biti slobodni od „stranoga gospodstva“ grijeha i zla, kao što svjedoči Petar u Djelima apostolskim: *Vi znate ... kako Isusa iz Nazareta Bog pomaza Duhom Svetim i snagom, njega koji je, jer Bog bijaše s njime, prošao zemljom čineći dobro i ozdravljajući sve kojima bijaše obladao đavao (Dj 10,37-38)*. i naviješta Božje kraljevstvo. Ali Božje kraljevstvo može doći samo onda ako se prije toga moć neprijatelja slomi i pobijedi. Upravo se ovo dogodilo Isusovom poslušnošću do smrti na križu. Ovako je Isus govorio o svojoj predstojećoj smrti i uskrsnuću: *Sada je sud ovom svijetu, sada će knez ovoga svijeta biti izbačen. A ja kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi (Iv 12,31-32)*.

Borba između Božjega kraljevstva i kraljevstva svijeta nastavlja se u Djelima apostolskim sve do danas. O ovoj borbi govorio je i Drugi vatikanski koncil: „Cjelokupna je ljudska povijest, naime, prožeta teškom borbom protiv moći mraka, borbom koja je započela već od početka svijeta i koja će – prema Gospodnjoj riječi – potrajati

sve do posljednjeg dana. Ubačen u tu borbu, čovjek se mora neprestano boriti kako bi prianjao uz dobro te samo uz velike napore i uz pomoć Božje milosti uzmaže postići svoje unutarnje jedinstvo.“ (GS br. 37)

Mjesto borbe – moje „Ja“

Slika 14: Prema ovoj biblijskoj slici postoje dva područja gospodstva i dvije vlasti: Na jednome od njih „vlada“ neprijatelj, protivnik koji opaža svoj utjecaj, čini ga važećim i pokušava vladati. U Božjemu kraljevstvu je Trojedini Bog koji želi vladati svojom ljubavlju i milosrđem.

Ovaj načelni način gledanja ipak nije previše pojednostavljena crno-bijela shema, dualizam. Stvarnost je uvijek puno složenija. Jer pod sva „područja gospodstva“ ili bolje „područja utjecaja“ čovjek je uvijek slobodan da se odluči ovako ili onako. I u dubinama vlastitog srca mogu još djelovati različiti utjecaji.

Slika 15: Način gledanja dvaju „vladavina“ može nam pomoći za bistrenje pitanja našega „stajališta“. Temeljno pitanje je naime: Gdje (u kojemu ili pod koji područjem gospodstva) stojim ja? Za što se odlučujem?

Odgovor na to je povezan s krštenjem. Pavao piše: *Kao što primiste Krista Isusa, Gospodina, tako u njemu živite (Kol 2,6)*. Ako sam u krsnome savezu prihvatio Isusa Krista kao svoga Gospodina, tada sam stao na stranu Isusa Krista. Tada pripadam njemu, štoviše: Njegovo sam vlasništvo koje on štiti. Tada mu dopuštam da me sve više i više ozdravlja i otkupljuje.

Kardinal Raniero Cantalamessa piše: „Tko ju (ovu odluku) izrekne, odlučuje o smislu svoga života. To je kao da kaže: 'Ti si moj Gospodar, podvrgavam ti se, priznajem te svojom slobodnom voljom za svoga Spasitelja, svoju vrhovnu glavu, svoga Učitelja, kao onoga koji nada mnom ima sva prava.'“ (Pjev Duha ...).

Ovdje se ne radi o tome da više nemamo nikakvih slabosti i pogriješaka, nego o posve jasnoj odluci volje. Ako moj život pripada Isusu Kristu i ako želim da on na svim područjima ima sve više i više riječ, to znači da treba vladati, odluka je tada donesena. JA sam ušao u Božje kraljevstvo i (zauvijek) stojim na strani pobjednika.

Slika 16: Ako ova odluka nije jasna, ako smo nesigurni i kolebamo, ako je u našoj volji prisutna podjela, tada ostajemo otvoreni za sve moguće utjecaje a time i za utjecaje neprijatelja. Ovu neodlučnost, ovu podvojenost, može protivnik sada iskoristiti da stvori zbrku i unese kaos.

Kako svježe djeluje tu ono što je Terezija iz Lisieuxa govorila ali i živjela: „Bože moj, ja odabirem sve! Ne želim biti svetica napola. Ne bojim se za tebe trpjeti; samo se jednoga bojim, naime da bi mogla zadržati svoju volju. Uzmi ju jer izabirem sve što ti hoćeš!“

S ovom odlukom ja sam postao službenica, sluga Isusa Krista! JA mu pomažem pri izgradnji i širenju njegova kraljevstva. Tako uzimam dijela na duhovnome razračunavanju u kojemu se radi o tome da u Božje kraljevstvo dovedem druge ljude kao i da dopustim da Isus neotkupljena i neslobodna područja u nama samima povede u slobodu i puninu.

2.4 Otvorimo se Duhu – Krštenje: Odričem – Vjerujem

Duh Sveti djeluje u svijetu, u povijesti, u Crkvi. On na poseban način djeluje u srcima ljudi. On hoće svoje djelovanje razviti i u našem životu. Tako dolazimo do pitanja: Kako se otvaramo Duhu Svetom?

Pripremiti čepom zatvorenu bocu i malo vina u vrču.

U vezi s time najprije jedna mala ilustracija: Uzmite ovu bocu kao simbol nas. Time naravno ne želim reći da ste vi boce! Ovo vino je simbol Duha Svetoga. Mogu li tek tako uliti vino u bocu. Ne – najprije moram maknuti čep, zatvarač.

Što bi kod nas mogao biti zatvarač koji najprije treba maknuti da bi Duh Sveti mogao u nas doći? To mogu biti različite stvari: Često je to strah: Što će se sa mnom dogoditi, ako se otvorim i prepustim Bogu? Jer Boga nemam u ruci.

Zatvarač može biti i samovolja (tvrdoglavost). Mora biti onako kako ja hoću! Budi volja moja! Ali ovu tvrdoglavost treba maknuti, jer Duh Sveti je Duh koji čini da Bog vlada i djeluje. A za to je

potrebna odluka otvoriti svoj život Bogu i njegovim planovima i staviti se njemu na raspolaganje. A to je povezano s krštenjem.

Slika 17: Pogledajmo u vezi s time još jednom duhovski događaj: Kad je tada 3000 ljudi na Duhove bilo dodirnuo Petrovom propovijedi i kad su pitali što im je sada činiti, Petar je odgovorio: *Obratite se i svatko od vas neka se krsti u ime Isusa Krista da vam se oproste grijesi i primit ćete dar, Duha Svetoga (Dj 2,38)*. Put da se primi Duha Svetoga sadrži dva koraka:

1. *Obratite se!* To znači, okrenuti se od svega što proturječi životu s Bogom i okrenuti se k Bogu koji je ljubav. Okrenuti se i dopustiti Bogu da me zagrlji.

Starogrčka riječ za „obratite se“ glasi: „metanoite“, a ustvari znači: „promijenite mišljenje“, obnovite svoje razmišljanje, gledajte život Božjim očima; počnite razmišljati kao što razmišlja Bog.

2. „Krstite se“ ili „Recite Da svome krštenju znači odluku izreći i izvršiti. Ja se odlučujem prihvatiti Isusa kao svoga Gospodina i njemu predati svoje život.

Obnova krsnih obećanja

Slika 18: Takvo je obraćenje ponajprije odluka a zatim životna zadaća. Odluku za obraćenjem izražava krsno obećanje.

Najprije govorimo tri puta „ne“ svemu što proturječi životu s Bogom: „Odričem“. Odreknuće od zla znači objasniti da u svome životu više nikada ne želim imati posla s utjecajem zloga. To je konačno prošlo!

Zatim se takoreći obraćamo trojedinomu Bogu i tri puta mu izražavamo svoje povjerenje: „Vjerujem“.

Pogledajmo najprije tri pitanja uz Odričem. Možemo si pritom načiniti i bilješke koje nam na kraju mogu pomoći da ovaj korak učinimo svjesno. Podijeliti listić Odričem i pribor za pisanje – ostaviti vremena za bilježenje misli.

Odričem

Slika 19: Obnova krsnoga obećanja u vazmenoj noći započinje ovako: *Odričete li se zla da živite u slobodi djece Božje?*

Odričem se onoga što me čini neslobodnim. Odreknuće je odluka za slobodu. Cilj je *sloboda djece Božje*: Stoga pitanje: Što me čini neslobodnim? Što me sprječava živjeti onako kako u najdubljoj dubini ustvari želim?

To može biti puno toga: Strah da ne razočaram očekivanja drugih, želja da drugima udovoljim, podvojenost, površnost, mlakost, komotnost, pritisak koji sam sebi stvaram ili pritisak izvana pred kojim se prigrabim, brige... i još puno više. Dobro je posvijestiti si što me čini neslobodnim.

I grijesi uzimaju slobodu. Ako primjerice počnem lagati, tada se sve više zaplićem i živim u strahu da se zgrada laži ne rasprši. Kad kradem ili varam, tada moram živjeti u neprestanoj brizi da moja prijevara ne bude otkrivena.

Grijesi imaju u sebi i nešto neslobodno, nešto prisilno. Znamo da je nešto krivo ali ipak to činimo. Zastanimo nekoliko trenutaka da ovo svjesno učinimo i napišemo. **tišina**

Zatim drugo pitanje: *Odričeš li se zavodljivosti zla da te grijeh ne nadvlada?*

Sada se radi o našim mislima. Uvijek iznova se javljaju zavodničke misli. To je normalno. Mi više nismo gospodari naših misli. Odlučujuće je kako s njima postupamo. Smiju li one u nama stanovati? Ako smiju, mi im dopuštamo da sve više i više utječu na naše stavove i na naše ponašanje. Ali ih se možemo odreći da nama ne ovladaju.

I ovdje je dobro posvijestiti si: Koje *zavodljivosti zla* doživljavam? Koje zlo hoće preuzeti vlast nada mnom? Dobro je i ovo zabilježiti ... **tišina**

Treće pitanje: *Odričete li se Sotone, začelnika i vođe grijeha?*

Tko hoće biti ispunjen Duhom Svetim, mora reći Ne svakoj duhovnoj sili koja proturječi Bogu. Ne i svakome obliku praznovjerja.

Svaki oblik okultizma, spiritizma. crne i bijele magije, kao primjerice pomicanje stola, vračanje, gatanje u karte, razgovor s

pokojnima, liječenje duha, reiki, horoskop, visak... proturječi životu u Duhu Svetom. Tako često nastaju duhovne ovisnosti koje ljude opterećuju, vezuju ih i sprječavaju da se približe Bogu. Jedna žena koja je bila jako upletena u ezoteriju, rekla je: „Moj najveći grijeh bio je što sam prestala vjerovati Isusu.“ Ona se otvarala različitim praksama koje su je odvodile sve dalje od kršćanske vjere. Preko jedne ispovijedi i obnove svojih krsnih obećanja ona se ponovno vratila na Isusov put.

Sada mogu zabilježiti gdje sam se otvarao drugim duhovnim silama. **tišina**

Vjerujem

Slika 20: U krsna obećanja spada ponajprije odreći se svega što proturječi životu u Duhu Svetom. A zatim je potrebno okrenuti se trojedinomu Bogu i reći mu: Vjerujem u tebe.

Vjera nije nikakav osjećaj, nego odluka. Grčka riječ za vjerovati – *pisteuein* znači imati čvrsto pouzdanje u nekoga: Gradim na tebi! Računam s tobom. Uzdám se u tebe. Čvrsto se vezujem uza te.

Pozvani smo da s tri pitanja izreknemo ovo povjerenje. Ponajprije: *Vjeruješ li u Boga, Oca svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje?* Također možemo reći: Vjeruješ li da je Bog tvoj Otac koji te je stvorio i koji te bezuvjetno ljubi? Vjeruješ li da si „Made by God“, čudesno stvoren, okay takav kakvim te je on stvorio? Vjeruješ li da te Bog kao tvoj nebeski Otac ljubi i za tebe se brine, pa i u situaciji u kojoj se upravo sada nalaziš? **tišina**

Slika 21: Zatim: *Vjeruješ li u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega, koji je rođen od Marije Djevice, trpio i bio pokopan, koji je od mrtvih uskrsnuo sjedi zdesna Ocu?*

Ovdje je potrebno vjerovati otkupljenju Isusa Krista, koje Papa Franjo u Evangelii gaudium ovako izražava: „Isus Krist te ljubi, dao je svoj život da te spasi i sada je živ i uz tebe je svakoga dana da te prosvijetli, da te ojača, da te oslobodi“ (EG 164). Vjeruješ li to i upuštaš li se sada u to? **Tišina**

Eventualno kod dolazećega (trećeg) dijela kratko tumačenje: Riječ katolički ne znači rimokatoličku vjeru, nego u izvornome smislu riječi sveopću Crkvu kojoj pripadaju svi kršteni.

Treće: Vjeruješ li u Duha Svetoga, svetu Crkvu katoličku, općinstvo svetih, oproštenje grijeha, uskrsnuće tijela i život vječni?

Vjeruješ li u Duha Svetoga znači: Pouzdaješ li se u njega? Hoćeš li mu se sasvim otvoriti, dopustiti mu da u svoj svojoj punini djeluje u tvome životu? Vjera u Duha Svetoga pokazuje se u molitvi: Dođi, Duše Sveti. Govorim Da svemu što mi želiš dati. Da, tvojoj snazi koja mijenja život. Da, ti preuzmi kontrolu nad mojim životom. Hoću biti potpuno raspoloživ za tebe! **Tišina**

3. Razmjena u malim grupama

1. Jesam li svjestan utjecaja dobrog duha i zloduha? Mogu li navesti jedan primjer?
2. Jesam li već stekao iskustva s vodstvom Duha Svetoga? Koja?
3. *Obratite se* i recite *Da krštenju*: Jesam li već svjesno donio ovu odluku? Ako jesam: gdje? Doživljam li posljedice?
4. Gdje sam sada izazvan nadvladati podvojenost?

4. Napomene u vezi s vremenom molitve koje slijedi

Sljedeća obnova krsnih obećanja može – ovisno o grupi i ovisno o iskustvima sudionika – može se različito oblikovati. Predlažemo:

1. Uvod s pjesmom i molitvom

2. Liturgijska obnova krsnih obećanja iz Vazmene noći

Sada ćemo obnoviti svoja krsna obećanja. Najprije prema liturgijskome obliku Vazmene noći. Celebrant i sudionici (zajedno) naizmjenično, kako slijedi: *Odričem* a zatim *Vjerujem*. **Nakon uvoda pita nekog iz tima:**

Svećenik: Odričete li se grijeha da živite u slobodi djece Božje?

Svi: Odričem.

Svećenik: Odričete li se zavodljivosti zla da vas grijeh ne nadvlada?

Svi: Odričem.

Svećenik: Odričete li se sotone, začetnika i vođe grijeha?

Svi: *Odričem.*

Svećenik: *Vjerujete li u Boga Oca Svemogućega, stvoritelja neba i zemlje?*

Svi: *Vjerujem.*

Svećenik: *Vjerujete li u Isusa Krista Sina njegova jedinorođenog, Gospodina našega koji je rođen od Marije Djevice, trpio i bio pokopan, koji je od mrtvih uskrsnuo i sjedi zdesna Ocu?*

Svi: *Vjerujem.*

Svećenik: *Vjerujete li u Duha Svetoga, svetu Crkvu katoličku, općinstvo svetih, oproštenje grijeha, uskrsnuće tijela i život vječni?*

Svi: *Vjerujem.*

Svećenik: *A svemogući Bog, Otac Gospodina našega Isusa Krista, koji nas je preporodio vodom i Duhom Svetim i koji nam je dao oproštenje grijeha, neka nas čuva svojom milosti u istome Kristu Gospodinu našem za život vječni.*

Svi: *Amen.*

Ako je prisutan svećenik, može još izreći molitvu za oslobođenje i blagoslov.

3. Osobna molitva

Sljedeća molitva može se dogoditi u grupi ili pelnumu.

Sada svaka osoba govori svoju osobnu molitvu (glasno ili tiho), koja može sadržavati ova tri elementa:

1. Odričem ...
2. Vjerujem: Molitva predanja Trojedinom Bogu.
3. Prošnja za ispunjenje Duhom Svetim.

Moguće je poslužiti se i sljedećom molitvom:

Slika 22: *Gospodine Isuse Kriste, hoću ti pripadati svim srcem. Hoću biti slobodan od vlasti tame i grijeha. Hoću živjeti u tvome kraljevstvu i biti dio tvoga naroda.*

Zato sada donosim čvrstu odluku: Odričem se sada svakoga zla, svakoga grijeha, svih zavodljivosti zla i svih zlih sila. Hoću se zauvijek od njih potpuno odvojiti. **Sada mogu konkretno navesti od čega se hoću odvojiti.**

Svim srcem vjerujem u tebe i povjeravam se tvojoj ljubavi. Zato ti radosno predajem svoj život sa svime što jesam i što imam. Sve od sada pripada tebi. Slušat ću te u svemu kao svoga Gospodina. Vodi me svojim putevima.

Molim te sada me nanovo ispuni Duhom Svetim. Duše Sveti, ti preuzmi kontrolu nad mojim životom. Hoću biti potpuno raspoloživ za tebe! Molim te za sve darove koje mi želiš darovati. Dođi, Duše Sveti i potpuno me ispuni. Amen.

4. Molitva ili pjesma za ispunjenje Duhom Svetim

U grupi: Sada grupa moli za ispunjenje Duhom Svetim.

Plenum: Sada mogu osobe iz tima položiti ruke na ramena prisutnih i sa svima prisutnima moliti za ispunjenje Duhom Svetim.

Ovu molitvu možemo zaključiti ovako:

Dođi, Duše Sveti, ispuni i prožmi N. svojoj snagom, toplinom i radošću. Uroni N. u ocean svoje ljubavi. Položi u N. svoj oganj, svoje oduševljenje i svoju odvažnost. Daruj N. svoje božansko svjetlo, istinu i spoznaju.

Isuse, obistini sada svoju riječ: Krsti N. svojim Duhom i svojim ognjem. Uzmi ga u rijeku svoga života i svoje ljubavi. Učini N. novim svojim Svetim Duhom. Amen.

Zaključne napomene

Ukazati na primanje sakramenta pokore i produbljanja s čitankom.

Blagoslovna prošnja

Radujem se sljedećem susretu _____ na temu: Postati nov – *Preobraženi iz slave u slavu (2 Kor 3,18)*

Dodatak

Ovdje se nalaze dopunjujući tekstovi s prezentacijom uz pojedinu jedinicu, koju smo obradili, ali nismo integrirali u predavanje. Ovaj dopunski materijal stoji na raspolaganju prema potrebi. Eventualno može koristiti da na ovu temu prođete jedan tjedan u vjeri (duhovne vježbe).

Duhovne realnosti – duhovni boj

Slika 23: Djela apostolska od početka pokazuju da poslanje apostola nailazi na otpor. Gotovo je posvuda dolazilo do sukobljavanja. Itako je bilo i kod Isusa: Proglas Božjega kraljevstva izaziva otpor kod onih koji se hoće čvrsto držati svojih položaja.

Slično je i nama danas: Tko je primio nalog za Božje kraljevstvo i pokušava ga provesti, mora računati s time da će naići na otpor. Otpori mogu k nama doći iz naše nutrine kao i izvana. Tko živi svoje poslanje u Božjemu kraljevstvu, suočit će se s duhovnom obranom.

Biblijska i crkvena tradicija govori u vezi s ovim o tome da su sile u nevidljivome svijetu drukčije od ljudi na zemlji, konačnu i jasnu odluku za dobro ili za zlo. Mješavina između dobra i zla, koja spada u našu svakodnevicu, duhovnome svijetu je potpuno strana. Duhovne sile i moći su ili dobre kao Trojedini Bog i anđeli koji mu služe ili zle, kao đavao i njegovi zli dusi.

Prema Isusovu svjedočanstvu Bog i njegov Sveti Duhu ne vladaju u ovome svijetu neograničeno. Više je grijehom svijet upao u neku vrstu „stranoga gospodstva“. Moć grijeha i pokretač na grijeh, Božji protivnik, „vladaju“ dobrano na zemlji.

Na ovo područje gospodstva došao je sada Isus Krist i naviješta Božje kraljevstvo. Ali Božje kraljevstvo može doći samo onda ako se prije toga moć neprijatelja slomi i pobijedi. Upravo se ovo dogodilo Isusovom poslušnošću do smrti na križu. Ovako je Isus govorio o svojoj predstojećoj smrti i uskrsnuću: *Sada je sud ovomu svijetu, sada će knez ovoga svijeta biti izbačen. A ja kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi (Iv 12,31-32).*

Borba između Božjega kraljevstva i kraljevstva svijeta nastavlja se u Djelima apostolskim sve do danas. O ovoj borbi govorio je i Drugi vatikanski koncil: „Cjelokupna je ljudska povijest, naime, prožeta teškom borbom protiv moći mraka, borbom koja je započela već od početka svijeta i koja će – prema Gospodnjoj riječi – potrajati sve do posljednjeg dana. Ubačen u tu borbu, čovjek se mora neprestano boriti kako bi prianjao uz dobro te samo uz velike napore i uz pomoć Božje milosti uzmaže postići svoje unutarnje jedinstvo.“

Sada se ljudi mogu osloboditi „stranog gospodstva“ grijeha, kao što Petar svjedoči u Djelima apostolskim: *Vi znate ... kako Isusa iz Nazareta Bog pomaza Duhom Svetim i snagom, njega koji je, jer Bog*

bijaše s njime, prošao zemljom čineći dobro i ozdravljajući sve kojim a bijaše obladao đavao (Dj 10,37-38).

Karizma razlikovanja duhova

Slika 24: Božji Duh kao i zao duh djeluju uvijek preko ljudi. To znači: Oba koriste moju povijest, moje obilježnosti i povrjede, moju posebnost, moje razmišljanje, moju vjeru, ali i moju sebičnost, moje sklonosti i želje.

Zato moramo propitivati duhov ekoji na nas djeluju (utječu). Pavao piše: *Sve provjeravajte: dobro zadržite (1 Sl 5,21). Svi udovi Crkve imaju zadaću sve provjeravti i dobro zadržati.*

Svima nam je dan Duh Sveti koji nas želi *uvesti u svu istinu (usp. Iv 16,13)*. Kod ovoga procesa je potrebno ne obazirati se usidrena mišljenja i spoznaje (pogleda), kao što govori Petar: *Još vam mnogo imam kazati, ali sada ne možete nositi. No kada dođe on – Duh Istine – upućivat će vas u svu istinu (Iv 16,12-13)*. On to čini s posebno ljubavlju u skladu s Duhom Svetim i učenjem Crkve.

Dar razlikovanja duhova

Ovamo spada specijalna karizma razlikovanja. Pavao piše u svojoj raspravi o karizmama: Jednomu se (po Duhu daje) dar razlučivanja duhova (1 Kor 12,10). Karizma razlučivanja milosni je darovani duhovni osjećaj za ono što je od Božjega Duha, što pak od čovjekova Ega, što od zla duha.

Ovaj se dar može pokazati u osjećaju: Na neki način sve zvuči logično i ispravno, ali ipak postoji osjećaj: Tu nešto ipak nije u redu. I kasnije se ispostavi da je tu stvarno nešto bilo krivo.

Ova karizma pomaže prepoznati: Što je ispravno? Što je ovdje Božja volja? Što možda zvuči lijepo, ali iza toga stoji jedan drugi duh? Također je važno prepoznati pretjerivanje dobra, jer pretjerivanja u dobru razaraju dobro i ne dolaze od Boga.

Uvijek je korisno svoj pitanja iznijeti jednom iskusnom duhovnom pratitelju. Sami se često možemo prevariti. Tko

objektivno izvana osluškuje jednu situaciju, može često bolje slušanjem iščitati Božji glas.

4.

Postati nov

Preobraženi iz slave u slavu (2 Kor3,18)

Slika 1:

Napomena: Molitvena vježba događa se u maloj grupi pa je potrebno planirati 15 minuta za vrijeme u grupi. Na početku podijeliti listić za razmišljanje i pribor za pisanje.

Pozdrav i slavljenje

1. Osvrt i uvod

Na zadnje susretu smjeli smo obnoviti krsna obećanja. Odrekli smo se Zloga i osnažili svoju vjeru u Trojedinoga Boga. Život iz snage Duha Svetoga proizlazi iz krštenja.

Ali ono što nam je krštenjem usađeno, mora klijeti, rasti i vjerom postati životno. Ništa u kršćanskom životu nije automatizam. To se odnosi i na današnju jedinicu: „Postati nov – *Preobraženi iz slave u slavu (2 Kor3,18).*“ Mi dopuštamo da nas Duh Sveti uzme na put preobrazbe naše vlastite osobnosti. To ne samo da čini dobro nama, nego i ljudima koji zajedno s nama žive.

Otkriti Duha Svetoga – Slika oganj

Najprije ponovno promotrimo jedan vidik Duha Svetoga.

Slika 2: Poznati simbol za Duha Svetoga je oganj. U duhovskome izvješću čitamo: *I pokažu im s kao neki ognjeni razdijeljeni jezici te siđe po jedan na svakoga od njih (Dj 2,3).* To je ispunjenje nagovještaja Ivana Krstitelja: *On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem (Mt 3,11).* Oganj svjedoči o strasti, o snažnoj ljubavi. To je ova Božja ljubav koja je izlivena u naša srca kao što stoji u poslanici Rimljanima (*Rim 5,5*).

Vatra gori i sagorijeva. Žega sve žari i pali. Tako se metali u ognju pretvaraju u tekućinu i čiste. U *Mal 3,2-3* čitamo: *Dan Gospodnji je kao oganj ljevačev i kao lužina bjeliočeva. I zasjest će kao onaj koji topi srebro i pročišćava. Očistit će sinove Levijeve i pročistit će ih kao zlato i srebro.* Tako Duh Sveti čisti nas i čini nas iznutra lijepima i dobrima.

Oganj grije i posebno nam je dobrodošao pri hladnoći. Duh Sveti, božanski oganj, grije hladnoću našega srca i čini nas sposobnima njima zapaliti druge ljude. Jer samo oganj može zapaliti oganj. Samo oduševljeni mogu oduševljavati.

Molitva Duhu Svetom

Zato se hoćemo pomoliti Duhu Svetom, božanskom Ognju:

Slika 3: Duše Sveti, ljubavi Oca i Sina, prijatelju svega živoga, središte svakoga pravog susreta, opijevamo te, tebe koji si ljubav i Duh Životvorac. Hvalimo te i slavimo jer si čudesan.

Klanjamo ti se kao našem Gospodinu i Bogu. Zahvaljujemo ti za tvoje djelovanje među nama. Trebamo te, jer bez tebe ne možemo učiniti ništa. Zapali u nama svoj oganj i stvori nam novo, ljubeće srce. Amen.

2. Poticaj

2.1 Duh mijenja

Duh Sveti želi djelovati u našem životu, promijeniti ga, preoblikovati. On je neprestani izazov. Samo mi previše lako podliježemo obmani da Duha Svetoga možemo primiti bez da dopustimo da se mijenjamo radikalno, to znači iz korijena.

Pripustiti smetnje

Slika 4: Ovo pokazuju neke misli Wilhelma Stählina (1883.-1975.), biskupa evangeličko-luteranske Crkve u Oldenburgu: „Ne bismo trebali po sebi previše razumljivo moliti za to da Duh Sveti svrati k nama, jer Duh Sveti je tu, gdje on svrati i nastani se, donosi sa sobom ne samo svoje 'darove', nego je istodobno u velikoj mjeri neugodan gost, štoviše onaj koji remeti ...

Isti Duh Sveti, kojega mi s pravom žarko zazivamo, istodobno je i nevjerojatna smetnja sve osobne i tek pravo sve crkvene samosigurnosti; on je Božji napad na našu neživotnost i samodostatnost; nema nikakva respekta prema svim našim učvršćenim (uhodanim) institucijama, prema izvanjskome poretku kad on postane svrha samomu sebi ...

Tko dakle moli, 'Dođi, Duše Sveti', mora biti također spreman moliti: 'Dođi i ometaj me gdje moram biti ometan' – za moje spasenje i za spasenje svijeta.“

Dokazivanje Duhom Svetim

Slika 5: Tko živi s Duhom Svetim, uvijek iznova stječe iskustvo božanske smetnje. To je povezano s time da je Duh Sveti svet. Stoga on hoće na nama, na Crkvi, na ljudima raditi tako dugo dok ne postanemo savršeno sveti. Kako on to čini? U vezi s time promotrimo neke vidike.

Isus govori: *A kad on (Duh Sveti) dođe, dokazat će da je svijet u bludnji ... (Iv 16,8).* Kako se može dogoditi takvo dokazivanje grijeha? Jedan primjer: „Sve sam u jednoj situaciji dobro promislio i sve dobro pripremio. Siguran sam: Tako treba biti. Tako je ispravno!“ A zatim se suočim s jednom realnošću i moram shvatiti da su moje misli bile osuđujuće, ohole, uske, sumnjičave i sve drugo samo ne plemenite, koje neugodnosti!

Tako se događa dokazivanje. Duh Sveti mi daje prepoznati grijeh kojega nisam bio svjestan. Kad nam Duh Sveti ukaže na nešto krivo, on nam uvijek ostavlja slobodu da se u to upustimo ili ne. Mi možemo ponizno priznati što je kod nas bilo krivo. To naš ponos boli, ali je uvijek krajnje spasonosno jer tako nas Duh Sveti vodi na nova područja slobode. Jer istina oslobađa, ali često čini i malenim (*usp. Iv 8,32*). Tako Duh Sveti može svojom prisutnošću sve više i više ispuniti svaku žilicu našega bića, svaki skriveni kutak.

Predati krhotine

Slika 6: U vezi s time je korisno da Njemu sve povjerimo (predamo); svoje darove i jake strane, ali i ono teško, krhotine i sve slomljeno. Blaise Pascal (1623.-1662.) je rekao: „Nemoguće je i zamisliti što sve Bog može učiniti iz krhotina (razlomaka) tvoga života, samo ako mu ih potpuno prepustiš.“ A Louisa Jaques (1901.-1942.) prihvaća ovu misao: „Na ruševinama i krhotinama može Bog prekrasno graditi.“ Ako same sebe s našim krhotinama, lomovima i razočaranjima predamo Bogu, on ih može preobraziti.

Katkada, kad je neugodno, kad kod sebe prepoznamo krivnju ili kad u nečemu nismo uspjeli, kad smo zatajili, u nama se može javiti osjećaj da bismo se sada najradije povukli. Upravo nas tu Duh Sveti poziva da pođemo u jednome drugom pravcu, naime prema Bogu.

Njemu trebamo dati sve što je u nama duševno, emocionalno i tjelesno slomljeno i dopustiti mu da djeluje. Tada on može naš život ozdraviti, učiniti cjelovitim i ispuniti ga svojim Duhom.

2.2 Duh Sveti u meni raste

Rast Duha Svetoga u nama naziva se i posvećenje. Posvećenje sadrži jedan jedinstven događaj i istodobno jedan proces.

Posvećenje kao jedinstven događaj

Slika 7: Posvećenje je ponajprije jedinstven događaj. Tko je u krštenju primio *Krista Isusa, Gospodina (Kol 2,6)*, time je uzet u Isusovu pobjedu na križu i po Isusovoj poslušnosti u najuntarnjijoj nutрини povezan s Bogom. Mi smo tako postali *posvećeni u Kristu Isusu (1 Kor 1,2)*. To je činjenica! Izuzeti smo iz staroga područja života i pripadamo Bogu.

Sada Božje spasenje može ući u naš život i u sve naše odnose. Crkva stoga govori o „posvećujućoj milosti“.

Posvećenje kao proces

Nakon ove činjenice posvećenje je proces. Petar piše: *Kao što je svet Onaj koji vas pozva, i vi budite sveti u svem življenju (1 Pt 1,15)*. Sada se dakle radi o tome da naš život sve više i više zrači ono što mi ustvari jesmo: Sveti Božji. Mi trebamo biti sveti, sveto živjeti.

Kod „postati svet“ radi se o postajanju cjelovitim; potpuno spašen, potpuno u svom stvarnom određenju, potpuno onakvi kakvima nas je Bog zamislio. Za to nam Duh Sveti dariva božanske krjeposti i 7 posebnih darova kojima ćemo se sada okrenuti.

2.3 Božanske krjeposti

Slika 8: Na krštenju smo postali jedno s Kristom i u njemu jedno novo stvorenje. Pavao piše: *Ako je tko u Kristu, nov je stvor (2 Kor 5,17)*. Tako imamo udio na onome što je u Kristu: Na njegovoj vjeri, njegovoj nadi i njegovoj ljubavi. Ovo nazivamo *tri božanske krjeposti* jer su nam darovane od Boga.

Vjera je ona božanska krjepost koja nas učvršćuje (usidri) u Boga i njegovu perspektivu. Sidro je tu zato da drži brod, da ga osigura u luci i tako daje sigurnost i kod oluja. Tako nas vjera učvršćuje u Božju ljubav. Ova krjepost nas čini čvrstima u vjeri. Daje nam vjerovati Božjim planovima za naš život i usmjeruje nas na to da Božju volju tražimo i ljubimo iznad svega.

Krjepost *nade* odgovara na čežnju za srećom koju ej Bog položio u srce svakoga čovjeka. Nešto od toga pokazuje se u izreci: „Nada umire posljednja.“

Ali krjepost nade ne ostaje stajati u zemaljskome, ona ej više usmjerena prema božanskim i vječnim obzorima i širi srce u očekivanju vječnoga blaženstva. Tako nas čuva od malodušnosti i resignacije, jer zna: Jednom će sve biti dobro! Tako nam krjepost nade usred situacija koje se čine bezizlaznima dariva polet i pouzdanje.

Božanska krjepost *ljubavi* čini da postanemo ljubeći kao Isus. Jer *ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan (Rim 5,5)*. Ova nas Božja ljubav osposobljuje da i kod odbijanja i nepravde, i u trpljenju i u nevolji ostanemo oni koji ljube.

Ovim božanskim krjepostima bivamo osposobljeni da kao Isus u snazi nepogrješive i smione vjere, neustrašive nade i goruće ljubavi živimo i u tome rastemo.

Svjedočanstvo: U nadi budite radosni ...

Da bi ove božanske snage u nama rasle, ipak je uvijek potrebno i naše sudjelovanje. Kako takvo sudjelovanje može izgledati i kako krjepost nade može razviti svoju snagu, pokazuje sljedeće svjedočanstvo:

Slika 9: Već sam, Bogu hvala, smjela gajiti živi odnos s Isusom, kad mi se brak počeo sve više raspadati a moj muž sve više tonuo u ovisnost. Njegov je ured pao pod stečaj. A i privatno smo bili financijski na kraju. Osjećala sam da je sada sudska rastava prijeko potrebna kako ne bih odgovarala za dugove za koje nisam bila odgovorna. Moj muž ovu odluku kad je stajao pred ponorom, nije

mogao razumjeti. Ali ja samu najdubljoj dubini znala da sada mora sam uzeti svoj život u svoje ruke a ja ga mogu samo molitvom pratiti na njegovu putu.

Ova teška situacija izazvala je u meni veliku posramljenost, tugu i nemoć. S velikom zahvalnošću prihvatila sam podršku naše djece ali i molitve mojih sestara i braće u vjeri. K tomu me je u ovo krajnje teško vrijeme krijepio i nosio jedan biblijski redak: *U nadi budite radosni, u nevolji strpljivi, u molitvi postojani (Rim 12,12).*

Dok sam ovaj redak čitala i pounutarnjivala, jednostavno su mi navirale suze i ja sam legla na tlo pred križ. Nisam mogla ništa drugo osim svoju bol predati Isusu i potpuno mu se povjeriti. Iza toga sam uvijek bila iznutra smirena i u meni se javljala tiha nada. Odlučila sam uvijek iznova ustrajati u molitvi i prenositi primljenu ljubav i Isusov mir.

Božji Duh, milost i snaga djelovali su – i moj se muž oslobodio ovisnosti i mogao je u sebe primiti Božju ljubav. Opet je vidio smisao i budućnost za svoj život. Sve do sudske presude mogao je ponovno uspješno raditi u svome zvanju. Za vrijeme dvogodišnjega zatvora koji je smatrao popravkom i izdržao ga, su-zatvorenicima je bio uzor (primjer) i potpora. Nakon što je bio otpušten ponovno je mnoge svoje sposobnosti uložio u radnu svakodnevicu i s puno ljubavi skrbio za svoju obitelj. Nakon vrlo višeslojna i burna života smio je smireno i u miru vratiti se našem Stvoritelju.

Ovaj je proces trajao godinama. Obilježavao me je i ispunjavao uvijek iznova dubokom nutarnjom radošću, snagom i pouzdanjem. Davao mi je i daje i danas uvijek iznova sigurnost vjerovati da smo u nadi spašeni, premda trenutačno od toga ne vidimo ništa (*usp. Rim 8,24*). Trudi (75)

2.4 Sedam darova – Spasonosna sredstva kršćanske osobnosti

U krštenju smo pored božanskih krjeposti primili i Isusove mesijanske darove, *sedam darova Duha Svetoga*: mudrost, razum, savjet, jakost znanje, pobožnost i strah Božji.

Slični Mesiji-Kralju

Slika 10: Sedam darova Duha Svetoga su spasonosna sredstva kršćanske osobnosti. Ozdravljaju nas i oblikuju iznutra. Svode se na Mesiju-Kralja kojega je prorok Izaija ovako najavio: *Na njemu će duh GOSPODNJI počivat, duh mudrosti i umnosti, duh savjeta i jakosti, duh znanja i straha GOSPODNJEG (Iz 11,2)*. Karakterne snage kralja su *mudrost i umnost (razum)*, njegovo vršenje službe odlikuje se *savjetom i jakošću*. Njegov odnos prema Bogu obilježen je *znanjem i strahom GOSPODNJIM*. On je potpuno prožet Božjim Duhom. Ovaj Mesija-Kralj je Isus iz Nazareta.

(Prorok Izaija govori ovdje o šest darova Duha Svetoga. Kod prijevoda Biblije s hebrejskoga na grčki, sedamdesetorica židovskih prevoditelja (Septuaginta) oko 250. godine prije Krista dar straha Gospodnjega, religiozni nutarnji stav, htjeli su izraziti s dvije različite riječi (ali i kao razgraničenje naprama mogućim krivim interpretacijama, da se strah GOSPODNJI ne bi krivo shvatio kao strah pred Bogom) i zato su pridodali i dar pobožnosti. Misli se na usrdno, djetinje povjerenje u Boga. Tako se u katoličkoj teologiji razvio nauk o 7 darova Duha Svetoga.

U krštenju smo primili udio na životu i poslanju Isusa Krista. Primili smo kraljevsko pomazanje krizmenim uljem i pozvani živjeti kraljevski, svećenički i proročki. Za to nam se dariva sedam darova Duha Svetoga. Sada se radi o tome da postanemo ono što u najdubljoj dubini već jesmo: „Radosno postani potpuno onaj koji jesi!“ Kraljevski čovjek.

Sedam darova sadrže ona spasonosna sredstva koji nas kao prvo posvećuju, preobrazuju našu osobnost i pomažu nam postajati sve sličniji Kristu. Tih sedam darova nam pomažu nadvladati naše slabosti. Oslobođaju nas od neurednih sklonosti i čine nas hrabrima i odlučnima. Oblikuju naš karakter, ozdravljaju slomljenu volju i transformiraju nas u Mesiji-Kralju slične kraljevske ljude.

Kao drugo, čine nas imunima protiv za duhovni život škodljivih virusa sebičnosti, duha vremena i svijeta, iza kojih se krije zao duh.

Promotrimo sada ovih sedam spasonosnih sredstava naše nutarnje preobrazbe.

1. spasonosno sredstvo: Dar mudrosti

Slika 11: Mudrost ne znači gomilanje znanja. Što je prava mudrost, pokazuje kralj Salomon. Njemu se Gospodin ukazao u snu i pitao ga što ćeli. Salomon je bio mlad i svjestan da je po sebi nesposoban ispravno vladati Božjim narodom. Stoga je rekao: *Podaj svome sluzi pronicavo srce da može suditi tvom narodu, razlikovati dobro od zla, jer tko bi mogao upravljati tvojim narodom koji je tako velik (1 Kr 3,9).*

Mudar je prema Bibliji ponajprije pronicljiv čovjek (onaj koji sluša). On vrlo dobro pazi na ono što drugi govore. A prije svega pazi na Božju riječ. NA dnu ovoga slušanja uči on korak po korak razlikovati dobro i zlo i istinski se odlučiti za dobro.

2. spasonosno sredstvo: Dar umnosti (razuma, spoznanja)

Slika 12: Drugo spasonosno sredstvo Duha Svetoga, dar umnosti (razuma, spoznanja) daje nam to bar jedan mali uvid u skriveno, i to u Božje misli i njegov plan. Ali to ne znači da sve razumijemo i da Božje planove potpuno shvaćamo. Ali mi ondje gdje je to potrebno imamo jedan uvid u planove ljubavi Stvoritelja. Dobivamo nutarnje gledanje stvari. Ovo nas posebno osposobljuje da u bolnim i teškim događajima našega života otkrijemo božanski smisao.

A smisao nam daje snagu. Kad božanski smisao u teško shvatljivim događajima prepoznamo i odlučimo slijediti ga, Isusova snaga dolazi tada u nas i jača nas. Mi postajemo motivirani da ovu tešku fazu izdržimo i dobro živimo.

Dar umnosti čini nas sposobnima unijeti se (uživjeti se) u druge. Daje nam gledati iza fasada i čuva nas od toga da ne trčimo za svakim idolom i ne slijedimo svaki trend samo zato jer to upravo svi čine.

3. spasonosno sredstvo: Dar savjeta

Slika 13: Iz dana u dan moramo donositi odluke: Koje zvanje trebam izabrati? Što mi sada u ovoj situaciji pomaže dalje? Kojim

putem krenuti? Trebam li se upustiti u ovaj poziv, u ovu ponudu? Što je danas važno?

Dar savjeta pretpostavlja spremnost dopustiti da nam se nešto kaže. Ponajprije polazeći od Boga ostavljajući u molitvi i u slušanju Božje riječi naše vlastite predodžbe i tražeći Božje gledanje stvari. Zatim i u savjetu iskrenih prijatelja kad nam ukazuju i na neugodne istine a ne samo na ono što bismo rado čuli.

Tako Bog ovim spasonosnim sredstvom rasvjetljuje naše srce i dariva nam svoje svjetlo. Kao posljedicu toga možemo donositi odluke u skladu s Božjom voljom, a onda i drugima davati dobar savjet.

4. spasonosno sredstvo: Dar spoznanja (znanja, znanosti)

Slika 14: Četvrto spasonosno sredstvo Duha Svetoga, dar znanja, pomaže nam istražiti područja svijeta i svjetskoga znanja. Zato se ovaj dar često označuje i kao *dar znanosti*.

Ali spoznanje ne ostaje stajati pri materijalnoj, zemaljskoj realnosti. Ovaj nas dar uvodi u dublje znanje i daje nam spoznati da iza vidljivoga postoji nešto nevidljivo, nešto veće i fascinantnije od vidljivoga. Ovaj nam dar daje da u ljepoti i veličanstvenosti stvorenja otkrijemo Boga, Stvoritelja.

Pritom postajemo svjesni da najdublje čežnje ljudskoga srca ne mogu zadovoljiti prolazne i stvorene stvari, nego samo i jedino Bog.

5. spasonosno sredstvo: Dar jakosti

Slika 15: Znam što bi bilo ispravno, ali mi nedostaje snage za to. U takvim situacijama u pomoć pritiče dar jakosti. Ovo spasonosno sredstvo pomaže da ostanemo vjerni vlastitim uvjerenjima, da razvijemo samostojnu i odgovorno djelujuću osobnost i vjerno slijedimo svoj poziv.

Dar jakosti nas osposobljuje nadvladati tromost, strahove i nesigurnosti, dobro ovladati svakodnevicom, čak i onda kad nam se na put podmeće kamenje. Čini nas jakima izdržati i pobijediti krize.

S ovim spasonosnim darom možemo pomoći svojoj braći i sestrama da i oni postanu jaki, jaki u vjeri, jaki u vjernosti, jaki u služenju, jaki u trpljenju, jaki u nenadanim udarcima i napadajima...

6. spasonosno sredstvo: Dar pobožnosti – Dar povjerenja u Boga

Slika 16: Pobožnost baš i ne zvuči napeto. Ali nas upravo ovaj dar vodi u napetu avanturu, jer nas uvodi u Isusovo smiono pouzdanje prema njegovu nebeskom Ocu. To nas čini odvažnima i slobodnima.

Ovaj dar nam daje sigurnost da smo potpuno ljubljени i čuvani. Po ovome spasonosnom sredstvu raste povezanost srca s enbeskim Ocem i naše povjerenje prema njemu. To nam daje odvažnost moliti i zauzimati se za sebe i za druge.

Ovaj dar čini da u budućnost ne gledamo sa strahom nego da se pouzdamo u nebeskoga Oca, da će se on za nas pobrinuti i uvijek nam dati ono najpotrebnije.

7. spasonosno sredstvo: Dar straha Božjega

Slika 17: Strah Božji nije strah pred Bogom. Strah Božji znači da priznamo Boga kao onoga koji on jest, naime kao Boga i Stvoritelja i sebe kao njegova stvorenja.

Strah Božji živni da se osobno počinjemo zanimati za Boga. Po ovome spasonosnome sredstvu prepoznajemo naprama kojemu čudesnom Bogu stojimo. Katkada smo dodirnuti, upravo svladani svetošću, suverenošću, ljepotom, moći i slavom Trojedinoga Boga.

Strah Božji vodi do većega strahopoštovanja prema Stvoritelju, njegovim zapovijedima, njegovu stvorenju i njegovu redu stvaranja. Tko Boga poštuje i časti, uvažava i dostojanstvo čovjeka i svakoga ljudskog života. *Tko se boji Boga, izbavlja se od svega“ (Prop 7,18).*

Sažetak

Slika 18: Sažeto možemo reći: Ovih sedam spasonosnih sredstava, sedam darova Duha Svetoga

... čine me sličnim Mesiji-Kralju

... pomažu mi nadvladati moje vlastite slabosti.

... daruju mi pravu spoznaju Boga i sebe.
... ozdravljaju slomljenu, podvojenju volju.
... oslobađaju me nesređenih sklonosti.
... čine me odvažnim i odlučnim.
... vode me do duhom ispunjena, sveta stila života.

Postati poslušan ...

Slika 19: Sve to zvuči lijepo, ali samim primanjem božanskih krjeposti ili sedam darova malo toga se mijenja. Zbog čega? To je kao kod nekoga lijeka: Mora ga se uzeti, ali često je potreban i terapijski put. Stoga pitanje: Kako se događa uzimanje lijeka i kako izgleda terapijski put? Ili pitano drukčije: Kako božanske krjeposti i sedam darova mogu razviti preobražajnu snagu?

Uzimanje lijeka može sadržavati ono što je papa Ivana Pavao II. rekao u predvečerje Duhova 1998. godine: „Otvorite se poslušno darovima Duha!...” Što to znači?

Kad se u meni pojavi blagi poticaj Duha Svetoga, ja mogu na njega paziti ili preko njega prijeći. Poslušan sam ako ga svjesno primim, u njega se upustim i za njega odlučim.

Uzmimo kao primjer dar jakosti. Ovaj dar razvija svoju božansku snagu u teškim situacijama, u izazovima i napastima. Sva iskušenja (situacije kušnje) našega života su prilike da u njima rastemo.

Primjer 1: Jedna osoba vodi zbor, ima puno radosti u tome i članovi zbora ju jako cijene. Prima puno komplimenata što ju naravno raduje. Trenutačno se pripremaju za jedno veliko slavlje.

Ali ta osoba sada preko različitih okolnosti shvati da bi bilo ispravnije napustiti zbor. Ona dolazi do nutarnjega sukoba: Trebam li se u to upustiti? Ona je privržena ovoj zadaći a s druge strane osjeća blagi poticaj Duha Svetoga. K tomu dolazi i strah: Smijem li razočarati (iznevjeriti) očekivanja članova zbora koji povlačenje u sadašnjoj situaciji ne bi mogli razumjeti?

Primjer 2: Jedna osoba oboli od raka. Unatoč operaciji i mnogim liječenjima, bolest se pogoršava. Strah postaje sve veći: Što me sve još čeka? Hoću sve to moći izdržati?

Obje osobe osjećaju svoje tijelo, svoju slabost i svoje strahove. Istodobno na njih djeluje Duh Sveti. Obje odlučuju kojim mislima dari prostora, čime se baviti.

One mogu pogledati na svoje slabosti, na protivne okolnosti, na strah od trpljenja i razračunavanja, na želju da druge u njihovim očekivanjima ne razočaraju... ili pak pogledati na Isusa, koji je svojom snagom u njima, koji ih u ovoj situaciji jača i hoće učiniti odlučnima.

Ako tako gledaju na Isusa, tada mogu reći: „Isuse, zahvaljujem ti što si svojom snagom u meni. Ti mi daješ snagu da budem jak i da kao Pavao budem siguran: *Sve mogu u onome koji me jača (usp. Fil 4,13)*. Čvrsto se držim toga i zahvaljujem ti za to. Amen.“ Tako se primjerice u nama razvija dar jakosti.

Protumačiti i podijeliti listić za razmišljanje. Na kraju listić uzeti sa sobom u grupu. Pri pisanju tišina ili glazba.

3. Razmjena u malim grupama

1. Duh Sveti kao „smetnja“: Molu li si pod time nešto zamisliti? Jesam li već stekao kakva iskustva s time?
2. Prihvatiti Božje otkupljenje i ozdravljenje jedinstven je događaj i istodobno proces: Što ova misao u meni izaziva?
3. Za kojih sedam darova i tri božanske krjeposti želim primiti molitvu, da bi oni u meni bili djelotvorni i rasli?

Molitva jednih za druge u maloj grupi

Nakon razmjene molimo u grupi jedni za druge.

Najprije molimo Duha Svetoga da se potpuno u njega upustim i postanemo slobodni, osposobljeni za nove korake. Sada je svaka osoba pozvana izreći svoje nakane. Ako to osoba želi, može susjed/a staviti svoju ruku na njezino rame i spontano molite na njezine nakane. Onima koji ovome nisu vični može ovo biti opterećenje. Ali iskustvo pokazuje: Ako jednostavno otvore usta i počnu moliti, ići će. Najprije molimo za Duha Svetoga. Ovu molitvu možemo zaključiti zajedničkom pjesmom.

4. Posljedice – plod Duha

Jedan čovjek, koji u dotičnim situacijama svoje korijene za dubljim izvorom, za djelovanjem Duha u božanskim krjepostima i darovima pusti, iskusi preobrazbu. Postaje stablom koje donosi dobre, lijepe plodove.

Plod

Slika 20: Pavao govori u poslanici Galaćanima o plodovima, koje Duh Sveti u životu jednoga čovjeka proizvodi: *A plod Duha je ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrota, vjernost, blagost, uzdržljivost (Gal 5,22-23).*

Plodovi ne rastu iz jednoga dana u drugi. Oni sazrijevaju mjesecima. Tako se i plod Duha u nama razvija polagano. Tko svakodnevno vjerno slijedi blage poticaje Duha, polagano će, tijekom godinā, osjetiti plodove njegova djelovanja.

Širi se tiha sreća. Mi u sebi otkrivamo nešto čega ranije tu nije bilo. Ova novost nisu osjećajna stanja ili raspoloženja koja dolaze i prolaze. Novost je nešto blago i istodobno trajno. Bili mi dobro ili loše raspoloženi, to je jednostavno tu. Dublje od osjećajā u nama raste Isusova bit. Tako se *preobražavamo* u Isusovu sliku, u *njegovu vlastitu sliku, iz slave u slavu, po Duhu Gospodnjem (2 Kor 3,18)*. U ovome nutarnjem preobražavanju *iz slave u slavu* mi sve više i više postajemo Božji stan, hram Duha Svetoga.

Pojedinačni plodovi

Napomena: Od dvije slike izabrati jednu

Slike 21 i 22: Kao prva raste u nama *ljubav* kao autentična privrženost Nasuprotniku. Mi opažamo da, bez našega voljnog naprezanja, sve manje ljudi prosuđujemo prema „simpatičnima“ ili „nesimpatičnima. Raste suosjećanje i mi počinjemo druge bolje razumjeti.

U rastu ploda *radosti* iskusujemo jednu nutarnju radost koja više ne ovisi o događajima života i okolnostima. Ona je usporediva s izvorom u nama, koji je bolnim iskustvima doduše pomućen, ali ne

može presušiti. Hranjen Duhom Svetim dariva nam on (izvor) duboku radost nad životom.

Slično vrijedi i za plod *mira*. On dariva nutarnju sigurnost, jednu duboku nošenost i usred konflikata i životnih oluja. Nutarnji mir ostaje u nama i kad nas snađe i optereti nešto teško. To je mir koji svijet ne može ni dati ni uzeti jer taj mir je Isus u nama.

Plod *velikodušnosti (Langmut)* pokazuje se u tome da kod poteškoća možemo reagirati opušteno. Kao što pokazuje sama riječ Langmut: dugo (*lange*) ne gubiti odvažnosti (*Mut*). Mi možemo izdržati teškoće, u neporecivim teretima ostati postojani i nositi ih.

Plod *uslužnosti* je suosjećaj koji dolazi iz srca. Mi primamo pravu srdačnost prema svim ljudima, svim grupama, svim narodima i prema čitavome stvorenju. Razmišljanje prijatelj-neprijatelj, isključivanje ljudi i grupa, osjećaj konkurencije i zloradosti... jednostavno nestaju.

Ovdje dalje vodi plod *dobrote*, kao dobrohotnost prema svima. Srce čezne za time da je svima dobro: Ne da se više voditi zavišću (koja se eventualno pojavi) i mržnjom. Ona čezne za time da može svima u svim situacijama iskazivati dobro.

Plod *vjernosti* nas oslobađa ovisnosti od reagiranja drugih. Mi smo i tada vjerni i pouzdano držimo obećano, i kad drugi to ne čini. Vjernost nam pomaže biti postojani i nastaviti ići ispravno spoznatim putem i kad smo ugrožavani.

Plod *blagosti* pokazuje se u tome da više nemamo nikakvu potrebu htjeti nešto iznuditi na silu. Mi možemo ostaviti i suzdržati se od pritiska moći jer znamo i u to se pouzdajemo: Bog će svoje puteve spasenja u konačnici provesti.

Plod *uzdržljivosti* pokazuje se u sposobnosti dobro postupati s energijama i nagonima u nama, s našim životnim resursima. Uzdržljivost je snaga da se ono što se razilazi i tjera u različite pravce, u nama sjedini. Osjećajne snage se malo pomalo integriraju u našu osobnost i služe našem razvoju.

Bog se dariva u svoj punini

Slika 23: Tko doživi rast ploda Duha, iskusuje djelić neba na zemlji, djelić neba, čak i u tjeskobama života. Plod Duha je prvi dio na otkupljenju koji ovdje iskusujemo (*usp. Ef 1,14; 2 Kor 1,22 i 2 Kor 5,5*). Jedan mali dio je već darovan; dovoljno da već sada iskusimo život u punini usred protivnih okolnosti.

Još jedno posljednje: Koliko ploda Bog daje rasti? Obdaruje li jedne više a druge manje? Ne! On svima nudi svu puninu Duha Svetoga, svu puninu svoga života, svoje sreće i svoje ljubavi. Svima nudi sve. Jer u Duhu Svetom imamo dijela na životu trojedinoga Boga. Mi bivamo uzeti u njegov život. Tu ne postoji više ili manje. Pitanje je samo koliko mi osobno od toga uzimamo.

Razlika postoji u karizmama. Ovisno o pozivu i služenju pojedinca daje Bog jednomu ove a drugomu one karizme.

To će biti tema sljedeće, pete jedinice: „Karizme – iskoristiti Božje oruđe – *Različiti darovi (Rim 12,6)*“. Smijemo se tomu radovati. Ipak sada se radi o tome da vjernim upuštanjem u poticaje Duha dopustimo da nas on preobrazi. Za to molimo njegov blagoslov.

Moguća molitva: Duše Sveti, zahvaljujem za sve ono što smo danas smjeli čuti. Ti hoćeš promijeniti našu nutrinu, učiniti nas novima, zdravima (spašenima), dobrima i lijepima. Hoćeš nas ispuniti oduševljenjem, radošću i jakošću. Duše Sveti, pomози nam ući u tvoje tihe poticaje. Daj nam hrabrosti i odlučnosti tebe slijediti, da bi naš život postao blagoslov i donio plod za druge. Zahvaljujemo ti za to. Amen.

Molitva i blagoslov

Radujem se sljedećem susret _____ na temu Karizme – koristiti oruđe Božje – *Različiti darovi (Rim 12,6)*

Dodatak

Ovdje se nalaze dopunjujući tekstovi s prezentacijom uz pojedinu jedinicu, koju smo obradili, ali nismo integrirali u predavanje. Ovaj dopunski materijal stoji

na raspolaganju prema potrebi. Eventualno može koristiti da na ovu temu pročete jedan tjedan u vjeri (duhovne vježbe).

Posvećenje

Ovaj proces naziva se „Posvećenje“. Božji Duh nas želi učiniti *spašenima*, cjelovitima i sve više nas mijenjati svojom ljubavlju.

Posvećenje kao proces

Pavao je ovu želju u molitvi za zajednicu u Solunu formulirao: *A sam Bog mira neka vas posvema posveti, i cijelo vaše biće – duh vaša i duša i tijelo – neka se besprijekornim, savršenim za Dolazak Gospodina našega Isusa Krista (1 Dol 5,23)*. Posvećenje je put na kojemu postajemo sve sličniji Bogu: *Nego, istinujući u ljubavi da poradimo te sve uzraste u Njega, koji je Glava, Krist (Ef 4,15)*.

Na ovome putu potrebna je naša spremnost dopustiti da nas Božansko Sunce obasja. Tada ćemo i sami početi sve više i više sjati. Tražeći njegovu prisutnost činim da njemu buru (malo) jednostavnije dodirnuti me.

Snaga preobrazbe dolazi od samoga Boga, ali uvijek treba i moje sudjelovanje.

Posvećenje kao jedinstven događaj

Ali pod posvećenjem shvaćamo ne samo proces, nego i jedan jedinstven događaj. Poslanica Hebrejima naglašava da *smo posvećeni prinoseći tijela Isusa Krista jednom zauvijek (Heb 10,10)*. Tko Isusa uzme u svoj život, taj je svetac, svetica. Pavao se obraćao Korinćanima kao *posvećenima u Kristu (1 Kor 1,2)*.

Tko dakle u krštenju prihvati *Krista Isusa kao Gospodina (Kol 2,6)*, bit će time uzet u Isusovu pobjedu na križu i po Isusovoj poslušnosti najtješnje (najintimnije) povezan s Bogom. Sada Božje spasenje može doći u naš život i u sve naše odnose. Crkva stoga govori o „posvećujućoj milosti“.

Time posvećenje sadrži dva vidika:

1. Jedan jedinstveni događaj kod kojega primamo Duha Svetoga i tako postajemo djeca Božja. Izuzeti smo iz staroga područja života i pripadamo potpuno Bogu. Naslovnici Prve Petrove poslanice su *po predznanju Boga Oca, posvećenjem Duha izabrani da budu poslušni te poštropljeni krvlju Isusa Krista (1 Pt 1,2)*.

2. Samo nekoliko redaka kasnije piše apostol (Petar): *Kao što je svet Onaj koji vas pozva, i vi budite sveti u svem življenju (1 Pt 1,15)*. Kod ovoga drugog vidika posvećenja radi se dakle o tome da naš život sve više zrači ono što mi u stvarnosti jesmo: Sveci Božji. Mi trebamo živjeti sveto.

Isti je Duh onaj koji nam dariva jedinstveno posvećenje i koji zatim želi preobraziti (promijeniti) da čitav naš život postane svjedočanstvo njegove ljubavi. Radi se dakle o tome da postanemo „sveti“ – naime posve zdravi (spašeni) – onakvi kakvima nas je Bog zamislio. Naše stvarno određenje postaje vidljivo, to je naša bogolikost. Duh Sveti nas tjera da sve više živimo u skladu s voljom Božjom. On nas vodi dotle da sve više i više dobro hoćemo i dobro činimo. Za to nam Duh Sveti dariva božanske krjeposti i sedam posebnih darova kojima se sada okrećemo.

Posljedice – Plod Duha

Duh Sveti hoće čitavo naše biće ispuniti i darovati nam posvećenje. Kad nas može tako posvetiti, mi ćemo biti kao stablo, koje donosi dobre, lijepe plodove. Stablo je omiljena slika u Bibliji, i govori o čovjeku koje u dobro vrijeme procvate, u teško doba pak traži oslonac. Primjerice u Knjizi proroka Jeremije

Slika 24: *Blagoslovljen čovjek koji se uzdaje u GOSPODINA i komu je GOSPODIN uzdanje. Nalik je na stablo zasađeno uz vodu što korijenje pušta k potoku: ne mora se ničeg bojati kad dođe žega, na njemu uvijek zelenilo ostaje. U sušnoj godini brigu ne brine, ne prestaje donositi plod (Jer 17,7-8).*

Na tri mjesta (*Ef 1,14; 2 Kor 1,22; 2 Kor 5,5*) govori Pavao o Duhu koji je prva rata, prva isplata naše baštine, potpunoga otkupljenja. Mi živimo u Sada otkupljenja i istodobno u Još-Ne. Jedan mali do

nam je već darovan; dovoljno da sada u protivnim okolnostima iskusimo život u punini. Ovo se pokazuje u plodu Duha.

Otvoriti se realnosti – živjeti pribrano

Ako se otvorimo Duhu Svetom, tada smijemo iskusiti kako preobrazba u našem životu postaje stvarnost. To se događa kad živimo pribrano i kad svjesno dopustimo da nas on uzme u svoje djelovanje.

Želim navesti tri preduvjeta koji odlikuju pribran život:

1. Ne činiti sam, ne htjeti se dokazivati niti silom iznuditi. U nama stanuje Duh Sveti gdje smo potpuno čisti, iskreni i bez sporednih namjera. Pribrano živjeti može samo i jedino onaj tko može ustuknuti dopuštajući Duhu da djeluje.

2. Povjerljivo i poučljivo srce. Pribrano živjeti, za to je potrebno poučljivo srce, srce spremno na iznenađenja. Naviknuli smo na mnoge puteve. Imamo svoje sudove i svoje razmišljanje. Obilježeni smo svojim životom, usvojili smo svoje modele ponašanja i i svoje sudove: To nikada neću učiniti! Ne, u to se nikada neću upustiti! Tako reagira naša psihička struktura, naše prirodno ljudsko osjećanje. Ali blaga ruka Duha poziva nas – i uz strah i otpore – na nove korake.

3. Biti budan i otvoren za trenutačnu (sadašnju) realnost. Bog je prisutan u našim bližnjima i u svim događajima. Ne u željama, očekivanjima ili iluzijama; ne u prošlosti li budućnosti – nego u realnosti našega Sada. U Sada hoće nas Duh Sveti nadahnuti, voditi, nama ravnati. U Sada nam on dariva svoju snagu, svoju ljubav. Zato se možemo uvijek pitati: „Duše Sveti, što je tvoja volja u ovoj situaciji?“ „Isuse, što želi u meni i preko mene učiniti?“

5.

Karizme – koristiti oruđe Božje

Različiti darovi (Rim 12,6)

Slika 1:

Napomena: Kod ove jedinice pripaziti na to da kod slušatelja ne dođe do osjećaja da nemaju ili da jedva imaju karizme.

Pozdrav i slavljenje

1. Osvrt i uvod

Bog mijenja ovaj svijet mijenjajući ljude. Kao što Duh Sveti hoće promijeniti našu osobnost, smjeli smo vidjeti posljednji put kod teme: **slika 2:** Postati nov – *Preobraženi iz slave u slavu (2 Kor3,18)*

Ova se preobraženost ne događa automatski, nego ondje gdje se poučljivo otvaramo tihim poticajima Duha Svetoga. Za to je s naše strane često potrebno svladavanje, Ne zlu, sebičnosti, strahu i odvažni Da pun povjerenja za smion pothvat, za upuštanje, za veće predanje. Tada nas Duh Sveti može preobražavati *iz slave u slavu*.

Danas dolazimo do jedne nove teme, do Božjih oruđā, karizmi. Za neke je ovo nešto posve novo. Jednostavno pozivam sve da budu otvoreni, da se dive, kako Duh Sveti djeluje a možda hoće nanovo djelovati i u našem životu.

Za bolje razumijevanje razlikā plodova i sedam darova Duha Svetoga, božanskih krjeposti i karizmi dvije slike:

Najprije slika naložene (zagrijane) peći. Djelovanja Duha Svetoga u nama možemo usporediti sa zagrijanom peći. Peć isijava toplinu. Tako i ljudi u kojima su izrasli plodovi Duha isijavaju toplinu, ljubav, dobrotu, čvrstinu, radost, povjerenje ...

Slika 3: Druga je slika iz modernoga vođenja rata (ratovanja), nosač zrakoplova:

Ovu sliku smijemo uzeti jer se u Bibliji duhovno, nutarnje razračunavanje često uspoređuje s ratom.

Nosač zrakoplova svojom čvrstinom i stabilnošću može postati slikom našega karaktera, koji se oblikuje božanskim krjepostima i sedam darova Duha Svetoga.

Ova čvrstina u karakteru tvori idealnu podlogu za karizme, kao što stabilnost nosača zrakoplova omogućuje zrakoplovima ondje startati i slijetati. Zrakoplove je moguće usporediti s karizmama koji imaju ispuniti određene službe, jednu misiju.

Dok nad božanske krjeposti i sedam darova Duha Svetoga mijenjaju iznutra i učvršćuju, kod karizmi se radi o tome da Bog preko nas može zahvaćati u ovaj svijet i dodirivati ljude.

Još jedna napomena u vezi s razumijevanjem: Kad je u Novom zavjetu riječ. O darovima, milosnim darovima i darovima Duha, tada se pod time gotovo uvijek misli ne na sedam darova koji oblikuju naš karakter, nego na karizme.

Prije nego se okrenemo karizmama, promotrit ćemo još jedan vidik Duha Svetoga.

Otkriti Duha Svetoga: Ruah – „ženstvena“ strana Boga

Slika 4: Hebrejska riječ za Duha glasi *ruah* i ženskoga je roda. Ovo ukazuje na to da Duh izražava „ženstvenu“ stranu Boga, blagost, nježnost, Božju šarmantnost.

Ruah znači s jedne strane: vjetar, dašak, dah života.

Duh Božje kao *vjetar* nije dohvatljiv (uhvatljiv). Njime ne ovladavamo.

Značenje *daška* upućuje na blagost. Kao što dašak potpuno nježno dodiruje čovjeka, tako Duh Sveti daje da se u nama katkada posve nježno pojavi spoznaja, inspiracija.

Tko diše, živi. Duh u značenju *daha života* upućuje na to da Duh Sveti sačinjava život, štoviše životnost.

Atmosferu jednoga mjesta, *klimu* jedne grupe možemo dobro opažati. U grupama može biti prisutan duh kritiziranja, duh straha, rezignacije, ali i Duh snage, radosti, osvježavajuće iskrenosti.

I u samima sebi možemo opažati klimu Duha Svetoga: u nama mogu biti prisutni radost, mir, nada, povjerenje ..., ali i strahovi, brige, gorčina, srdžba ...

Jedno treće područje značenja ovoga *ruah* jest *snaga, prostor, prostranstvo*. Duh Sveti stvara prostor. On vodi iz uskoće u prostranstva. A to čini jako dobro!

Molitva Duhu Svetom

Zato se hoćemo pomoliti Duhu Svetom:

Slika 5: Duše Sveti, ljubavi Oca i Sina, prijatelju svega živoga, središte svakoga pravog susreta, opijevamo te, tebe koji si ljubav i Duh Životvorac. Hvalimo te i slavimo jer si čudesan.

Klanjamo ti se kao našem Gospodinu i Bogu. Zahvaljujemo ti za tvoje djelovanje među nama. Trebamo te, jer bez tebe ne možemo učiniti ništa. Zapali u nama svoj oganj i stvori nam novo, ljubeće srce. Amen.

2. Poticaj

Duh Sveti djeluje katkada blago kao dašak, ali katkada i kao snažan olujni vjetar, moćno i dinamično.

2.1 Karizme u Isusovu djelovanju

Ovo snažno djelovanje Duha Svetoga posebno je vidljivo u javnome djelovanju Isusa Krista u karizmama. Pogledajmo neke karizme u Isusovu djelovanju:

Slika 6: U naviještanju: Duh Sveti je davao Isusu prave riječi za njegovo poslanje. *Bijahu zaneseni njegovim naukom. Ta učio ih je kao onaj koji ima vlast, a ne kao pismoznanci (Mk 1,22)*. Ljudi su u Isusovim riječima osjećali Božju snagu i ljubav. Opažali su: Mene se to osobno tiče, jer ovdje govori sam Bog.

Ozdravljenje i oslobađanje od zla: Isus je nebrojene ljude oslobodio od njihovih grijeha, njihovih vezanosti, njihovih ovisnosti i od zla. Ozdravio je mnoge bolesnike. Ljudi su oživljavali, radovali se i slavili Boga.

Tako čitamo kod Marka: *I sav je grad nagnuo k vratima. I on ozdravi bolesnike – a bijahu mnogi i razne im bolesti – i zloduhe mnoge izagna (Mk 1,33-34).*

Slika 7: Nutarnja spoznaja (znanje): Duh Sveti davao je Isusu jasnoću koga treba pozvati kao učenika. Duh Sveti mu je davao i posebno znanje tako da je znao kako izgleda u srcima ljudi.

Tako je Isus mogao reći: *A ipak, ima ih među vama koji ne vjeruju. Jer znao je Isus od početka koji su oni što ne vjeruju i tko je onaj koji će ga izdati (Iv 6,64).*

Riječ spoznanja: Jednom je Isus na tzv. Jakovljevu zdencu susreo jednu Samarijanku. Dok nabraja slomljenost njezina ranijega života, ona je duboko potresena (pogođena): *Kazao mi je sve što sam počinila (Iv 4,39).* Plod ovoga spoznanja bio je da su se iz onoga grada zajedno sa ženom obratili brojni ljudi Kristu.

Riječi mudrosti: Često su protivnici Isusu postavljali zamku. Ali budući da je Isus reagirao jednom riječju mudrosti, njegovi su protivnici morali odustati.

Kad su primjerice farizeji promatrali ženu koja je bila uhvaćena u preljubu, Isus je rekao: *Tko je od vas bez grijeha, neka prvi baci na nju kamen (Iv 8,7).* Ovom riječju mudrosti doveo je svoje tužitelje u nepriliku a ženi otvorio put iz slijepe ulice.

Suverenost (jasnoća, odlučnost), vlast: Kad su u Getsemanski vrt došli vojnici i sluge svećeničkih glavara i farizeja da Isusa uhvate *Isus znajući sve što će s njime biti, istupi naprijed te ih upita: 'Koga tražite?' Odgovore mu: 'Isusa Nazarećanina.'* Reče im Isus: *'Ja sam.'* *A stajaše s njima i Juda, njegov izdajica. Kad im dakle reče: 'Ja sam!' – oni ustuknuše i popadaše na zemlju (Iv 18,4-6).* Dodirnuti moću Duha vojnici i sluge svećenički glavara i farizeja *popadaše na zemlju.*

2.2 Karizme u novome Kristovu Tijelu

Slika 8: Duh Sveti je moćno djelovao u Isusu i preko Isusa. Isusovi protivnici su mislili da bi se ovo djelovanje moglo okončati smrću na križu. Ali su se gadno prevarili. Jer Isus je uskrsnuo i živi.

Njegovo se djelovanje sada nastavlja na puno obuhvatniji način. Jer Otac je na Duhove stvorio Uskrsnulomu novo Tijelo.

Ovo se tijelo sastoji od ljudi koji se Isusu predaju i svoj život otvaraju Duhu Svetome. Pavao ovu zajednicu naziva Tijelo Kristovo. *Ta u jednom Duhu svi smo u jedno tijelo kršteni... I svi smo jednim Duhom napojeni (1 Kor 12,13)*. Isus sada živi na način postojanja duha u svome novom Tijelu. Sada želi po nama, svojim članovima djelovati, da bi sve više ljudi iskusilo njegovu ljubav i njegovo otkupljenje. On želi da ga ljudi prepoznaju kao Živoga i iskuse njegovo spasenje. Za to nam Duh Sveti dariva posebne darove, takozvane *karizme*.

Slika 9: Pavao je u Korintu doživio da Božji Duh dariva potpuno različite karizme (koje on naziva darovi ili milosni darovi): *A svakomu se daje očitovanje Duha na korist. Doista, jednomu se po Duhu daje riječ mudrosti, drugomu riječ spoznanja po tom istom Duhu; drugomu vjera u tom istom Duhu, drugomu dari liječenja u tom jednom Duhu; drugomu čudotvorstva, drugomu prorokovanje, drugomu razlučivanje duhova, drugomu različiti jezici, drugomu tumačenje jezika. A sve to djeluje jedan te isti Duh dijeleći svakomu napose kako hoće.*

Karizme pokazuju: Božji Duh djeluje preko ljudi. I: Duh Sveti krči put! Gdje on djeluje, tu se staro ne tek popravlja i ponovno uspostavlja, nego Duh Božji stvara novo. I Bog daje nama ljudima udio na njegovu djelovanje koje stvara novo.

2.3 Karizme kao oruđe za služenje

Neke od ovih karizmi hoćemo sada pobliže promotriti:

Slika 10: Karizma naviještanja. Bog uzima pojedinoga čovjeka u službu da preko njega dodirne druge i dovede ih do vjere. Tako se dogodilo na Duhove: Dok je Petar ispunjen Duhom Svetim propovijedao, u njegovim je riječima djelovala snaga Duha Svetoga: *Kad su to čuli, bili su duboko potreseni (Dj 2,37a)*.

Tako je to bilo tada, tako se događa i danas: Božji Duh djeluje u ljudskim riječima i dodiruje druge. On osposobljuje ljude kao što

smo ti i ja, u svakodnevici, u obitelji, na rsadnome mjestu ... da svjedočimo svoju vjeru. A neki su pozvani i na posebnu službu naviještanja.

Karizma vođenja: Isus Krist je u Duhu Svetom stvarni Vođa Crkve. U karizmi vođenja osposobljuje Duh Sveti u duhu Uskrsnuloga ljude, grupe, župne zajednice ... da vode.

U dar vođenja spadaju i sposobnosti, vidjeti potrebe drugih, vidjeti njihovu nevolju, tješiti, jačati, hrabriti, opominjati. Pritom imaju ljudi s karizmom vođenja uvijek i jednu perspektivu za budućnost. Oni naslućuju što Bog ovdje namjerava i pokušavaju ljude dotle dovesti.

Karizma poučavanja: Bog dariva pojedinim ljudima karizmu učenja. Dobra izobrazba može doduše pomoći bolje razumjeti složene povezanosti. Ali se uvijek iznova dogodi i to da ljudima od kojih se ovoj primjerice na temelju izobrazbe ne bi očekivalo, bude darovano tumačenje riječi tako da svi razumiju. Tko ima karizmu poučavanja može i teže teme vjere tumačiti tako da ih drugi razumiju.

Karizma prorokovanja: Proroci su ljudi koji svoje srce imaju na Božjem srcu i kojima Bog za i u određenim situacijama dariva jednu poruku. Oni govore polazeći od Boga.

Bog osim toga daje ljudima i sposobnost da gledaju naprijed, da postanu svjesni razvoja (situacije), da prepoznaju puteve i prokrče ih ili pak ustrajnost da uvijek iznova govore riječ koja jača ili pak opominje. (sljedeći put više).

Riječ mudrosti: Ima situacija u kojima svojom ljudskom mudrošću ne možemo dalje. U jednoj riječi mudrosti dariva Duh Sveti jednu iznenađujuću, smjerokaznu riječ koja bistri. Ovu karizmu vidimo primjerice kod Stjepana: U *Dj 6,10* stoji da njegovi tužitelji nisu mogli *odoljeti mudrosti i duhu kojim je govorio*.

Riječ spoznanja: Jedna riječ spoznanja objavljuje skrivenu, nevidljivu realnost. Kad je Šimun čarobnjak postao vjernik, vidio Petrovu i Ivanovu vlast, pa je i sam htio to imati, čak je za to ponudio i novac. Ali Petar mu je progovorio riječju spoznanja: *Ta gledam te: žučju si prorok i nepravdom okovan (Dj 8,23)*. Savjetovao mu je da se obrati i zamoli Gospodina za oprostjenje. Ovom riječju spoznanja spriječen je utjecaj zla u samarijskoj zajednici.

Duh Sveti u posve konkretnoj situaciji baca svoje svjetlo na osobe, predmete, povezanosti stvari, motivacije... tako da odjednom dođe do potpune jasnoće i postoji mogućnost da se sada i djeluje odgovarajuće. Tako je u navedenom primjeru spriječeno da Zli utječe na zajednicu u Samariji.

Karizma /razlučivanja) razlikovanja: Usko srodan s time je dar razlikovanja duhova. Pavao piše u svojoj raspravi o karizmama: *drugome čudotvorstva, drugome prorokovanje, drugome razlučivanje duhova, drugome različiti jezici, drugome tumačenje jezika*. Karizma razlučivanja je duhovni osjećaj a katkada i jasna spoznaja za ono što dolazi od Božjega Duha, što od Ega a što od zloga duha.

Ovaj se dar može pokazati i u tome: negdje sve zvuči logično i ispravno, pa ipak je prisutan osjećaj: Tu nešto nije u redu. I kasnije se ispostavi da je nešto stvarno bilo krivo.

Slika 12: Karizma služenja (diakonija, dijeljenje, gostoljubivost ...): Koliko su različite nevolje, toliko su različiti i darovi služenja. Sva zajednica treba ljude koji su na svojim stručnim područjima (primjerice u elektronici) kompetentni. Ljude, koji vide što sada treba učiniti i koji se jednostavno, bez puno riječi, hvataju posla.

Slika 13: Mnogi su ljudi polazeći od Boga na poseban način osposobljeni siromašnim i trpećim bližnjima približiti Božju ljubav. Ima ljudi, koji upravo skrivene nevolje drugi opažaju i profinjeno na njih reagiraju. Tu Bog dariva dar strpljivosti i slušanja. Upravo na

području caritasa, u brizi za stare i bolesne ljude, u službi posjećivanja i njege staraca, nalaze se ljudi koje je Bog na poseban način opremio svojim darovima. Ili pak u ophođenju s povrijeđenima, s ljudima načeta života.

Slika 14: U darove služenja spada i karizma gostoljubivosti. Ljudi s ovom karizmom rado ukrašavaju prostore, pozdravljaju ljude, stvaraju ozračje da bi se drugi osjećali ugodno i iskusili Božju ljubav.

Ovamo isto tako spadaju i ljudi koji imaju posebni dar dijeljenja. Oni žive nadprosječnu velikodušnost u svim materijalnim darovima. Svojom financijskom potporom omogućuju djela koja služe Božjemu kraljevstvu oslobađajući sebe za služenje (ove se osobe mogu potpuno posvetiti svome zvanju jer se za njihovo održanje života skrbi).

Slika 15: Karizma snage vjere i molitve: Bog dariva dar vjerovati snažno i neustrašivo. Kad jedna osoba s ovim darom govori riječi vjere i ohrabrenja, tada su i drugi ljudi u svojoj konkretnoj situaciji ojačani u vjeri.

Ima ljudi kojima je Bog u srce položio dar molitve. Oni su svjesni poziva zagovornički se kod Boga zauzeti za nakane Crkve i svijeta, za akutne nevolje bližnjih u njihovoj okolini. Oni slijede i poziv na klanjanje i mogu puno vremena provesti u slavljenju (s instrumentima) ili tiho u kontemplativnoj molitvi iskazivati slavu Bogu.

Slika 16: Možda ste već iskusili koliko dobro čini i izgrađuje molitva pojedinih ljudi. Ona često dariva snagu onima koji kod molitve slušaju i u srcu se ovoj molitvi priključuju.

Molitva u jezicima: U molitvi u jezicima formulira Duh Sveti u nama glasove, slogove i riječi koje mi ne razumijemo. Pavao je bio oduševljen ovom karizmom: *A htio bih da svi govorite drugim jezicima (1 Kor 14,5)*. Duh Sveti formulira molitva hvale i zagovora (prošnje) (Sljedeći put više).

Karizma liječenja: Biblija pripovijeda o ozdravljenjima bolesnih, koja su se događala preko apostola u Isusovo Ime. Kad se Petar i Ivan primjerice susreli uzetoga prosjaka, Petar reče: *Srebra i zlata nema u mene, ali što imam – to ti dajem: u Ime Isusa Krista Nazarećanina hodaj! I uhvativši ga za desnu ruku, pridiže ga: umah mu omočaše noge i gležnjevi, pa skoči, uspravi se, stane hodati (Dj 3,6-8).*

Bog i danas ozdravlja. Pavao govori o *darovima, liječenju od bolesti (usp. 1 Kor 12,9.28.30).*

Svjedočanstvo

Kao što postoje različite vrste bolesti, tako postoje i različite karizme i putevi ozdravljenja. To lijepo pokazuje Silvijino svjedočanstvo:

Šestoga siječnja 1999. dobila sam dijagnozu raka dojke, raka agresivne vrste koji se tada smatrao neizlječivim. Ova dijagnoza, operacija poslije toga i istodobno smrt moga muža uzeli su mi potpuno tlo pod nogama. Župnik mi je dao napatuk: Stavi svoj život potpuno u Božje ruke, tada će tako ili tako biti dobro. Zavapila sam k Bogu, molila ga i zaklinjala. Ali mala sam osjećaj da me ne čuje i da je daleko od mene

Htjela sam pod svaku cijenu živjeti, stoga sam htjela posegnuti za svime što bi moglo pridonijeti ozdravljenju. Pogledala sam različite ponude koje su mi preporučene, kao terapija imelom, kamenje, koje navodno pomažu pri liječenju raka ili osobe koji su mi htjele ponudi pomoć viskom. Uza sve to osjećala sam se nevoljko i odlučila se položiti svoj život u Isusove ruke.

Od 1999. posjećivala sam biblijsku grupu i svake godine sudjelovala barem dva puta na vikendima o vjeri. Tu sam uvijek iznova crpila novu snagu i produbljivala vjeru. Svakodnevno sam živjela iz Božje riječi. Svakodnevno sam bila zaokupljena Božjom riječju: *njegovom sam modricom izliječena (usp. Iz 53,5/1 Pt 2,24).* I: *Ne, umrijeti neću, nego živjeti i kazivati djela Gospodnja (Ps 118,17).* Ipak: operacija dojke i prva, potpuno agresivna kemoterapija ,

svakodnevno zračenje tijekom sedam tjedana – sve to nije donijelo nikakvu promjenu na stanicama raka. Tijek bolesti koja je vodila u smrt, nastavio se.

Strah od smrti pokrenuo me da se osvrnem na svoj život. Prepoznala sam puno stvari koje nisu bile dobre. To me je nagnalo na to da „očistim“ svoju nutrinu. U milenijskoj noći (1999.-2000.) obavila sam životnu ispovijed. Istodobno sam obećala Isusu da ću ozdravim li živjeti samo još za njega i slijediti njegove planove i upute.

Na Veliki petak poslije podne kod liturgije Isusove Muke i smrti dirnulo me je koje je boli Isus na Križu podnio i za mene. Kad sam postala svjesna da e Isus na križu nosio i moju bolest, plakala sam dugo kao maleno dijete.

Bila je Velika subota navečer i a sam bila pozvana na jedan okrugli rođendan kod moga šogora. Ali sam odlučila sudjelovati u liturgiji vazmene noći. Ondje mi je postalo jasno da sam već sada uzeta u uskrsnuće Isusa Krista, da zauvijek pripadam Isusu i – moram li umrijeti – idem k njemu. Presretna trčala sam te noći nakon bogoslužja kući.

Poslije Uskrsa ponuđena mi je još jedna kemoterapija. Ali ova više nije bila usmjerena na ozdravljenje, nego palijativno, za poboljšanje kvalitete života dok još smijem živjeti. U jesen sam prekinula terapiju jer su slijedom toga pete otupjele i ja sam se spoticala preko svojih vlastitih nogu. Liječnik mi je ukazao na posljedice. Rekla sam da sam spremna računati sa svime što me još očekuje.

Početkom 2001. godine, pri sljedećim temeljitim pretragama, više nisu pronađene nikakve bolesne stanice. Sve je bilo zdravo i dobro. Liječnik i čitav liječnički tim nisu za to imali nikakvo objašnjenje. Pitali su što sam posljednje dvije godine promijenila? Moj odgovor: Gajila sam odnos s Isusom Kristom, čvrsto se držala Božje riječi i iz toga živjela. Nato liječnik: Nisam vjernik, ali tu mora da se nešto stvarno dogodilo.

I evo, prošlo je 20 godina otkako sam ozdravila. Zahvaljujem Isusu Kristo, svome Spasitelju i otkupitelju. Hvalim ga i slavim za čudo koje je na meni učinio (Silvija 50).

2.4 Karizme i prirodne nadarenosti

Pitanje: Imate li karizme? Možda oklijevate? Ipak moj odgovor: Sigurno, da! Zbog čega sam u to toliko siguran?

Ponajprije: Svaki čovjek, svejedno bio on vjernik ili nevjernik, dobio je od rođenja prirodne nadarenosti (sposobnosti) i talente. Talenti mogu biti baštinjeni. Često je primjerice tako da jedno dijete glazbenih roditelja ima i glazbeni talent.

U vezi s ovim govorimo o karizmatičnim političarima, karizmatičnome govorniku, karizmatičnoj pjevačici itd. Pritom mislimo na osobe koje svojim služenjem (prividno) bez velikoga naprezanja snažno i elegantno, zračenjem i privlačnošću djeluju na druge. Ostavljaju pozitivan dojam i izazivaju divljenje.

Slika 17: Ovi naravni darovi i talenti općenito se, u Crkvi također, označavaju najčešće kao karizme. Ali karizme u biblijskome smislu su više. One se darivaju ne na temelju reda stvaranja, nego na temelju reda milosti. U središtu nije ono što čovjek može, nego Božje djelovanje preko čovjeka.

Božji Sveti Duh djeluje u jednoj karizmi. On posreduje milost otkupljenja. Duh Sveti dariva snagu, spoznaje i djelovanja koje mi označujemo kao nadnaravni darovi. Pavao govori o *objavi Duha* (1 Kor 12,7). Stoga je karizma nadnaravni dar, dakle nešto što mi ljudi u sebi ne nosimo niti sami po sebi imamo. Ali D>Uh Sveti često gradi na prirodnim darovima i čini ih karizmom, djelujući preko ovoga dara. Tada prirodni darovi postaju karizme.

Prirodni darovi postaju karizme

Naši prirodni darovi i talenti povezani su s onime što rado činimo i što možemo dobro činiti. Ove svoje darove možemo uložiti različitim stavom srca. Možemo ih koristiti da bismo njima zarađivali

novac, da bismo imali uspjeha, da bismo ostavili dojam, da bi nam se drugi divili, ili jednostavno jer nas to veseli ...

Ali mi svojim prirodnim darovima i talentima možemo htjeti služiti i Bogu. Tada svoj život sa svime što smo dobili na dar i što nam Duh Sveti još hoće darovati, stavljamo u službu Božjeg kraljevstva. Tada o uporabi tih darova više ne određujemo mi, nego On. Mi Bogu dajemo slobodu da sve naše darove uloži onako kako to on hoće, njemu na čast i na spasenje ljudi.

Budući da u pravilu na neki način hoćemo od svojih nadarenosti profitirati, ovamo spada i prošnja Bogu da nas očisti od svakog egoizma kako ovaj dar ne bismo ulagalo u svoju prednost nego u njegovu duhu za njegovu proslavu. Jer što nam je srce čistije a time i naša namjera u ophođenju s karizmama, to više preko nas djeluje Duh Božji i to više oni iz nas zrače.

Karizme – darovi za služenje

Slika 18: Jedna karizma se daruje za služenje. To je milosni dar za druge, *drugima na korist (1 Kor 12,7)*. Jednima je povjereno puno karizmi, drugima manje. Neke od njih sjaju, druge su jedva vidljive i djeluju potpuno u skrovitosti. Jedne ipak nisu bolje od drugih. Vrijede vjernost i predanje u službi. Bog je suveren. On zna kako će svoje Tijelo najbolje opremiti. Tako Duh dijeli *svakomu napose kako hoće (1 Kor 12,11)*.

Ovo ukazuje na još jedan daljnji vidik. Pavao piše: *A ovako Bog je rasporedio udove, svaki od njih u tijelu, kako je htio (1 Kor 12,18)*. I: *... da ne bude razdora u tijelu, nego da se udovi jednako brinu jedni za druge (1 Kor 12,25)*. Kao što jedno tijelo ima različite organe i udove koji samo zajedničkim sudjelovanjem omogućuju potpunu funkciju Tijela, tako je i s karizmama. Samo skupa i zajedničkim sudjelovanjem svih karizmi razvija Duh Sveti dvojju djelotvornost preko nas. A za to treba sve nas!

Sažetak: Karizme imaju tri raspoznajna znaka:

1. Karizme objavljuju nadnaravno Božje djelovanje. Djelotvorni nisu ljudska moć nego Božja snaga.

2. Karizme se darivaju badava (besplatno), neovisno o osobnoj pobožnosti, neovisno o vlastitome postignuću, o vlastitome nastojanju i to samo ako Bog to hoće. Stoga karizme ne možemo „načiniti“. Ne možemo njima raspolagati. One su slobodni Božji dar.
3. Karizme ne služe (primarno) vlastitome duhovnome rastu. One su dane na dobro bližnjima. One su oruđe za služenje.

Kratka tišina

Razmjena u malim grupama

1. Gdje sam doživio djelovanje Duha Svetoga kao ruah, kao fini lahor?
2. Što je za mene danas bilo novo? Koja pitanja imam?
3. Je li mi već karizmama pomognuto? Kojim?
4. Što su moje prirodne nadarenosti a što moje karizme? Kako drugi članovi grupe o tome razmišljaju?

Karizme danas

Slika 20: Tijekom stoljećā karizme u Katoličkoj Crkvi nisu imale veliku prođu. Drugim vatikanskim koncilom (1962.-1965.) ponovno su vraćene u srce Crkve i njezine teologije. U jednom središnjem dokumentu Koncila, U Lumen gentium 12, stoji da Duh Sveti među vjernicima svakoga staleža „daje i posebne milosti: 'dijeleći svakome pojedinome' svoje darove 'kako hoće', on također raspodjeljuje posebne milosti među vjernike svakoga staleža te ih time čini sposobnima i spremnima za prihvaćanje raznih djela ili dužnosti korisnih za obnovu i širu izgradnju Crkve, prema onoj: *Svakome se daje očitovanje Duha na korist (1 Kor 12, 7)*. Budući da su te karizme, bilo one najsajnije bilo one jednostavni je i raširenije, osobito prilagođene potrebama Crkve i korisne, valja ih primati sa zahvalnošću i s utjehom.“

Nakana je Crkve karizme osjetiti, unaprjeđivati i ulagati. Svi pape posljednjih desetljeća pozivali su vjernike da teže za karizmama.

Čeznimo za darima Duha, za karizmama

Slika 21: Središnji od svih darova jest ljubav kao što govori Pavao: „Težite za ljubavlju (1 Kor 14,1). Ljubav znači: uživjeti se u situaciju drugoga, prihvaćati drugoga, razumjeti ga i pomoći mu za život. Pavao zatim govori dalje: Čeznite za darima Duha (1 Kor 14,1). Ne smijemo pasivno čekati dok Duh jednom eventualno daruje jednu karizmu. Biblija nas poziva da težimo za darovima Duha. Mi smijemo i trebamo moliti Boga da nam daruje karizme, kako bismo postali još snažnije služitelji u Božjem kraljevstvu.

Pritom vrijedi duhovni zakon: *Onome tko ima, dat će se (usp. Mt 13,12.25.29; Mk 4,25; Lk 8,18; 19,26)*. o govori: Mi trebamo sa svojim darovima profitirati. Ne smijemo se zadovoljiti s malo, nego po mogućnosti težiti za svom puninom karizmi koje Duh Sveti za nas pripravlja.

Ovamo bitno spada i poniznost, računati i s drugim karizmama za nas osobno i za naše služenje: Katkada smo tu vrlo izbirljivi: Ova karizma ove osobe meni ne odgovara. I tako s njom ne računamo, premda nam Duh Sveti možda upravo preko nje hoće pomoći i u našem služenju dalje voditi. Time postavljamo granice Božjem djelovanju i sprječavamo rast njegova kraljevstva.

Čeznuti za karizmama uvijek također znači i upustiti se u novo, nešto riskirati, učiniti korake u povjerenju u djelovanje Duha Svetoga. Ovo sadrži dijelom i odvažnost da bismo se mogli osramotiti, da ćemo možda pogriješiti ili tu stajati bespomoćni. Ipak – učimo samo pokušavajući.

O3. Molitva za izlivanje Duha i karizmi

Bog hoće na nas izliti Duha svoje ljubavi za različite nevolje svijeta. Tako hoće dati različite darove i svakoj situaciji prilagođenu pomoć. Hoće unaprijediti apostolsku dinamiku, danas također i preko mene! Zato hoćemo moliti jedni za druge za dar Duha Svetoga i za karizme.

Predlažemo sljedeći tijek: Najprije čitav tijek objasniti, zatim provesti pojedinačne korake.

Pjesma Duhu Svetom

Voditelj tečaja govori molitvu Duhu Svetom. Primjerice ovako: *Duše Sveti, zahvaljujemo ti za tvoje djelovanje među nama. Težimo za tobom. Dođi i ispuni nas. Zapali u nama svoj božanski oganj. Žedamo za tobom. Dođi, Duše Sveti i daruj nam svoje karizme!*

Slika 22: Zajednička molitva: *Gospodine, ti vidiš nevolje Crkve i svijeta. I hoćeš zahvatiti s neba. Zato te molimo: Pošalji nama, svojoj Crkvi, novi oganj, novo oduševljenje. Daruj nam sve karizme koje trebamo da bismo danas živjeli svoje poslanje radosno i snažno. Dođi, Duše Sveti! Dođi i opremi i mene osobno svim darovima i karizmama, da ispunim svoju zadaću. Dođi i djeluj u meni i preko mene za tvoju proslavu. Amen.*

Nakon kratke tišine molimo na kraju u grupama po troje jedni za druge za ispunjenje Duhom Svetim i za darove i karizme. Ako je osobi za koju molimo pravo, možemo u znak Božje blizine položiti ruke na njezina ramena. Jednostavnim rečenicama zazivamo Duha Svetoga: *Dođi, Duše Sveti, ispuni N., rasvijetli, ojačaj, zapali. Duše Sveti, dođi ...* Gdje nam ponestane riječi, molimo u tišini dalje.

Voditelj tečaja gleda na sat i daje uvijek nakon tri minute znak za promjenu.

Vodstvo tečaja zaključuje jednom molitvom zahvale, primjerice: *Duše Sveti, zahvaljujemo ti što si tu. Slavimo te za tvoje djelovanje, za tvoju ljubav, tvoju snagu. Želimo ostati povezani s tobom i iz tebe živjeti. Tebi čast i slava. Amen.*

Zaključne napomene

Napomena: Tko svoje karizme želi bolje upoznati, može u Knjizi provesti test o darovima.

Radujem se sljedećem susretu _____ na temu: Molitva u jezicima, prorokovanje i liječenje – *Čeznite za darima Duha (1 Kor 14,1)*

Molitva i blagoslov

Dodatak

Ovdje se nalaze dopunjujući tekstovi s prezentacijom uz pojedinu jedinicu, koju smo obradili, ali nismo integrirali u predavanje. Ovaj dopunski materijal stoji na raspolaganju prema potrebi. Eventualno može koristiti da na ovu temu prođete jedan tjedan u vjeri (duhovne vježbe).

Slika 23: O ovome djelovanju u učevnicima i preko učenika svjedoče Djela apostolska. Ona pokazuju da se Isusovo djelovanje moćno nastavlja: *Po rukama se apostolskim događala mnoga znamenja i čudesa u narodu. Svi su se jednodušno okupljali u Trijemu Salomonovu. Nitko se drugi nije usuđivao pridružiti im se, ali ih je narod veličao. I sve se više povećavalo mnoštvo muževa i žena što vjerovahu Gospodinu tako da su na trgove iznosili bolesnike i postavljali ih na ležaljka i posteljama ne bi li, kad Petar bude prolazio, bar sjena njegova osjenila kojega od njih. A slijegalo bi se i mnoštvo iz gradova oko Jeruzalema: donosili bi bolesnike i opsjednute od nečistih duhova, i svi bi ozdravljali (Dj 5,12-16).*

Slika 24: Također ima karizmi koje Bog dariva neovisno o prirodnoj nadarenosti suverenim zahvaćanjem. Primjerice, netko može biti loš govornik i nije u stanju pred ljudima uvjerljivo nastupiti. Bog ovoj osobit dariva karizmu naviještanja, tada kroz nju djeluje Božja snaga i ona može Božju riječ jasno izložiti. Primjer za to je Pavao. On piše zajednici u Korintu: *I ja pridoh k vama slab, u strahu i u veliku drhtanju. I besjeda moja i propovijedanje moje ne*

bijaše u uvjerljivim riječima mudrosti, nego u pokazivanju Duha i sile, da se vjera vaša ne temelji na mudrosti ljudskoj nego na sili Božjoj (1 Kor 2,3-5).

Slika 25: Ima ljudi kojima je Bog u srce položio dar molitve. Oni u sebi opažaju poziv nastupiti kod Boga zagovornički za nakane Crkve i svijeta, za akutne nevolje bližnjih u njihovoj okolini. Oni slijede poziv na klanjanje i mogu provesti puno vremena u slavljenju (s instrumentima) ili tiho u kontemplativnoj molitvi iskazujući čast Gospodinu.

Možda ste već iskusili kako blagotvorna i izgrađujuća može biti molitva pojedinih ljudi. Ona često dariva snagu onima koji kod molitve slušaju i u srcu se ovoj molitvi pridružuju.

Karizme danas

Slika 26: Tijekom stoljećā karizme u Katoličkoj Crkvi nisu imale veliku prođu. Drugim vatikanskim koncilom (1962.-1965.) ponovno su vraćene u srce Crkve i njezine teologije. U jednom središnjem dokumentu Koncila, U Lumen gentium 12, stoji da Duh Sveti među vjernicima svakoga staleža „daje i posebne milosti: 'dijeleći svakome pojedinome' svoje darove 'kako hoće', on također raspodjeljuje posebne milosti među vjernike svakoga staleža te ih time čini sposobnima i spremnima za prihvaćanje raznih djela ili dužnosti korisnih za obnovu i širu izgradnju Crkve, prema onoj: *Svakome se daje očitovanje Duha na korist (1 Kor 12, 7)*. Budući da su te karizme, bilo one najsajnije bilo one jednostavni je i raširenije, osobito prilagođene potrebama Crkve i korisne, valja ih primati sa zahvalnošću i s utjehom.“

Sažetak

1. Karizme su darovi Duha Svetoga.
2. Svaki kršćanin prima jednu ili više karizmi.
3. Karizme su darovane za služenje, za izgradnju Kristova Tijela.
4. Karizme služe Božjem kraljevstvu a time evangelizaciji.

5. Svi imaju odgovornost da ulože karizme.
6. Voditelji imaju zadaću osjetiti i unaprjeđivati karizme.
7. Ljubav je „put“ (*usp. 1 Kor 13*). Izvršavanje se treba dogoditi u ljubavi.

6.

Molitva u jezicima, proročovanje i liječenje – Čeznite za darima Duha (1 Kor 14,1)

Slika 1:

Pozdrav i slavljenje

1. Uvod

Zadnji puta smo se bavili karizmama, Božjim oruđima. U Novome zavjetu se riječju karizma označava prije svega one darove koje nam dolaze po Kristu (*usp. Rim 5,15 i dalje*). Prvi dar je sam Duh Sveti, koji nam dariva Božju ljubav (*usp. Rim 5,5*). Otuda su karizme od Boga darovani darovi (osposobljenosti, za daljnjim darivanjem Božje ljubavi).

Danas se hoćemo posebno baviti sa tri posebne karizme, karizmom molitve u jezicima, proroštvom i liječenjem, kako nam govori apostol Pavao: *Težite za darovima Duha (1 Kor 14,1)*.

Na prvi pogled može nastati dojam da su karizme samo za posebne ljude. Ali vidjet ćemo da ove karizme imaju i za nas jedno veliko značenje. Tako ovaj današnji susret shvaćam kao neku vrstu „poticanja apetita“. Ovaj susret nam hoće pokazati što Duh Sveti za nas još priprema. On hoće probuditi volju za više Duha Svetoga.

Upoznati Duha Svetoga

Ali prije toga želimo još bolje upoznati Duha Svetoga. Ovaj puta promatramo riječ *dynamis* i simbol goluba.

Silna djela – dynamis

Slika 2: Kratko prije izlivanja Duha Svetoga na Duhove Isus je obećao: *Primit ćete snagu Duha Svetoga, koji će sići na vas ... (Dj 1,8)*. U grčkome izvornome tekstu za snagu stoji riječ *dynamis*. Ova se riječ u Novome zavjetu često rabi kad je riječ o Isusovim čudesima, o njegovim silnim djelima. Bog objavljuje svoju snagu u liječenju bolesnih, u oslobađanju od demonskih sila i drugim Isusovim čudesnim djelima.

Riječ *dynamis* podsjeća nas na srodne pojmove kao dinamit, dinamičan, dinamo ... Ovi mogu opisati djelovanja Duha Svetoga.

Dinamit je zgusnuti naboj snage. Tako Duh Sveti može snažno pogoditi čovjeka i razbiti tvrdoću.

Dinamično znači snažno, elegantno. Dinamičan čovjek je poletan. Tako >Duh Sveti hoće iz nas učiniti dinamične žene i muškarce, dinamičnu, pokretljivu zajednicu sa zračenjem.

Dinamo je kod bicikla mijenja snagu mišića nogu u svjetlo. Tako može Duh Sveti naše prirodne nagonске energije blago a ipak snažno preobraziti u pretvoriti u osobnosti koje zrače.

Golub

Slika 3: Najviše rabljeni i najpoznatiji simbol za Duha Svetoga jest golub. To dolazi odatle, jer Luka kod Isusova krštenja piše: ... *siđe na nj Duh Sveti u tjelesnom obličju, poput goluba (Lk 3,22)*. Ovo katkada dovodi dotle da se Duha Svetoga krivo shvaća kao neku vrstu ptice. Ipak Luka izriječno govori *u tjelesnom obličju, poput goluba*. Golub je dakle simbol koji nam hoće pokazati nešto od biti i djelovanja Duha Svetoga.

Golub kao slika ima različita značenja: Golub je znak nježne ljubavi, odnosa od srca k srcu.

Golub kao golubica mira upućuje na nutarnji mir koji Duh Sveti dariva.

Golub kao pismonoša slika je za božanske poruke, za božansku inspiraciju.

Za goluba se govori da ima u vidu samo jednu stvar. Stoga teolog Origen (182.-254.) govori o golubljinim očima a pod time misli na oči čovjeka, čiji je duhovni pogled usmjeren potpuno na Boga. Tako je golub znak cjelovita usmjerenja na Boga a time i na ono što je Bogu na srcu.

Golub je nadalje simbol čistoće, vjernosti i nedužnosti.

Molitva Duhu Svetom

Slika 4: Duše Sveti, ljubavi Oca i Sina, prijatelju svega živoga, središte svakoga pravog susreta, opijevamo te, tebe koji si ljubav i Duh Životvorac. Hvalimo te i slavimo jer si čudesan.

Klanjamo ti se kao našem Gospodinu i Bogu. Zahvaljujemo ti za tvoje djelovanje među nama. Trebamo te, jer bez tebe ne možemo učiniti ništa. Zapali u nama svoj oganj i stvori nam novo, ljubeće srce. Amen.

2. Poticaj

2.1 Karizma molitve u jezicima

Slika 5: U Novome zavjetu se karizmu molitve u jezicima – izravno ili neizravno – spominje 35 puta. To pokazuje veliko značenje ove karizme. Formulacije kao „govorenje u (novim) jezicima“, „molitva u Duhu“ ili „pjevanje u Duhu“, „govorenje u jezicima“ ili jednostavno „govor jezika“ upućuju na ovu karizmu.

Ovaj dar je povezan s molitvom. Pavao piše: *Tako i Duh potpomaze našu nemoć. Doista, ne znamo što da molimo kako valja, ali se sam Duh za nas zauzima neizrecivim uzdasima (Rim 8,26).* Ljudi često stječu iskustvo da u njima Duh Sveti moli: Tu se odjednom u jednoj određenoj situaciji srcu pojavi odgovarajući redak pjesme. Ili se netko izjutra probudi i primijeti na svoje čuđenje, da moli iznutra. To je Božji Duh koji u nama moli.

O tome se radi kod molitve u jezicima. Tko molitvu u jezicima čuje prvi put ili sam iskusi, moguće da je da bude začuđen i zbunjen.

Jer u našim zajednicama je ovo u uobičajenim bogoslužjima nadaleko nepoznato. Ovo vrijedi i za druge karizme kao proroštvo i molitva liječenja. Ali ima grupa, pokreta i župa kod kojih je molitva u jezicima potpuno normalna i jednostavno pripada ovamo, ne samo kod privatne molitve, nego i kod zajedničke molitve.

Kod zajedničke molitve događa se najčešće pjevanje. Tako primjerice na kraju slavljenja svi koji imaju dar molitve u jezicima, nastavljaju pjevati u slogovima i riječima, kako im daje Duh. Ovo se događa u naizmjeničnim tonovima, tako da u suglasju odzvanja „pjevanje u jezicima“ koje nakon nekoga vremena skladno polagano završi. Sam Božji Duh djeluje ovdje kao dirigent! Jedno iskustvo koje čedo snažno dodirne ljude.

Za razumijevanje ovoga dara

Slika 6: Molitva u jezicima je usporediva s govorenjem maloga djeteta koje „čavrlja“. Mamu i tatu to raduje premda ni oni ni beba ne razumiju sadržaj izgovorenoga. Tako je i s nama. Kad molimo u jezicima, ne poznajemo sadržaj, ali Bog nam se raduje i to nam čini dobro.

Kod molitve u jezicima mi dopuštamo Duhu Svetom da u nama i preko nas molim. Mi ne znamo što molimo. Time se događa ono važno. Razum, kontrola našega Ja mora ustuknuti, da bi dopustio Duhu djelovati. Ovo se može dogoditi samo ondje gdje smo spremni postati djeca i prepustiti se Duhu. Ako to ne želimo, ovaj dar bude blokiran.

Tko primi dar govora u jezicima, često ima osjećaj: Je li to sve? To je toliko banalno da se zbog toga gotovo sramimo. Tako molitva u jezicima može biti mogućnost za vježbanje poniznosti.

Budući da molitva u jezicima nadilazi kontrolu razuma, ona nas otvara za djelovanja Duha Svetoga. Molitva u jezicima čini nas prisnima s načinom, ozračjem Duha. Kad Duh u nama moli, ovo nas otvara za duhovni Božji svijet, za poticajem dojmove i daljnje karizme.

Premda karizma molitve u jezicima pti se sadržaja tiče nadilazi kontrolu razuma, ja odlučujem da li ću i kada započeti moliti u jezicima i kada ću s time prestati.

Osobna molitva

Slika 7: U praksi da dade razlikovati dva oblika molitve u jezicima: molitva u jezicima u zajednici, u bogoslužju ili jednoj grupi i molitva u jezicima kao glasna ili tiha osobna molitva.

U pravilu je molitva u jezicima molitva zahvalnosti i slavljenja, rjeđe zagovorna molitva. Molitva u jezicima je jedina karizma, koja služi prije svega samomu molitelju. Pavao piše: *Tko govori drugim jezikom, sam sebe izgrađuje ... (1 Kor 14,4)*. To je događaj između mene i Boga kod kojega se duhovno izgrađujem.

Ovo je usporedivo s punjenjem baterije. Baterija vjere dobiva novu energiju. Kad je vjera jača, mog može i hoće vidje djelovati. Mi se tada više prepuštamo djelovanju Duha Svetoga.

Molitva u jezicima u zajednici

Osobna molitva u jezicima ustvari ne pripada u javno bogoslužje. Pavao piše: *Ali draže mi je u Crkvi reći pet riječi svojom pameću, da i druge poučim, negoli deset tisuća riječi drugim jezikima (1 Kor 14,19)*. A zatim daje jednu važnu dopunu: *Ako tko govori drugim jezikom – dvojica, najviše trojica, i to jedan za drugim – jedan neka tumači (1 Kor 14,19)*.

To pokazuje: Molitva u jezicima pojedinca u zajednici treba iskusiti tumačenje. Ovo je opet dar Duha Svetoga (*usp. druhomu konačno dar tumačenja (jezika), 1 Kor 12,10*). Ovo tumačenje nije prevođenje u stvarnome smislu, nego interpretacija koja sadržaj molitve donosi u temeljnim crtama. Tako molitva u jezicima često postaje proročka riječ za pojedinca ili za čitavu okupljenu zajednicu.

Katkada zajednička molitva u jezicima u grupi služi tomu da bolje ostavi zajednicu i uđe u ozračje Duha Svetoga. U zajednici se molitvu u jezicima najčešće doživljava kao pjevanje u jezicima. Ovo je slavljenje, koje sam Duh Sveti stvara. Što ne mogu izreći naše

riječi, govori Duh Sveti. Takvo pjevanje u jezicima izraz je radosti i brzo vodi u klanjanje Bogu.

Iskustva

Slika 8: Ali molitva u jezicima i pjevanje u jezicima za nas je i u zagovoru i klanjanju velika pomoć.

Dobro je pripovijedati o osobnim iskustvima s molitvom u jezicima. Moguće je spomenuti i sljedeći primjer i svjedočenje.

Helmut Hanusch pripovijeda: „Kao dušobrižnik u klinici dvije godine sam radio na odjelu za rak u Sveučilišnoj klinici. I ovdje sam svojim riječima bio često brzo na kraju. Nekim bolesnicima, koji su me za to molili, odlazio bih dva do tri puta na dan. Koje prošnje bih tada kod tko zna kojega posjeta mogao moliti? Bio sam uistinu radostan, da sam već prakticirao molitvu u jezicima. Pacijentu bih ju kratko objasnio, na njihovo rame bih položio ruku i molio u jezicima. Mnogi su mi pripovijedali da su Božju ljubav doživjeli kao toplu rijeku i htjeli su ovo dobro „zračenje“ tada najčešće više puta na dan.¹

Svjedočanstvo: Radoznao htio sam ...

Molitvu u jezicima smio sam primiti na jednom vikendu o Duhu Svetom na koji me je pozvala jedna prijateljska osoba. Nikada nisam čuo za ovu karizmu. Gotovo usput podijelio nam je predavač biblijski citat kod kojega je Petar izišao iz lađe i pošao k Isusu po vodi (*Mt 14,28-29*). Slično kao u ovome prizoru događa se i kod karizmi uvijek jedna ljudska i jedna božanska strana. Ljudska se u ovome slučaju sastojala u tome da je Petar svojim nogama istupio iz mlađe. Upravo tako trebamo mi za primanje molitve u jezicima posve prirodno otvoriti svoja usta i sricati glasove.

Radoznao htio sam to kasnije navečer u svojoj sobi pokušati. Zamolio sam Boga da mi daruje karizmu molitve u jezicima. Tada sam u vjeri otvorio svoja usta i počeo oblikovati pojedine slogove i

¹ Živjeti iz snage Duha Svetoga. Helmut Hanusch, Karl Fischer i Martin Birkenauer (izdavači). D&D Grünkrat 2011, str. 65/66

riječi. Nakon nekoliko trenutaka osjetio sam kako je u ovo tepanje ušla jedna dinamika i ispunila me jedna velika radost i nutarnja ljubav. Bio sam time toliko dirnut, da sam jednostavno morao moliti dalje. Mogao sam doduše sve trenutačno zaustaviti, ali sam htio više od toga, osjećao sam se blizu nebu. Dugo vremena kasnije, kad sam se osjećao pravo zasićenim, prestao sam – i jedno dulje vrijeme boravio tiho u Božjoj prisutnosti.

Za mene je nesporno to: ja sam smio primiti karizmu molitve u jezicima. Tijekom sljedećih mjeseci i godina rastao sam u ovome daru i danas je on važna sastavnica moga molitvenog života. **Glazba**

2.2 Karizma proroštva

Slika 9: Dolazimo do karizme proroštva. Kad čujemo riječ *proroštvo*, brzo pomislimo na pretkazivanje budućnosti, na ljude koji akustično čuju Božji glas ili na ljude s posebnim vizijama. Tada brzo pomislimo: Ovo nije za mene. Radije ostajem pri normalnome životu.

Uvesti u određenje

Upravo normalnomu životu u svakodnevici hoće poslužiti karizma proroštva. U vezi s time jedan primjer: Često, kad s ljudima razgovaram, kažem: Ti si Božje blago! Većina reagira čudno ali veselo. Zapravo je već ova riječ – Ti si Božje blago! – proročka. To znači: Svi smo mi Božje blago. Bog nas ljubi i a on je stvorio samo čudesna i dobra djela. Ipak mi često zaboravljamo što smo. Jedna proročka riječ hoće ukazati na naše božansko određenje i ohrabriti nas da u skladu s time živimo. Proroštvo govori tko smo i što mi u Božjim očima.

Slika 10: Proroštvo je vrlo sveobuhvatno. Bog djeluje govoreći. U trećem retku Biblije stoji: *Reče Bog: Neka bude svjetlo. I bi svjetlo ... (Post 1,3)*. Bog svojim govorenjem stvara jednu realnost koje ranije tu nije bilo. Ovo također kad djeluje i preko našega govorenja što se može shvatiti kao karizmu proroštva (prorokovanja).

Bog je život uredio tako da ovisimo o oslovljenosti. To iskusujemo odmah na početku preko naših roditelja. Tek što roditelji uzmu dijete u naručje, razgovaraju s njim. I to, premda znaju da njihovo dijete ne razumije ni jednu njihovu riječ. Njima to i nije važno, jer oni svojim govorenjem hoće djetetu dati do znanja da se raduju da je ono njihovo dijete, da ga ljube i da ono pripada njima. Njihovo govorenje djetetu izraz je njihove ljubavi prema njemu. Pritom se roditelji svojoj djeci obraćaju njihovim imenom i tako im jamče njihov identitet.

Upravo to i jest Božja želja i nakana. Stoga i Bog neprestano govori svome narodu. On hoće živjeti donos ljubavi. Hoće nam svojom riječju jamčiti naš identitet i korak po korak uvoditi u puninu našega određenja.

Značenje proročkih darova

Slika 11: Proroštvo je stoga nužno za Božji narod. Jer *kad objave nema, narod se razuzda, a blago onome tko se drži Zakona (Izr 29,18)*. Božji narod ovisi o božanskoj objavi, jer sam po sebi ne može prepoznati vlastiti identitet, božanski poziv i poslanje. Gdje ova objava nedostaje, *narod se razuzda* kao vrt bez vrtlara.

Jednu takvu objavu svjedoči evanđelist Luka. 40 dana nakon rođenja donijeli su Marija i Josip Isusa u Hram. Šimun je uzeo dijete u naručje i rasvijetljen Duhom Svetim rekao: ... *Ta vidješe oči moje spasenje tvoje, koje si pripremio pred licem svih narod: svjetlost na prosvjetljenje naroda, slavu puta svoga Izraelskoga (Lk 2,29-30)*. Marija i Josip i prisutni narod primili su ovdje objavu o Isusovu određenju. On je to *Svjetlo poganima ... i slava naroda Izraela*. I njemu se ispunjuju obećanja Božja dana našim predcima.

Ondje je bila prisutna i Ana koju se označava kao proročicu. Ona je *svima koji iščekivahu otkupljenje Jeruzalema pripovijedala o Djetetu (Lk 2,34)*. Proroštvo znači govoriti o Djetetu, to znači objaviti njegovo značenje i određenje!

Udio na Isusovoj proročkoj službi

Slika 12: Govoriti polazeći od Boga, objaviti njegovu istinu, posredovati njegovu privrženost, uvesti u određenje i poziv ... to je prije svega proroštvo. Za to moraju ljudi ponajprije uroniti u pogled Božji. Naslutiti njegovo srce, njegovu ljubav, njegovu strast, njegove planove ... i to zatim izreći.

Katkada Bog daje i ljudima sposobnost gledati naprijed, opažati razvoje, prepoznati puteve i krčiti ili pak ustrajno, uvijek iznova govoriti okrijepljujuću i opominjuću riječ. Ovo poznajemo kod starozavjetnih proroka kao što su Mojsije, Ilija, Ezekijel i drugi.

Među svim prorocima, koje posreduju Božje poruke jedini je Isus Krist. On je kao Mesija **taj** prorok. On je savršeni navjestitelj Božje istine. Po njemu su svi udovi na njegovu Tijelu primili udio na njegovoj proročkoj službi kao što to opisuje Drugi vatikanski koncil: „Sveti Božji narod ima udjela i u Kristovoj proročkoj službi time što o njemu širi živo svjedočanstvo osobito životom vjere i ljubavi te prinosi Bogu žrtvu hvale, plod usana koje ispovijedaju njegovo Ime ...“ (LG 12).

Proročki stil života

Slika 13: Proročko služenje se ne sastoji u prvome redu u govorenju, nego – kao što pokazuje koncilski tekst – ponajprije u *životu vjere i ljubavi*, u bivstvovanju. Proročko se služenje sastoji ponajprije u svjedočenju života:

Budući da smo Boga prepoznali kao Stvoritelja svemira, Stvoritelja i Oca svakog ljudskog djeteta, smatramo i držimo svakog čovjeka neizmjerljivo dragocjenim, vrijednim i dostojnim, potpuno neovisno o tome kako se taj čovjek trenutačno ponaša.

Budući da je Bog Otac i Stvoritelj svih ljudi, vi pripadaju jednoj jedinjoj obitelji (jedni to već znaju, drugi još ne). Tu nema stranaca.

Budući da se Bog posebno obraća siromasima i isključenima, naša su posebna briga usamljeni, napušteni, neželjeni, bolesni, gladni ... „Duh Gospodnji budi Duha u vidiocima i prorocima, on zna za Božje smilovanje i hoće spasenje u najdubljim nevoljama.“

Budući da je Bog Pravedni, angažiramo se za pravednost na svim područjima društva i među svim narodima.

Budući da je Bog stvorio život, zalažemo se za život od začeca do prirodne smrti.

Budući da je Bog Stvoritelj ovoga divnog svijeta, strastveno se angažiramo za očuvanje i održanje stvorenja.

Kod proročkoga stila života radi se o tome da ljudi an našem životu mogu vidjeti tko je i kakav je Bog. Božji Duh hoće preko svih krštenih proročki djelovati i dovesti ih do proročkoga stila života.

Karizma proroštva

Slika 14: Karizma proroštva odnosi se sada na jednu određenu službu ljudi. Proroci su ljudi koji svoje nutarnje uho imaju na Božjem srcu i kojima Bog za jednu određenu situaciju daruje jednu poruku. Oni govore polazeći od Boga. Jedna tako nazvana „proročka riječ“ može biti jedna riječ ili slika, koju Bog dariva za jednu određenu osobu, grupu ili zajednicu i za jednu određenu situaciju.

Za Pavla je karizma proroštva bila središnje važna: *Težite za ljubavlju, čeznite za darima Duha, a najvećma da prorokujete (1 Kor 14,1)*. On ovo obrazlaže: *proročka riječ izgrađuje, bodri, tješi (1 Kor 14,3)*. Izgrađivati, tješiti bodriti, ove riječi trebaju ne samo djeca, nego i mi odrasli. Nikada ne možemo biti dovoljno ohrabreni da svoje božansko određenje živimo odlučno, vjerno i smiono.

Kod takvog proročkog govorenja mora se uvijek propitivati ispravnost. Jedan kriterij o ispravnosti odnosi se na *sadržaj*: Je li to što je rečeno u skladu sa Svetim pismom, s vjerom Crkve?

Jedan drugi kriterij je *osobni*: Da li me to dodiruje? Jer kad govori Božji Duh, ovo me onda ne ostavlja iznutra hladnim. Dodiruje me. Ja sam pogođen! Osobnu pogođenost ne možemo načiniti. To je iskustvo da u izgovorenoj riječi djeluje snaga Duha Svetoga.

Karizme se uvijek daruju za konkretne ljude i situacije. U karizmi proroštva čovjek izgovara ono što Isus Krist u Duhu Svetom određenoj osobi ili grupi hoće reći *sada*.

Poslušno srce² – jedno iskustvo

Jedan dušobrižnički oblik dara proroštva jest takozvana *poslušna molitva*. Ljudi s ovim darom su naučili slušati Božji glas. Ovamo pripada Ana. Ona je upoznala ovu karizmu, izobrazbom produbila i prakticira ju već više godina. Ona nam daje jedan mali uvid kako to može praktično izgledati:

Ako je moguće, nudimo službu molitve udvoje. To pojačava slušanje Boga i često se dojmovi dopunjuju ili se uvelike slažu. Da li udvoje ili sami, dobrim se pokazao sljedeći tijek:

Slika 15: Najprije uvijek molim za Duha Svetoga, svjesna da sama po sebi ne mogu ništa: Duše Sveti, bez tebe sam slaba i bespomoćna, molim te nadahni me i ispuni i pomoz mi ... (ime), izreći prave riječi, ono što ti ... (ime) želiš reći.

Zatim pozivam osobu koja traži pomoć da kaže nešto o svojoj situaciji i izrekne svoju nakanu.

Kao sljedeće slijedi najprije zahvalnost za dotičnu osobu (radi se o tome da se prepozna i izrekne Božji pogled za ovu osobu): Hvala, Gospodine, za život koji si ... (ime) darovao, hvala što si ju stvorio vrijednom i dragocjenom i opremio dostojanstvom. Hvala za tvoju ljubav, za tvoj Da njezinu životu, njezinu pozivu ...

Zatim molim Gospodina osluškajući u tišini, i molitvom u jezicima, za njegovo svjetlo, za njegovo djelovanje i molim ga neka on izrekne riječi života i spasenja u njezinu situaciju.

Dojmove, slike, biblijske retke, pjesme ... koje od Gospodina primim, predajem zatim dotičnoj osobi. Uvijek iznova sam smjela iskusiti da je Bog osobama koje su tražile pomoć (preko mene) rekao upravo ono što oni upravo trebaju: utjehu, ohrabrenje, ojačanje, prihvaćanje, dragu riječ ...

Katkada dobijem i jedan poticaj, katkada smo jednu riječ, kao primjerice prokletstvo, težinu (ovisnost), alkohol ... Zatim posežem za time i pitam dotičnu osobu: Je li moguće da ... može biti ... da im

² U vezi s ovime korisna je knjiga: „Poslušna molitva. Temelji i praksa“ Ursule i Manfreda Schmidt. GGE Verlag

na pamet spontano dođe nešto u njihovu životu, u njihovoj obitelji ...? Često su ovi poticaji Duha Svetoga pomogli dalje prepoznati uzroke nevolje i iznijeti na svjetlo (Ana 52).

2.3 Karizme ozdravljenja

Slika 16: Dolazimo do treće karizme, koju hoćemo malo pobliže promotriti, do karizme ozdravljenja. U nevolji, patnji i bolesti ljudi su uvijek potražili pomoć. Tako je mnoštvo ljudi u Palestini hrlilo k Isusu, jer je od njega izlazila ozdravljujuća snaga. Kao što je Isus tada u Palestini ozdravljao mnoge ljude, on to hoće činiti i danas preko nas, svoga Tijela, Crkve.

Pavao govori o „*darima liječenja bolesnih*“ (usp. 1 Kor 12,9.28.30). kao što postoje različite vrste bolesti, tako postoje i različiti dari liječenja.

1. Uvijek najprije poći k Isusu!

Što učiniti kod jedne bolesti? Kamo žuri dijete, kad ga nešto zaboli? U pravilu k majci ili k ocu! Tako po sebi razumljivo kao što dijete kod roditelja traži utočište, idu vjernici k Isusu kojemu predaju svoj život. Znajju Isus ima vlast nad svim bolestima i da se *onima koji Boga ljube* sve okreće na dobro (Rim 8,28), pa i u ovoj bolesti.

Stoga se prvi korak sastoji u tome da s potpunim povjerenjem sa svim svojim nakanama i bolestima pođemo k Isusu i zamolimo ga za njegovu pouku i njegovu pomoć. On uvijek ima spremnu milost, pomoć, potporu i dobar put!

2. U bolesti tražiti Božju volju

Učenici su susreli čovjeka koji bijaše slijep od rođenja. Dok su bili usredotočeni na prošlost i pitali, tko je ovdje sagriješio, Isus im reče: *Ni sagriješi on, niti njegovi roditelji, nego je to zato da se na njemu očituju djela Božja (Iv 9,1-3). Da se očituju djela Božja* znači: Bog hoće svoju ljubav, svoje djelovanje objaviti sada. Odlučujuće pitanje glasi: Kako želi Bog djelovati i objaviti svoju ljubav? Ovo se može dogoditi na posve različite načine.

Slika 17: Dok mi ljudi u pravilu uvijek u vidu imamo oslobođenje od boli i tegoba, Bog vidi dalje: On od vijeka gleda na čovjekovu situaciju i na njegovu okolinu. Njegova je volja usmjerena na ono što, gledano od vijeka, najbolje služi bolesnoj osobi i njegovim bližnjima. Ovamo spada prihvatiti i poći nutarnjim putem obraćenja kao i medicinskim terapijskim putem na koji nas Isus poziva. Često se pritom moramo odvojiti od negativnih misli, navika i grijeha.

3. Putevi ozdravljenja

Bog ozdravlja na različite načine. On ozdravlja (liječi) preko liječnika, terapeuta, lijekova itd. Ozdravljenje se događa sredstvima i darovima stvorenja, kao što su prirodne sile, lijekovi, medicina, liječničko i terapijsko umijeće i tehnika. Ozdravljenje se isto tako događa i ljudskom privrženošću, vjerom, molitvom, posebno pak sakramentom pomirenja, bolesničkog pomazanja i Euharistije.

Bog ne ozdravlja svakog čovjeka onako kako mi to želimo ili sebi zamišljamo. Ali uvijek hoće darovati svoju snagu, svoju pomoć i prije svega svoju utjehu. Njegovu se prisutnost i pomoć u trpljenju može katkada prepoznati i postati je svjestan tek u osvrtnu. Božje se djelovanje pokazuje u snazi i u nutarnjem miru, kojim se trpljenje može prihvatiti i nositi.

Ohrabrenje

Isus Krist jučer i danas i u vječnosti – isti je (Heb 13,8). On djeluje i ozdravlja i danas. Uslišava osobne molitve.

Posve osobito uslišava on prošnje molitvenoga tima, onima koji vjeruju njegovu djelovanju i Duhu Svetomu. Već su mnogi, koji su tražili pomoć, jednom takvom molitvom iskusili veliki blagoslov, spasenje i ozdravljenje. Zajednička, moćna molitva za ozdravljenje čini čuda i znakove, novu snagu vjere i životnu radost, tjelesno i nutarnje ozdravljenje, otvara puteve pomirenja, ispunja i jača Duhom Svetim ...

I premda nemam nikakvu specijalnu karizmu ozdravljenja, pozvan sam moliti za bolesne, jer uvijek je Duh Sveti taj koji liječi i

ozdravlja. Tako mogu, kad posjetim bolesnike, kad mi se u razgovoru povjeri neka osobna nevolja ... pitati: Smijem li za vas moliti? Eventualno i ovisno o situaciji i: Smijem li staviti ruku na vaše rame? Tada, kod jednoga Da odmah započinem za ovu osobu Bogu zahvaliti i na njezinu nakanu za nju moliti. Odlučujuće nisu moje formulacije, nego moja vjera u milosno djelovanje Božje i ono što Duh Sveti hoće učiniti. *Glazba*

3. Razmjena u malim grupama

1. Molitva u jezicima: Jesam li već ranije čuo za ovaj dar? Što ovo u meni izaziva (odbijanje, čežnju ...)? Imam li iskustva s ovim darom?
2. Proroštvo: Jesam li već primio riječi, dojmove ... za druge? Jesam li ih izgovarao? Koje učnike je ovo imalo? Obratno: Jesam li već primio riječi, dojmove ... (proroštva)? Što je to kod mene izdjelovalo? Jesu li se oni ispunili?
3. Liječenje: Jesam li osobno doživio molitvu za ozdravljenje? Jesam li već molio za ozdravljenje? Što me hrabri ovo (i dalje) činiti?
4. Koja pitanja imam?

4. Napomene za vrijeme molitve / Praktične vježbe

Najprije ući u pitanja.

Napomena: Ovdje preporučujemo izabrati odgovarajuću molitvenu vježbu. Ovdje sam izabrao jednu jednostavnu molitvenu vježbu za ozdravljenje, jednu za proroštvo i jednu iscrpniju za ozdravljenje u Dodatku. U Knjizi *Dinamično i kreativno. Tako djeluje Duh Sveti* su za sve tri karizme spomenute produbljujuće molitvene vježbe, koje se naravno mogu također primijeniti.

4.1 Upustiti se – pokušati

Slika 18: Možda me je Bog obdario jednom karizmom. To je kao sjeme u mojoj ruci. Dokle god se sjeme ne položi u zemlju, ne može se razviti. Tako možemo u sebi nositi karizme o kojima nemamo nikakva pojma. Njih se mora probuditi na život.

Ovdje postoji jedna velika opasnost: Budući da si ovu karizmu ne možemo zamisliti, mi se u nju ne upuštamo. Naša predodžba o nama, naša slika o nama sprječava nas. Posljedica je: Karizma ostaje neiskorištena i ne ispunja svoju funkciju. Tako ljudima ne bude pomognuto u onolikoj mjeri koliko to Bog želi.

Tako si ljudi ne mogu zamisliti da u jednoj situaciji mogu čuti Božji glas, da Bog želi preko njih govoriti i liječiti. Spontana reakcija je: Ja to ipak ne mogu! Ali kod jedne karizme se ne radi o tome što ja mogu, nego što može Bog i što Bogu dopuštam da preko mene čini. Zato pitanje: Vjerujem li da je Isus živ i da u snazi Duha Svetoga djeluje u mom životu?

Potrebna je spremnost upustiti se, pokušati, pogriješiti, ali i poniznost, to znači spremnost jednim dijelom se i o sramotiti ... Pokušati ide preko studirati. I ovdje vrijedi: Ni jedan učitelj ne pada s neba. Tko postaje učitelj, dugo je učio, vježbao, popravljao. Učio je i iz neuspjeha činiti bolje i nije se dao obeshrabriti razočaranjima.

Korisna je grupa koja je ispunjena Duhom vjere, u kojoj zajedno, ovdje i sada, vjerujemo u Božje djelovanje. U ovoj se zajednici odvažujemo na novost, dajemo jedni drugima povratne informacije kako bismo išli dalje i dublje. Hrabrimo jedni druge da Bog želi djelovati preko svakoga od nas. Molimo jedni s drugima i jedni za druge. Ovo ćemo sada učiniti u jednom prvom koraku.

4.2 Molitvena vježba u vezi s molitvom za ozdravljenje

Najprije protumačiti molitvenu vježbu.

Bog ne djeluje samo preko karizme ozdravljenja, nego i preko svake molitve. Ovo hoćemo sada jednostavno pokušati. Načinimo grupe po troje. U ovim grupama mogu redom dvije osobe moliti za treću, koja sada navodi svoju molitvenu nakanu. Ako je to za dotičnu osobu u redu, možemo kod molitve položiti ruku na njezino rame.

Zatim na jednostavan način molimo Boga za ozdravljenje. Možemo primjerice moliti ovako:

Slika 19: „Gospodine Isuse Kriste, zahvaljujemo ti za (ime) i za tvoj Da njegovu/njezinu životu. Hvala što si sada među nama svojom

božanskom ljubavlju i moću. Kao tvoje oruđe stavljamo se tebi u službu i na (ime) zazivamo Duha Svetoga.

Sada pred Boga donijeti spomenutu nakanu.

Da, dođi, Duše Sveti! Dođi i djeluj, sredi, razbistri, očisti i ozdravi ovu situaciju ... (Iodnose, bolesti, povrjede) ... po svojoj volji.

U kratkoj tišini dopustiti Duhu Svetom da djeluje.

Duše Sveti, dođi u sva područja njezina/njegova bića i izlij svoju ljubav na sve rane i povrjede, ponovno u (ime) uspostavi red stvaranja, na proslavu tebe. Zahvaljujemo ti za tvoju milost i tvoje ozdravljajuće djelovanje. Tebi čast, slava i klanjanje u svu vječnost. Amen.

Napomena u vezi sa značenjem riječi *red stvaranja* u molitvi: u redu stvaranja u i po Duhu Svetom nije bilo bolesti: Prošnja za ponovnim uspostavljanjem reda stvaranja stoga je prošnja za ozdravljenje. Jednom će u novo ozdravljenom stvorenju Duh Sveti opet sve učiniti dobro.

Na kraju razmjenjujemo stečena iskustva i upuštamo se u pitanja.

Završne napomene

Današnji susret sam na početku označio sam kao „poticatelj apetita“. Je li apetit porastao? Ako jest, treba razmisliti da li bi i kako mogao izgledati nastavak za vježbanje karizmi. Poticaje se može potražiti i kod POV-Sekretarijata.

Blagoslov

Radujem se sljedećem susretu: Pomazanje i poslanje – *Duh Gospodnji na meni je (Lk 4,18)*

Dodatak

Ovdje se nalaze dopunjujući tekstovi s prezentacijom uz pojedinu jedinicu, koju smo obradili, ali nismo integrirali u predavanje. Ovaj dopunski materijal stoji na raspolaganju prema potrebi. Eventualno može koristiti da na ovu temu prođete jedan tjedan u vjeri (duhovne vježbe).

Molitvena vježba u vezi s proroštvom

Molitvena vježba u vezi s proroštvom: Proroštvo nije pridržano samo onima koji imaju posebnu karizmu proroštva. Proročki govoriti znači izricati ono što misli Bog. Ovo možemo sada u jednoj vježbi učiniti.

Slika 20: Predlažemo sljedeći tijek:

Tri osobe sjednu skupa. Molimo za Duha Svetoga za nas. Sada molimo za jednu osobu i pokušavamo „gledati Božjim očima“: Što Bog misli i osjeća kad ovu osobu gleda? Što joj želi reći? To izgovaramo, primjerice ovako: Imam dojam da ti Bog (Isus, nebeski Otac) želi reći ... Zapamtimo: Proročke riječi uvijek izgrađuju, hrabre i tješe (1 Kor 14,3).

Nakon 2-3 minute daje voditelj tečaja znak za promjenu: Najprije može osoba za koju se molilo dati kratku povratnu informaciju, u smislu: Što me je oslovlilo, dodirnulo? Zatim se zamijene uloge.

Kao varijantu ili dopunu možemo istu vježbu oblikovati tako da za ovu osobu molimo jedan ili više biblijskih redaka. Jednostavno izričemo ako nam je jedno biblijsko mjesto položeno u srce. Možda se pred našim nutarnjim očima odjednom pojave i slike. I njih smijemo hrabro opisati.

Molitva za ozdravljenje iz Knjige

Kad kao braća i sestre u vjeri (molitveni tim) molimo za ozdravljenje, vjerujemo da je Isus među nama i da u nama moli. Njegov Sveti Duh ispunja nas sada istom snagom, koju su prije 2000 godina doživjeli njegovi učenici. Mi sebe smatramo posrednicima preko kojih Božja snaga hoće djelovati. Uvjereni smo da Bog hoće i danas darovati ozdravljenje. Stoga molimo za ozdravljujuće Božje djelovanje za bolesne kod tjelesnih i/ili duševnih tegoba.

Objasniti tijek molitve

Slika 21: Najprije osobu koja traži pomoć pitamo za ime i da li kod molitve smijemo položiti na nju ruke.

1. Jednom kratkom molitvom svjesno se stavljamo u Isusovu prisutnost i pod njegovu zaštitu: „Isuse Kriste, zahvaljujem ti što si sada tu i što nas čuješ. Štiti nas i vodi.“
2. Molitva gosta (prošnja za ozdravljenje): Molimo osobu da izrekne svoju nakanu.
3. Molimo Duha Svetoga za njegovo djelovanje, posebno u spomenutoj nakani: „Isuse, pošalji sada svoga Svetoga Duha, dođi i djeluj na ...“ ili „... dođi i prihvati nevolju ...“.
4. Upravljamo svoje srce i svoj duh na Boga i u tišini čekamo što Duh Sveti čini. Svojom molitvom pojačavamo (potkrjepljujemo) ono što Bog želi učiniti.

5. Jednom molitvom zahvaljujemo Bogu za njegovu prisutnost, njegovo ozdravljajuće djelovanje i njegovu ljubav za osobu koja traži pomoć. Zaključujemo jednom molitvom blagoslova: „Isuse Kriste, molimo te, blagoslovi sada ... Daj joj/mu iskusiti da ju/ga ljubiš. Amen.“

Priopćujemo osobi, ako smo primili „dojmove“ (utiske), jednu nutarnju sliku, jedan biblijski redak ili riječ za nju: „Na pamet mi je došlo ...“. „Imam dojam da ...“. „Možda ti ovo govori nešto, možda pak ne.“ Hrabrimo dotičnu osobu da vjeruje da ju je Bog u Duhu ojačao i da ju ljubi, premda trenutačno možda „ništa“ ne opaža.

6. Razgovor poslije: Kratko pitanje: „Kako se osjećaš?“ „Je li ti tijekom molitve došla koja misao?“ Ohrabriti, da ide dalje putem. Povjerenje: Bog ide zajedno s tobom, on je tu.

Ovo sada praktično proći u timovima i na kraju razmijeniti stečena iskustva i ući u pitanja.

7.

Pomazanje i poslanje – *Duh Gospodnji na meni je (Lk 4,18)*

Slika 1:

Napomena: Molitvena vježba može se dogoditi u maloj grupi ili u plenumu.

Pozdrav i slavljenje

1. Uvod

Na zadnja dva susreta (u dvije posljednje jedinice) slušali smo o karizmama. Karizme su oruđa da živimo svoje poslanje. Danas hoćemo baciti jedan pogled na naše poslanje i na Božje osposobljavanje za ovo poslanje, za naše poslanje. Možda je tema pomazanje i poslanje pomalo teorijska i teška. Jednostavno uzmimo ono što nama koristi i može poslužiti. Duh Sveti nas hoće poslati. Poslanje pokazuje da Bog s nama namjerava velike stvari.

Ipak prije toga želimo upoznati još jedan vidik Duha Svetoga. Ovaj puta se radi o pomazanju uljem.

Upoznati Duha Svetoga – pomazanje uljem

Slika 2: Maslinovo ulje je bilo i jest i danas jedna važna sirovina koja ima različitu primjenu. Ulje je služilo kao hrana i rabilo se kao ulje pomazanja kao sredstvo za zdravlje i ljepotu. Na liturgijskome području ulje je služilo kao gorivo za svjetiljke u Hramu i izlijevalo se na žrtvene životinje.

S obzirom na djelovanje Duha Svetoga želim ukazati na dva vidika:

1. Ulje radosti. Pomazanje uljem bilo je kod gostiju tada izraz radosti i cijenjenja. Ulje je širilo poseban miris i pojačavalo radost i uživanje u slavlju. To čini i Duh Sveti.

Tako Poslanica Hebrejima, citirajući psalam 45,8 govori o Isusu Kristu, Sinu Božjemu: *Ti ljubiš pravednost a mrziš bezakonje, stoga Bog, Bog tvoj, tebe pomaza uljem radosti kao nikog od tvojih drugoga (Heb 1,9).* Ulje radosti pokazuje: Duh Sveti dariva radost.

2. Pomazanje kao Opunomoćenje: Ulje prožima sve. Jedna kap ulja na novinama prožima sve stranice. Što je nauljeno, gipko je, teče glatko – kao „podmazano“. Tako pomazanje uljem postaje slaka za Duha Svetoga koji prožima pomazane osobe i oprema ih za njihovu zadaću.

Molitva Duhu Svetom

Slika 3: Zato se hoćemo pomoliti Duhu Svetom:

Duše Sveti, ljubavi Oca i Sina, prijatelju svega živoga, središte svakoga pravog susreta, opijevamo te, tebe koji si ljubav i Duh Životvorac. Hvalimo te i slavimo jer si čudesan.

Klanjamo ti se kao našem Gospodinu i Bogu. Zahvaljujemo ti za tvoje djelovanje među nama. Trebamo te, jer bez tebe ne možemo učiniti ništa. Zapali u nama svoj oganj i stvori nam novo, ljubeće srce. Amen.

2. Poticaj

2.1 Pomazanje u Starom zavjetu

Slika 4: U religioznome životu naroda Izraela pomazivani su kraljevi, svećenici i proroci, dakle ljudi s jednom posve osobitom zadaćom. Pomazanje je davalo posebno dostojanstvo, božanski autoritet i vlast, za preuzimanje određenih zadaća. Tako su oni postajali „pomazanici Gospodnji“ u kojima je Bog prisutan na poseban način i preko njih djeluje.

David – poziv i pomazanje za kralja

U vezi s time kao primjer poziv i pomazanje Davida za kralja nad Izraelom. Prorok Samuel prima najprije zapovijed da pomaže Šaula za kralja nad Izraelom. Ali Šaul se iznevjerio Gospodinu i bio kao kralj odbačen.

Nato je GOSPODIN naredio proroku Samuelu da za kralja pomaže jednoga od Jišajevih sinova. Ovaj je doveo svojih sedam sinova. Ali GOSPODIN nije izabrao ni jednoga od njih, jer: *Bog ne gleda kao što gleda čovjek: čovjek gleda na oči, a Gospodin gleda što je u srcu (1 Sam 16,7).*

Zatim Jišaj dade dovesti najmlađega sina Davida, koji je bio kod stada. *Samuel uze rog s uljem i pomaza ga (Davida) usred njegove braće. Duh Gospodnji obuze Davida od onoga dana. (1 Sam 16,13).* David nije postao kraljem odmah nakon pomazanja. Ipak ej GOSPODINOVO pomazanje djelovalo od ovoga vremena (pomazanja). Tako se brinuo za stado kao kralj. I borio se kao kralj. I donosio odluke kao kralj.

Ovo pomazanje bilo ej očito kad je kratko vrijeme kasnije kao pastir ušao u Izraelov vojni tabor da svojoj braći koja su služila vojsku donese kruh i sir. Ondje je doživio mrsku poruku Filistejca Golijata. Pripovijest nam ej poznata: David je odbio vojnu opremu koju mu je Šaul htio dati, i pobijedio Golijata kamenom iz pračke.

Slika 5: Odakle Davidu odvažnost za ovo junačko djelo? Odgovor: jer je vjerovao Bogu! Već kao pastir dokazao je ovo. Prije borbe rekao je kralju Šaulu koji mu nije dao poći u borbu protiv

Golijata: *Tvoj je sluga čuvao ovce svome ocu, pa kad bi došao lav ili medvjed te uhvatio ovcu iz stada, ja bih potrčao za njim, udario ga i istrkao ovcu iz ralja. A ako bi se on digao na me, uhvatio bih ga za grivu i udario dok ga ne bih ubio ... GOSPODIN koji me izbavio iz lavlje pandže i medvjede šape izbavit će me i iz ruku toga Filistejca (1 sam 17,34-35.37).*

Slika 6: Nisu njegova snaga i njegova taktika bili presudni (odlučni), nego to da je Bog djelovao preko njega. Zato je rekao Golijatu: *Ti ideš na me mače, kopljem i sulicom, a ja idem na te u ime GOSPODINA nad vojskama (1 Sam 17,45).*

David je imao pred sobom još dug put dok je sa 30 godina postao kraljem na domom Judinim a s 37 godina kralj nad čitavim narodom Izraelom. Položaj kao pomazanika i pozvanoga donio mu je ponajprije trpljenje. Prolazio je tešku školu. Ali kroz sve ove godine pripreme i zatim kao kralja štitilo ga je osposobljavalo GOSPODINOVO pomazanje. Ono ga nije sačuvalo od trpljenja, poteškoća i od zatajenja i neuspjeha, nego ga je kroz sve to nosilo.

2.2 Isusovo pomazanje

Slika 7: Tri službe svećenika, kralja i proroka a tim i sva punina Božjega poslanja sjedinjuje u Novome zavjetu jedna osoba, naime Isus iz Nazareta. Stoga je on postao Božjim Pomazanikom.

Isus je imao oko 30 godina kad ga je pri njegovu krštenju u Jordanu nebeski Otac pomazao za svećenika, kralja i proroka i tako postavio za Mesiju-Kralja. Ovo je potvrdio riječima: *Ovo je Sin moj, Ljubljeni, u njemu mi sva milina (Mk 1,11).* Kao Mesija (Mesija znači Pomazanik) i kao Glava njegova Tijela Crkve, Isus je u ovome događaju primio puninu Duha koji ga je osposobio da izlije Duha na čitavo svoje Tijelo.

Duh Gospodnji na meni je ...

Slika 8: Ovo pomazanje promijenilo je Isusov život. Tako se poslije krštenja nije vratio natrag kući, jer ga je duh odveo u pustinju. Nakon 40 dana provedenih u pustinji vratio se natrag u

Nazaret gdje je u sinagogi otvorio Knjigu proroka Izaije i pročitao: *Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza! On me posla blagovjesnikom biti siromasima; proglasiti sužnjima oslobođenje, vid slijepima; na slobodu pustiti potlačene, proglasiti godinu milosti Gospodnje (Lk 4,18-19).*

Isus je ovo svetopisamsko mjesto primijenio potpuno na sebe. *Duh Gospodnji na meni je.* Na meni je znači nešto trajno. Božji Duh je ostao na Isusu. Neprestano je Isusa nadahnjivao i osposobljavao. Iz ovoga pomazanja Duhom koje je Isusu neprestano davalo potrebne poticaje, nadahnuća i snagu, Isus je započeo svoju mesijansku službu.

Slika 9: Duh Sveti davao mu je prave riječi za njegovo naviještanje. Ljudi su u njegovim riječima osjećali Božju snagu i ljubav. Nebrojene ljude je ozdravljao i oslobađao. Duh Sveti je Isusu davao i odlučnost i snagu da vjerno ide putem, premda je ovo gotovo posvuda izazivalo sukobe i napetosti. Osposobljavao je Isusa da na sebe vjerno uzme mučeništvo križa.

Pomazanje Duhom Svetim bilo je djelotvorna snaga u Isusovu životu koja mu je osobno pomagala i kojom je on djelovao otkupiteljski i spasiteljski.

Uzeti u Isusovo pomazanje

Slika 10: Ispunjenje Duhom Svetim za jednu određenu zadaću Biblija naziva *pomazanje*. Pomazanje, nadnaravna Božja snaga, ostaje dokle god poslanje postoji.

Ono lijepo je sada: Isusovo pomazanje je poslije njegova uskrsnuća prešlo na apostole i na Crkvu. Drugi vatikanski koncil piše: „Gospodin Isus, 'kojega je Otac posvetio i poslao u svijet' (Iv 10, 36), cijelo svoje otajstveno Tijelo čini **dionikom pomazanja Duhom** kojim je sam pomazan“ (Dekret o službi svećenika 2).

Pomazanje sadrži dostojanstvo i opunomoćenost. Mi smo krštenjem uzeti u Isusovo pomazanje. Na to upućuje ime Krist. Jer *Pomazanik*, na hebrejskome znači *Mesija* a na grčkome *Christos* (*Krist*). Riječ *Krist* znači biti pomazana osoba i pripadati Isusu Kristu

Pomazaniku. To se dogodilo na krštenju kad smo uzeti u Tijelo Isusa Krista i prožeti njegovim Duhom. Tada smo primili udio na njegovu dostojanstvu, na njegovu pomazanju i poslanju. Kao znak za to neposredno nakon primljena krštenja pomazani smo krizmom.

U vezi s time svećenik je rekao: „Svemogućí Bog, Otac Gospodina našega Isusa Krista, oslobodio te je grijeha i nanovo te rodio iz vode i Duha Svetoga. On te maže krizmom spasenja da se pribrojiš njegovu narodu i ostaneš ud Krista svećenika, proroka i kralja za život vječni.“

Pomazanjem koje Isus Krist kao Glava svoga Tijela na nas, svoje udove na svome Tijelu izljuje, postali smo kraljevi, proroci i svećenici. Stoga Petar piše svojim zajednicama: *Vi ste rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod stečeni da naviještate silna djela Onoga koji vas iz tame pozva k divnom svjetlu svojemu (1 Pt 2,9)*. Pomazanjem smo primili jedno novo dostojanstvo.

2.3 Živjeti iz pomazanja – slijediti viziju

Slika 11: Pomazanje je nadnaravna Božja snaga koja nas osposobljuje za naše poslanje. Time u sebi imamo božansko osposobljenje. Ali to ne znači da je on već djelotvorno i životno. Zato pitanja: Kako možemo upoznati pomazanje koje nosimo duboko u sebi i kako ono može razviti svoju snagu?

Vizije ...

Jednostavno rečeno: Ako slijedimo Božje vizije svoga života.

Što to znači? Mi imamo svoje predodžbe o onome što možemo, što pak ne možemo učiniti. Kamenom iz pračke pobijediti teško naoružanoga Golijata ljudski rečeno je nemoguće. Ali Božjom zapovijedi i Božjom snagom moguće je i ono što se čini nemogućim, jer tada djeluje Božja snaga. Tako je anđeo Gabrijel rekao Mariji: *Duh Sveti sići će na te i Sila će te Svevišnjega osjeniti. I: .. Jer bogu ništa nije nemoguće (Lk 1,35.37)*. se pouzdajemo, u što pak ne.

Slika 12: Vizija znači, izići iz naših ljudskih predodžbi koje nas uvijek suzuju i ograničavaju, otvoriti obzor i ući u Božje gledanje za naš život. Vizija je ono što Bog s nama i po nama hoće učiniti. Vizija

ne ostaje stajati kod naših misli i predodžbi, nego gleda na Božje mogućnosti.

Ona već u koštici vidi stablo jabuke, koja iz nje može nastati i zatim roditi mnogim jabukama. Vizije svraćaju pogled na nemoguće da bi moguće postalo realnost. Slijediti viziju znači krenuti u pravcu u kojemu sebe iskusujemo kao pozvane.

Slika 13: Vizije nose život dalje, one daju nadu u preobrazbu i rast. Ako jedan čovjek, jedna grupa, jedna zajednica, Crkva nema viziju, ni sliku budućnosti koja ju očarava, vizija tada umire. Jer kao što je rekao Erich Fromm: „Ako život nema viziju za kojom čezne, tada nema ni motiva da se napregne.“

Bill Hybels naziva viziju: „Slika budućnosti koja u nama raspiruje strast.“ Kako je to kod mene? Što u meni razvija strast? Gdje osjećam da preko mene Božja snaga, oduševljenje teče dalje?

Otkriće pomazanja

Naše se pomazanje pokazuje ondje, gdje nas nešto trajno privlači, hrani i daje nam krila. Kako mogu ljudi pronaći život, gdje će kroz njih teći Božja snaga? Kako mi možemo otkriti svoje pomazanje?

Pomazanje može posve iznenada zračiti kod jednoga dubokog iskustva Boga, ali i malo pomalo kad se otkriju izvanjski i nutarnji događaji.

U vezi s time nekoliko primjera – slobodno izaberi ili dopuni vlastitim ...

Tu potpuno nenadano izostane jedna osoba koja je ranije obavljala jednu zadaću. Tko će uskočiti? Netko se odvaži, skoči u vodu i otkrije da on to na svoj način čini dobro i da ga ovo služenje ispunja radošću.

Slika 14: Jedna majka uvodi djecu u vjeru. Primjećuje da ju ovo raduje, da su djeca oduševljena. Tako otkriva svoje pomazanje navijestiti Evanđelje djeci. I ona postaje katehetski djelatna, angažira se i radu s djecom i priprema mnoga dječja bogoslužja.

Netko jednoga dana potpuno nenadano bude izbačen iz zadaće koja ga je do sada ispunjavala. Potpuno na tlu bude ohrabren za

jednu novu zadaću i otkrije malo pomalo iz ruševina svoga života svoje pomazanje koje ga i danas oduševljava.

Osobno svjedočanstvo

Slika 15: Često nam Bog već u našoj mladosti pokazuje jedan dio našega pomazanja. Kad ja (Leo Tanner) pogledam na svoj život, tako sam sa 17 godina, u jednoj fazi iskustva Božje ljubavi osjetio temeljno područje svoga pomazanja: Evangelizaciju. To, što me je tada toliko usređivalo, što mi je širom otvaralo obzor moga života i davalo duboku radost, ovu sreću trebaju iskusiti svi ljudi. Snaga pomazanja bila je moja pokretačka snaga i moja radost.

Kad se sada osvrnem na proteklih 50 godina, ustanovljujem još nešto dvostruko. Prvo: Snagu pomazanja nisam doživljavao u svim fazama moga dosadašnjeg života na isti način. U teškim životnim situacijama, u više rezigniranim fazama bilo je u svakodnevici katkada malo oduševljenja. Ali kad sam nastupio u „službu“ nosila me je jedna druga snaga, snaga pomazanja.

Drugo, ovo nije bilo istodobno na svim područjima. Neko vrijeme sam osjećao pomazanje u vjeronaučnoj nastavi. I odjednom, gotovo iz jedne godine u drugu, ono više nije bilo prisutno na ovome području. Zatim je bilo neko vrijeme procvjetala rada s mladima, koje – kao što je gotovo iznenađujuće došlo tako iznenađujuće i prošlo. Zatim su se razvila neka nova područja, koja prije 20 godina uopće nisu bila na vidiku. Ovamo između ostaloga spadaju i pisani radovi kao i navještaj preko medija.

Razvijanje pomazanja

Pomazanje počiva duboko u nama. Ono je božanski preduvjet i osposobljenost za služenje. Kad naiđemo na konkretne projekte koji leže na području pomazanja, javljaju se oduševljenje i radost. Konkretni projekti se mogu mijenjati i mijenjaju se. Ali temeljno usmjerenje ostaje.

Pomazanje može obuhvaćati posve različita područja, kao primjerice angažiranost za djecu u nevolji, podrška brakovima i

obiteljima, kršćanska politika, pomoć u osobnim nevoljama dušobrižništvom, pomoć onima koji traže azil i izbjeglicama, proslava Boga pjevanjem i slavljenjem ... Ali uvijek je to nešto što nas u najdubljoj dubini oduševljava i ispunja vatrom (strašću).

I nakon naše službene djelatnosti u zvanju mogu se otkriti i aktivirati nova područja pomazanja. Ovo doživljavamo kod pape Benedikta XVI. Koji je sa 78 godina u izboru za papu primio jednu novu zadaću. Isto kod pape Franje, koji je sa 76 godina postao papa. U njima je otada opipljivo djelovalo jedno novo pomazanje.

Ovo pokazuje: U Božjem kraljevstvu nema stanja mirovanja. Duh Sveti je kreativan i može u trećoj životnoj fazi (mirovini) još uvijek darovati nešto novo. Jesam li otvoren i spreman za to?

Pomazanje kao događaj

Božansku osposobljenost za jednu određenu službu, za jednu konkretnu zadaću moguće je katkada opaziti i fizički: Tu je odjednom snaga, radost, jasnoća i sigurnost. Mi doživljavamo jedno nutarnje vodstvo. Jedna se riječ nadovezuje an drugu. Iz nas jednostavno teče. Jedna nutarnja lakoća prisutna je pri aktualnome služenju. Osjeća se djelovanje Božjega Duha.

U ovome smislu govorimo i o pomazanome služenju, o jednom pomazanome slavljenju, jednome pomazanome navještaju, o jednom pomazanome bogoslužju ... gdje se opipljivo opaža prisutnost i djelovanje Duha Svetoga. Primjetljiv je Isusov miris, blagost, jasnoća, snaga i autoritet ... njegova Duha koji je hranio, jačao, nadahnjivao i veselio okupljenu zajednicu. **Glazba**

2.4 Živjeti osobno poslanje

Slika 16: Bog ima čudesan plan za svakoga od nas. Samo ja, upravo na ovome mjestu, u upravo ovoj situaciji, mojom jedinstvenošću mogu ovaj Božji plan ispuniti. Ovaj Božji plan sadrži moje osobno poslanje. Za to sam osposobljen pomazanjem. Tako i

za mene vrijedi riječ, koju je Isus u sinagogi u Kafarnaumu primijenio na sebe: *Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza. On me posla ... (Lk 4,18-19).*

Pavao opisuje pomazanje ovako: *Njegovo smo djelo, stvoreni u Kristu Isusu za dobra djela, koja Bog unaprijed pripravi, da u njima živimo (Ef 2,10).* Polazeći od Boga Božja djela su u pomazanju već tu u nama. Ona su pripravljena. Sada ovisi o tome, hoćemo li svoje poslanje (svoj poziv) živjeti. Tada će snaga pomazanja teći u naše konkretne zadaće i služenja.

Promotrimo još četiri vidika našega poslanja:

1. Da mome osobnom poslanju

Slika 17: Pomazanje se aktivira kad o našem poslanju pitamo i živimo ga. To mijenja pravac gledanja: Ne: „Što će mi to donijeti?“, nego: „Što mogu pridonijeti?“

Za to je potreban naš, moj osobni Da! Da, ja više ne živim za sama sebe. Da, ja prihvaćam svoj božanski mandat, dvojicu nebesku zadaću. Da, napuštam svoje osobne ambicije i predodžbe i posežem za povjerenom svetom zadaćom.

Kod moga osobnom poslanja ne radi se o meni, o mojoj časti, mome uspjehu ... Za sve ovo se brine nebeski Otac. Radi se o Njemu, o njegovu kraljevstvu, njegovoj proslavi, o njegovu milosrđu. To je stav koji je Pavao u oproštajnome govoru u Miletu ovako formulirao: *Ali ni najmanje mi nije do života, samo da dovršim trku svoju i službu koju primih od Gospodina: svjedočiti za Evanđelje milosti Božje (Dj 20,24).*

Važno je ne uspoređivati se s drugima. Ja sam ja i imam svoje osobno poslanje. Odlučujuća je moja poslušnost, moje predanje i kao David, biti vjeran u malome. Tada ću doživjeti: Bog hoće preko čitavoga mog života činiti nove stvari u meni i po meni. On hoće izdjelovati novo, oblikovati svježije ideje, jer Duh Sveti je uvijek kreativan.

2. Duhovno se boriti

Slika 18: Ovo Da neizbježno vodi u duhovna razračunavanja. Tako je bilo kod Isusa, tako je to i danas. Pavao piše Timoteju: *Bij dobar boj vjere, osvoji vječni život na koji si pozvan i radi kojega si dao ono lijepo svjedočanstvo pred mnogim svjedocima (1 Tim 6,12).*

Bori se i osvoji govori Pavao: To su aktivne riječi. Naš poziv je boriti se i hrvati. Ne pada nam tek tako u krilo. To ponajprije znači: Otpori, protivni vjetar i napasti (izazovi) na putu našega poslanja su normalna stvar! Poteškoća ima u nama, one mogu doći i izvana.

Papa Ivan Pavao II. Piše: „Svojim pripadanjem Kristu Gospodinu i Kralju svemira vjernici laici sudjeluju na njegovoj kraljevskoj službi i on ih poziva na službu Kraljevstvu Božjem i na njegovo širenje u povijesti. Kršćansko kraljevsko dostojanstvo oni prije svega proživljavaju duhovnom borbom kako bi pobijedili u sebi samima kraljevstvo grijeha (*usp. Rim 6,12*), a onda darivanjem sebe kako bi, u ljubavi i pravdi, služili samome Isusu koji je nazočan u svoj svojoj braći, naročito u malenima (*usp. Mt 25,40*).“ (*Christifideles laici, 1988, br. 12*).

To pokazuje: temeljni vidik ove duhovne borbe odigrava se u čovjekovoj nutrini.

Duhovna oprema

Slika 19: Da bi se u duhovnoj borbi bilo uspješno, da bi se suprotstavilo negativnim utjecajima izvana i iz naše nutrine, Bog nam dariva jednu posebnu opremu. Pavao ju u Poslanici Efežanima naziva *oprema Božja*. Pritom se radi o duhovnim stavovima preko kojih djeluje Božja snaga.

On piše: *Posegnite za svom opremom Božjom*. To znači: Računajte s Božjom snagom, s Duhom Svetim za svagdanju borbu.

Zašto? Mi smo napadnuti. Radi se o tome *da se možemo oduprijeti lukavstvima đavolskim! Jer, nije nam se boriti protiv krvi i mesa, nego protiv Vrhovništava, protiv Vlasti, protiv upravljača ovoga mračnoga svijeta, protiv zlih duhova po nebesima (Ef 6,11-12)*. U duhovnoj borbi se ne radi o borbi protiv ljudi. Nikada! Mi se nikada ne borimo protiv ljudi, nego protiv onoga što ljudima

ovladava, što ih zbunjuje, zarobljava i drži zaposjednutima. Mi se borimo protiv zla u njima i naravno uvijek ponajprije kod nas. *Vrhovništva i vlasti* ... može značiti puno toga: Vlast negativnoga duha vremena, laži kojima ljudi vjeruju, strahovi koji ljudima ovladavaju i duhovnih sila i snaga koje se nalaze iza njih (strahova).

Oprema Božja

Slika 20: Pavao primjenjuje vojnu opremu jednoga rimskog vojnika na duhovnu opremu jednoga vjernika, jednoga Kristova vojnika. U opremu spadaju sljedeći elementi:

Opasati *pojas istine* znači čvrsto se držati istine vjere (Crkve) i osobne istine.

Oklop pravednosti sastoji se u prihvaćanju otkupljenja Isusa Krista. Ona nas čini ispravnima i pravednima.

Potpasati noge (čizme) upućuje na *spremnost* aktivno se angažirati za Evanđelje.

Štitom vjere, sigurnošću u Božju pobjedu možemo se oduprijeti napadima neprijatelja koji as hoće oslabjeti i obeshrabriti.

Kaciga štiti glavu. To se odnosi na naše misli. Mi trebamo dopustiti da naše misli budu prožete sigurnošću uskrsne pobjede.

Ovo su samo neke natuknice. U Čitanki su pojedini elementi opreme opisani detaljnije

Mač Duha

Slika 21: Pogledajmo kratko posljednje oružje: *mač Duha, to jest Riječ Božju!* (Ef 6,17). Rimski vojnici rabili su mač dvosječac, što ukazuje na oba pravca Božje riječi: Ona djeluje kod nasuprotnika, ali i u nama samima.

Mač Duha moguće je usporediti i sa mačedom kojom se u gustišu prašume krčilo put. U džungli klonulosti i zbrke treba posegnuti za mačedom i glasno pun vjere izreći Božju riječ. Tada ćemo osjetiti kako Božja snaga u nama i kod drugih djeluje.

Slika 22: U vezi s time jedna primjer kako može izgledati posezanje za mačem Božje riječi. Jedna osoba je izgubila posao.

Muče ju strahovi i egzistencijalna nesigurnost: Kako će biti dalje sa mnom i s mojom obitelji?

Sada ona poseže za mačem Božje riječi. Gleda na Boga i izabire riječi: „*GOSPODIN je pastir moj, ni u čem ja ne oskudijevam*“ (Ps 23,1). Ona glasno izgovara Božju riječ i izjavljuje: „*GOSPODIN je pastir moj, ni u čem ja ne oskudijevam*“ (Ps 23,1). Sada može moliti: Hvala, Gospodine, za ovu riječ. Računam s tvojim obećanjem da mi ništa neće nedostajati. Imat ću dovoljno najnužnijega. Ti si moj Gospodar i Skrbnik. Ti ćeš se pobrinuti i za novi posao. Pouzdajem se u tebe i zahvaljujem ti za novi posao koji si mi pripremio. Amen. Tko tako posegne za mačem Duha, za Božjom riječi, izgovori ju i čvrsto je se drži pun vjere, iskusit će kako snaga Božje riječi jača njegovo srce, podiže i uvijek iznova nanovo ohrabruje.

3. Moliti za karizme

Slika 23: Iskustvo pokazuje da Isus u služenje najčešće ne poziva ljude koji su po sebi sposobni. Više voli pozivati slabe ljude i pozvane osposobiti i opremiti. Tako se može brzo pojaviti osjećaj: Kako ću ja to moći? Ja to ipak ne mogu!? Tada Isus govori: Ti to ni ne moraš moći. Jednostavno reci Da. Upusti se i ja ću te Duhom Svetim opremiti i osposobiti za ovu zadaću. Dat ću ti svu pomoć i potporu (podršku) ljudi koju trebaš.

Važno je biti svjestan vlastitog siromaštva i Njemu vjerovati. Ovaj se stav primjerice konkretno pokazuje u tome da prije jednog razgovora, prije jedne zadaće, prije jedne službe ... svjesno zamolimo za vodstvo, za karizmu, za djelovanje Duha Svetoga.

Koje god zadaće imali; bili mi djelatni u partnerstvu, obitelji, u politici, odgoju ili u Crkvi, Bog nam hoće za to dati svoga Duha i svoje darove. Ne bezuvjetno unaprijed, ali uvijek u danome trenutku. S ovim povjerenjem smijemo poći. On će nam uvijek dati ono potrebno. U to se smijemo pouzdati.

Često se dogodi meni, ali i drugima: Molim za Duha Svetoga i dajem svoje najbolje. A zatim nakon razgovora, nakon jednoga služenja padne mi na pamet kako sam to mogao učiniti bolje. I to me

svaki puta ljuti. Ali tu je važno: Iz toga učiti a zatim prije svega ostaviti. Tako možemo reći: Duše Sveti, to je sada tvoj problem, mogao si me bolje voditi.

4. Oznake i ugroze

Slika 24: Da bismo osobno poslanje živjeli bolje i odlučnije, želim još ukazati na neke oznake i ugroze. Isus govori: *Jelo je moje vršiti volju onoga koji me posla i dovršiti djelo njegovo (Iv 4,34)*. Isus iskusi da je u svome poslanju hranjen iznutra. Tu je prisutna Božja snaga. Ovo vrijedi i za nas: Dokle god živimo u poslanju, hrani nas pomazanje. Prisutna je Božja snaga!

Naše poslanje je često izazovno i može katkada biti i teret. U vezi s time govori Isus: *Jaram je moj sladak i breme moje lako (Mt 11,30)*. Breme jest i ostaje breme, ali ne pritišće. To je daljnja oznaka našega poslanja. Ako nas breme kroz jedno dulje vrijeme pritišće, nešto nije u redu.

Možda se u način života neprimjetno ušuljao neki nered. Možda smo postali mlaki, više ne živimo iz ukorijenjenosti u Isusa Krista?

Možda sam previše zaokupljen samim sobom: S onime što (po mome mišljenju) mogu ili ne mogu i što moram činiti da bi ljudi dolazili k meni i hvalili me.

Možda sam premalo dobro razlikovao koju zadaću trebam prihvatiti i od mnogih zadataka „rastrgan“ pa sam se 'izgubio'? Tko gori, može pritom i sagorjeti (stres!). Ova je opasnost neprestano prisutna. Najčešće zadatci rastu (umnažaju se) i ako puno toga rado činimo, uvijek iznova smo u opasnosti da se 'izgubimo' i više ne živimo potpuno iz pomazanja. Tu je važno koncentrirati se na svoje resurse, na svoje glavno služenje: Jedan Da velikome cilju zahtijeva puno malih Ne!

Možda živimo u krivome stavu da moramo svime ovladati, da smo svemu vični, da sve hoćemo kontrolirati? Možda se čvrsto držimo svojih očekivanja i ne možemo predati brige? Možda ...?

Život našega poslanja vodi nas na put nutarnjega ispunjenja i radosti. I usred zahtjevnoga, bolnog i iscrpljujućeg (požrtvovnog)

služenja Isus nas pomazuje *uljem radosti (Heb 1,9)*. Ovo ulje radosti dariva jednu duboku, nebesku sreću i hrani u nama radost u slučenju Bogu. **Glazba**

3. Razmjena u malim grupama

1. Što znači da smo primili pomazanje Duha za naše poslanje?
2. Koje vizije me oduševljavaju? Što mi one govore o mome poslanju?
3. Što se misli pod „duhovnim bojem“? Gdje ovo doživljam?
4. Gdje vidim svoje poslanje? Koje ugroze doživljam? Što mi pomaže (bolje) živjeti?

4. Napomene u vezi s molitvenim vremenom

Napomena: Ovo molitveno vrijeme ima pripravn karakter. Molimo za Duha Svetoga da bismo svoje poslanje mogli jasnije prepoznati i koje nam karizme za to služe. U vezi s time podijeliti listić – Živjeti moje poslanje.

1. korak: Molimo u jednoj pjesmi i u jednoj molitvi za svjetlo Duha Svetoga. Sada si uzimamo vremena i na listić u natuknicama bilježimo što smatramo svojim poslanjem. Možemo napisati karizme koje su korisne za vršenje ovoga poslanja.

2. korak: Razmjenjujemo bilješke s jednom povjerljivom osobom i dopunjujemo ih.

3. korak: Molimo jedni za druge, da bismo svoje vlastito poslanje bolje prepoznali i živjeli. Ovo vrijeme molitve po mogućnosti zaključiti pjesmom.

Priprava na bogoslužje

Posljednji susret tečaja završava sa slavljem zahvale i blagoslova, s agapama. U vezi s time pripravi:

Listić – bogoslužje – podijeliti i o tome razgovarati

Oblikovanje bogoslužja, razgovarati o molitvenome vremenu

Razgovarati o agapama

Listić vrjednovanja predati s pitanjem: Želim li neku od karizmi specijalno produbiti?

Blagoslov

Radujem se sljedećem susretu na temu: Slavlje zahvalnosti i poslanja s agapama – *Biti Isusovi svjedoci (usp. Dj 1,8)*

Dodatak

Ovdje se nalaze dopunjujući tekstovi s prezentacijom uz pojedinu jedinicu, koju smo obradili, ali nismo integrirali u predavanje. Ovaj dopunski materijal stoji na raspolaganju prema potrebi. Eventualno može koristiti da na ovu temu pročete jedan tjedan u vjeri (duhovne vježbe).

Jedan drugi primjer otkrivanja pomazanja:

Jedna pravnica iskusi kršenje Duhom Svetim. Slijedom toga angažira se u prenošenju vjere. Nakon nekoliko godina dogodio se trenutak u kojemu joj je jasno pokazan pravac: „Bilo je to nakon ljetnih praznika 2005. godine. Odjednom sam posve jasno osjetila jedan poticaj u srcu da se pripravim na službu u Crkvi i studiram teologiju. Bilo je odjednom tu, toliko snažno i nagnalo me da poduzmem nove korake. I svaka pomisao na ovaj novi put ispunjala me je velikom radošću. Budući da sam tada već bila u 51. godini, to me je jako iznenadilo ... U nutrini je gorjelo a prema van su svi semafori bili na zelenome! Za mene je to bio jedan poziv Duha Svetoga. Radosno sam ga slijedila i on me je doveo do jedne službe u Crkvi koju sam tijekom deset godina smjela oduševljeno živjeti.“

2.5 Oznake (karakteristike) pomazanja

Slika 25: Jedna od bitnih karakteristika života iz pomazanja je nutarnja radost i mir. Isus govori: *Jelo je moje vršiti volju onoga koji me posla i dovršiti djelo njegovo (Iv 4,34)*. Isus iskusi da je u svome poslanju hranjen iznutra. Tu je prisutna Božja snaga. Ovo vrijedi i za nas: Dokle god živimo u poslanju, hrani nas pomazanje. Prisutna je Božja snaga!

Naše poslanje je često izazovno i može katkada biti i teret. U vezi s time govori Isus: *Jaram je moj sladak i breme moje lako (Mt 11,30)*. Breme jest i ostaje breme, ali ne pritišće. To je daljnja oznaka našega poslanja. Ako nas breme kroz jedno dulje vrijeme pritišće, nešto nije u redu.

Možda se u način života neprimjetno ušuljao neki nered. Možda smo postali mlaki, više ne živimo iz ukorijenjenosti u Isusa Krista?

Možda sam previše zaokupljen samim sobom: S onime što (po mome mišljenju) mogu ili ne mogu i što moram činiti da bi ljudi dolazili k meni i hvalili me.

Možda sam premalo dobro razlikovao koju zadaću trebam prihvatiti i od mnogih zadataka „rastrgan“ pa sam se 'izgubio'? Tko gori, može pritom i sagorjeti (stres!). Ova je opasnost neprestano prisutna. Najčešće zadatci rastu (umnažaju se) i ako puno toga rado činimo, uvijek iznova smo u opasnosti da se 'izgubimo' i više ne živimo potpuno iz pomazanja. Tu je važno koncentrirati se na svoje resurse, na svoje glavno služenje: Jedan Da velikome cilju zahtijeva puno malih Ne!

Možda živimo u krivome stavu da moramo svime ovladati, da smo svemu vični, da sve hoćemo kontrolirati? Možda se čvrsto držimo svojih očekivanja i ne možemo predati brige? Možda ...?

Slika 26: Pavao se sada poziva na ovu duhovnu opremu, na duhovni stav kršćanina: *Opašite bedra istinom, obucite oklop pravednosti, potpašite noge spremnošću za evanđelje mira! U svemu imajte uza se štit vjere: njime ćete moći ugasi ognjene strijele Zloga. Uzmite i kacigu spasenja i mač Duha, to jest Riječ Božju (Ef 6,14-17)*.

slika 27: Pavao započinje: *Držite se dakle (Ef 6,14a)*. Trebamo zauzeti čvrst stav i imati veliku nutarnju čvrstinu i sigurnost. *Opašite bedra istinom (Ef 6,14a)*. Tada se lepršava gornja haljina privezala da bi se bez muke mogla kretati. Ono čime se bezuvjetno trebamo opasati da bismo nesmetano koračali naprijed, jest istina.

Najveća zaštita od zloga jest istina. Stati potpuno uz osobnu istinu i potpuno stajati uz istine vjere, uzima đavlu svako područje napada. On je *otac laži (Iv 8,44)*, govori Isus za đavla, a za sebe govori: *Ja sam Istina (Iv 14,6)*. Tko laže, obmanjuje i prikriva, otvara vrata neprijatelju. Tko stoji potpuno u istini, stavlja se pod Isusovu zaštitu i vlast.

Pravednost

Slika 28: Zatim trebamo ... *obući oklop pravednosti (Ef 6,14b)*. Ispravnim. A time i pravednim pred Bogom ne čine nas naša djela, nego otkupljenje Isusa Krista. Mi se trebamo potpuno okružiti onime što je Isus Krist za nas učinio. To je naša zaštita!

Potpasivanje spremnošću

... *Potpašite noge spremnošću za evanđelje mira (Ef 6,15)*. Kad izlazimo van, obuvamo se. Cipele (čizme) se navlači kad se izlazi van. Kod kuće ih ne trebamo. Obući cipele znači postati aktivan, poći, govoriti i djelovati. To je daljnja zaštita.

Štit vjere

Slika 29: ... *U svemu imajte uza se štit vjere: njime ćete moći ugasiti ognjene strijele Zloga (Ef 6,16)*. Ove ognjene strijele Zloga mogu biti napasti, kušnje, misli, strahovi... koji nas pogađaju posve nenadano kao iz vedra neba, za nama posežu, iznutra brkaju, oslabljuju nas i daju nam rezignirati. Tu trebamo posegnuti za *štitom vjere*. To znači promijeniti svoj pravac gledanja: od sebe prema Tebi (Bogu). Pouzdajem se u tebe i tvoju riječ više nego u sve protivne okolnosti, napade i dvojbe. Vjera se sastoji u sigurnosti Božjega blagoslova: On vlada i nama upravlja!

Kaciga spasenja

Uzmite i kacigu spasenja (Ef 6,17). Ovdje se radi o našim mislima. Naše misli su moćne. Radi se o tome da sve više i više razmišljamo božanski. Njegove su misli uvijek misli spasenja. Trebamo dopustiti da naše misli budu prožete spasenjem, sigurnošću vječne uskrсне pobjede. Otkupljenje je dovršeno i dovršit će se. Sve je još samo pitanje vremena. Tada će za svu vječnost biti klicanje, radost, ljubav.

Jer misli vaše nisu moje misli nisu vaše misli i puti moji nisu vaši puti – riječ je GOSPODNJA. Visoko je iznad zemlje nebo, tako su puti moji iznad vaših putova, i misli moje iznad vaših misli (Iz 55,8-9).

Pavao govori o ispravnu ophođenju s našim mislima: *Što god je istinito, što god časno, što god pravedno, što god čisto, što god ljubazno, što god hvalevrijedno; je li što krjepost, je li što pohvala – to nek vam je na srcu (Fil 4,8).* I: *Ako ste suuskrsnuli s Kristom, tražite što je gore, gdje Krist sjedi zdesna Bogu! Za onim gore težite, ne za zemaljskim! (Kol 3,1-2).*

MI možemo svoje misli usidriti u ovu Kristovu moć. On vlada suvereno. *Ta oružje našega vojevanja nije tjelesno, nego božanski snažno za rušenje utvrda. Obaramo mudrovanja i svaku oholost koja se podiže protiv spoznanja Boga i zarobljujemo svaki um na pokornost Kristu /2 Kor 10,4-5).* K tomu pomaže, ako svoje misli fokusiramo na Božju veličinu, slavu, veličanstvo i ovijemo u sigurnost vječne uskrсне pobjede: Otkupljenje je izvršeno i ono će se dovršiti. Samo je pitanje vremena. Tada će sva vječnost biti samo klicanje, radost, ljubav.

Mač Duha

Slika 30: Kod Božje opreme postoji samo jedno ofanzivno oružje: *... i mač Duha, to jest Riječ Božju (Ef 6,17).* Rimski vojnici su rabili mač s dvije oštrice kao ofenzivno i defanzivno oružje. NA ovoj pozadini govori Pavao o Božjoj Riječi kao o tako važnome maču za duhovnu borbu. *Živa je, uistinu, Riječ Božja i djelotvorna; oštiri je*

od svakoga dvosjekla mača; prodire dotle da dijeli dušu i duh, zglobove i moždinu te prosuđuje nakane i misli srca (Heb 4,12). To znači da Božja Riječ dopire do srca i otvara naše motivacije, porive i osjećaje i potpuno jasno odvaja duh svijeta od Božjega Duha.

Mač Duha se daje usporediti i sa bušmanskim nožem (mačem u džungli) kojim se u gustišu prašume oslobađao put. I mi se možemo katkada osjećati kao u nekoj džungli i više pred dobom ne vidimo puta. Naš mač u džungli je Božja Riječ.

U džungli obeshrabrujućih i negativnih uvjerenja uzimamo snagu Božje Riječi i puni vjere glasno ju izgovaramo. Jer u Božjoj Riječi djeluje Božja snaga – u nama , ali i kod drugih.

Neprestano se zauzimati jedni za druge

Pavao završava opis Božje opreme opomenom koja je aktualna i za nas danas: *Svakovrsnom se molitvom i prošnjom u svakoj prigodi u Duhu molite. Poradi toga i bdijte sa svom ustrajnošću i molitvom za sve svete, i za me, da mi se otvore usta i daje riječ hrabro obznaniti otajstvo evanđelja kojega sam poslanik u okovima, da se ohrabrim o njemu kako treba govoriti (Ef 6,18-20).*

Biti budan, ustrajati u molitvi jednih za druge, moliti za pravu riječ, hrabro, moćno i radost zauzimati se za Gospodina... takvo uzajamno ohrabrenje trebamo i danas.

Slika 31: Ovaj se stav pokazuje, primjerice i u tome da prije jednoga razgovora svjesno molimo za dar Duha Svetoga: *Gospodine, zahvaljujemo ti za tvoju prisutnost, tvoju moć i ljubav. Ti si pun milosrđa. Molimo te: Pošalji nam svoga Svetoga Duha. Štoviše, dođi, Duše Sveti i preuzmi vodstvo za ovaj susret. Mi ti se stavljamo na raspolaganje. Djeluj u nama i preko nas. Amen.*

8.

Slavlje zahvalnosti i poslanja
Biti Isusovi svjedoci (usp. Dj 1,8)

Napomena: Može se uzeti votivnu misu Duhu Svetom.

Čitanje Dj 1,1-8 (odlomak iz čitanja Uzašašća Gospodinova)

Čitanje Djela apostolskih: *Prvu sam knjigu, Teofile, sastavio o svemu što je Isus činio i učio do dana kad je uznesen pošto je dao upute apostolima koje je izabrao po Duhu Svetome. Njima je poslije svoje muke mnogim dokazima pokazao da je živ, četrdeset im se dana ukazivao i govorio o kraljevstvu Božjem. I dok je jednom s njima blagovao, zapovjedi im da ne napuštaju Jeruzalema, nego neka čekaju Obećanje Očeve 'koje čujete od mene: Ivan je krstio vodom, a vi ćete naskoro nakon ovih dana biti kršteni Duhom Svetim.'* Nato ga sabrani upitaše: *'Gospodine, hoćeš li u ovo vrijeme Izraelu opet uspostaviti kraljevstvo?'* On im odgovori: *'Nije vaše znati vremena i zgode koje je Otac podredio svojoj vlasti. Nego primit ćete snagu*

Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje.' Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam

Što mi je darovano? Što sam primio? Što se u meni probudilo? Ova pitanja stoje na listiću pripreve (bogosluzje) sedme jedinice. Iz toga možemo sada izdvojiti jednu do dvije rečenice (i formulirati kao molitvu) kao psalam zahvale. Svi zajedno molimo ili pjevamo jedan pripjevni redak, kao primjerice: *Duše Svrti, slavimo te. Ti si dinamičan i kreativan* ili pripjev jedne pjesme.

Evandjelje Iv 7,37-39 (Vigilija Duhova)

U posljednji, veliki dan blagdana Isus stade i povika: „Ako je tko žedan, neka dođe k meni! Neka pije koji vjeruje u mene! Kao što reče Pismo: 'Rijeke će žive vode poteći iz njegove utrobe!'" To reče o Duhu kojega su imali primiti oni što vjeruju u njega. Tada doista ne bijaše još došao Duh jer Isus nije bio proslavljen. Riječ Gospodnja.

Misli za propovijed

Slika – živa voda

U posljednji, veliki dan blagdana Isus stade i povika – upravo smo čuli u Evandjelju: Kakav je to bilo blagdan? I što se dogodilo tog velikog dana blagdana?

Današnje Evandjelje odnosi se na blagdan sjenica u Jeruzalemu. Na ovaj blagdan jednu važnu ulogu igrala je voda. Na vrhuncu blagdana, tog velikog dana dogodio se jedan šarolik obred. Svećenik je nosio zlatni vrč do mjesta s vodom u blizini Hrama, do Ribnjaka Siloama. Ondje je vrč napunjen vodom i uz pjesmu i slavljenje u nekoj vrsti procesije nošen u Hram.

Ova ceremonija podsjećala je na to da je Bog svoj narod tijekom 40 godina u pustinji a i u protekloj godini uvijek zbrinjavao vodom. Za to se Boga slavi i za to mu se zahvaljuje.

Istodobno se u liturgiji – prema jednome viđenju proroka Ezekijela – slavio pogled na živu vodu dolazećega mesijanskog vremena. Prema ovome obećanju živa voda izlazi iz Hrama u Jeruzalemu. Kamo god ona poteče, procvjetava život, sve dok Mrtvo more ne pretvori u more puno života (*usp. Ez 47*).

Isusu tekstu koji smo čuli u Evanđelju nagoviješta da se vrijeme spasenja, u kojemu se izljevava Duh, u njemu ispunjava. Stoga Isus na vrhuncu *velikoga dana* blagdana povika: *Ako je tko žedan, neka dođe k meni! Neka pije koji vjeruje u mene! (Iv 7,37-38)*. Isus time govori: Ovo se obećanje ne ispunjava na nekome mjestu (u jeruzalemskome Hramu), nego u osobi, naime u meni: Iz mene će poteći živa voda, koja sve mrtvo preobražava u život i koja će čitav svijet ozdraviti i obnoviti. Ova životodajna voda je Duh Sveti.

Duh Sveti tada još nije bio dan, *jer Isus još ne bijaše proslavljen (Iv 7,38-39)*. Križ je mjesto Isusove proslave. Ondje on govori: *Dovršeno je“ ... Zatim prignu glavu i predade Duh (Iv 19,30)*. Isus je svoga Duha vratio natrag k Ocu i istodobno nama. Ovo je postalo vidljivo kad je jedan vojnik *kopljem otvorio njegov bok i odmah poteče krv i voda (Iv 19,34)*; voda njegova Duha!

Isus nam je dao svoga Duha i hoće ga uvijek na nov način iz svoga Srca davati. Stoga njegov poziv i nama: *Tko je žedan, neka dođe k meni. Neka pije tko vjeruje u mene!* Ako vjerujemo u Isusa, ako k njemu dođemo i od njega pijemo, iz nas će *poteći rijeke žive vode*. Isus time govori, prvo: JA ću utažiti vašu žeđ za ljubavlju, za spasenjem, za radošću, za životom. I drugo: Ja ću u tebi postati izvorom iz kojega će *poteći rijeke* života i ljubavi.

Ova živa voda je posljednja slika Duha Svetoga koju smo na ovome tečaju razmatrali. U vezi s time pitanje: Kako dolazimo do ove žive vode? Moramo doći k Isusu da od njega primimo živu vodu, u stavu poniznosti. I na to upućuje slika vode, jer voda uvijek teče dolje nizbrdo i uvijek najprije napunjava najdonje mjesto. Tako Duh Sveti voli svojim darovima ispuniti one, koji su sebe ispraznili i dolaze k njemu i ponizno mole za ovu živu vodu.

Biti Isusovi svjedoci

Ovo je povezano s našim poslanjem. John Henry Newman piše: „Pozvan sam činiti nešto ili biti nešto na što ni jedan drugi čovjek nije pozvan. Ja imam svoje mjesto u Božjemu planu na Božjoj zemlji koju nitko drugi nema. Bio ja bogat ili siromašan, prezren ili poštovan kod ljudi, Bog me poznaje i poziva me mojim imenom!“

„Ja imam svoje mjesto u Božjem planu koje nitko drugi nema“ – pokazuje: Ja sam Bogu jedinstveno važan! I on me treba. Ja kao ud na Kristovu Tijelu imam jedno poslanje, jednu zadaću. Nitko me tu ne može nadomjestiti. Ako svoje poslanje ne ispunim, uvijek će nešto nedostajati. I on me poziva mojim imenom, posve osobno, sada, nanovo! Na što?

Isus hoće u meni, u nama postati izvorom žive vode. *Rijeke* njegova Duha, *rijeke* života i ljubavi trebaju iz nas *poteći*. Što to znači?

Pogledajmo čitanje: Kratko prije Duhova obećao je Isus apostolima: *Primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje (Dj 1,8)*. Pozvani smo biti Isusovi svjedoci a time Isusa donositi ljudima.

Stoga pitanje: Koja je najsvetija životinja? U Svetome pismu nalazimo mnoge životinje, kojima se pripisuje neko simbolično značenje: primjerice, Janje, lav, golub, zmija, ovca, ptice nebeske ... U Bibliji se nalaze i mnoge pripovijesti o magarcu i magarici. Danas hoćemo svoj pogled baciti na jednoga magarca, kojemu je na Isusovu životnom putu pripalo posebno mjesto.

Prema Matejevu izvještaju (*Mt 21,1-11*) jaše Isus pri svome ulasku u Jeruzalem na magaretu. Jednoj jedinjoj životinji pripala je tada na Cvjetnicu pri Isusovu ulasku u Jeruzalem čast (dostojanstvo) nositi Isusa. Ova magarica, ovo magare možemo stoga označiti slikovito kao „misionarsku“ životinju. Ona je poslužila Isusovu poslanju. Nosila je Isusa. Tako možemo i mi u prenesenome smislu reći: I mi smo pozvani biti magarica, magare za Isusa.

Tako mogu reći: „Rado sam magare za tebe, Isuse.“ Time se misli na jedan temeljni stav, jer ono najvažnije nije magare, nego ona osoba koju ono nosi. Tako je i kod našega poslanja. Radi se o tome da Isusa donosimo ljudima i su-pomažemo da on može djelovati.

Danas mnogi ljudi traže karijeru, priznanje, pohvalu. Hoće polučiti učinak i biti u središtu. Mogu li reći: Meni nije do mene! Moja želja je Isusa donositi ljudima. Rado sam magare za Isusa, što god to bilo?

Donositi Isusa ljudima sadrži tri vidika:

1. Biti Isusov miomiris

Hindusa Mahatma Gandhija posjetili jednom kršćanski misionari. Htjeli su od njega čuti (saznati) što moraju činiti da bi Indijci bolje razumjeli Isusa. „Razmislite o tajni ruže“, pomisli Gandhi. „Ona ne čini ništa, ali miriše. I zato ju svi vole. Mirišite, dakle, moja gospodo!“

Ponajprije se dakle radi o tome da zračimo *Kristov miomiris* (2 Kor 2,15). Ozračje, parfem, Isusovo bivstvovanje, plod Duha trebaju ljudi iskusiti. *Kristov miomiris* (2 Kor 2,15) mogu širiti načinom kako zauzمام svoje mjesto i živim, primjerice, kao majka, otac, pretpostavljeni, kao liječnik, kao radnik u tvornici, kao nastavnik, profesor, u politici, izobrazbi, gospodarstvu, u njezi bolesnih, starih i dementnih ljudi. Ali i u uredu, na tekućoj traci, u trgovini, u stvarima novca, pri raspravi o političkim pitanjima.

Naše bivstvovanje zrači. Način kakvi smo, kako živimo svoju svakodnevicu, svoje odnose, prvo je Evanđelje koje se ljudima naviješta.

2. Zauzimati se za Isusa

Petar piše: *Budite uvijek spremni na odgovor svakomu koji od vas zatraži obrazloženje nade koja je u vama, ali blago i s poštovanjem, dobre savjesti, da oni koji ozloglašuju vaš dobar život u Kristu, upravo onim budu postiđeni za što vas potvaraju* (1 Pt 3,15-

16). Darovana nam je nada, nerazoriva nad au svim situacijama. O ovoj nadi trebamo govoriti svježe i veselo, ali i o tome što se sve preko nje mijenja. Jer kršćanska vjera je najveći dar koji je jedan čovjek primio.

Svjedočiti ovu nadu znači zauzimati se za Isusa. Kad se, primjerice u vlastitoj obitelji, na radnome mjestu, kod kolegica i kolega i posvuda gdje dolazimo u kontakt s ljudima ... o Bogu ružno govori, kad se nepromišljeno i ravnodušno govori o važnim etičkim pitanjima, kad se ljude isključuje, možemo osjetiti da upravo sada treba jasno i odlučno stati uz Isusa i uz istinu: biti magare za Isusa!

Ako jasno i odlučno zauzmem stav, može ovo ponajprije izazvati protivljenje. Kad ovo činim u Isusovu stavu, *dakle blago i s poštovanjem*, tada ću prije ili kasnije biti poštovan. Ipak podvojenost kojom govorim čas ovako, čas drukčije, prilagođivanje većini, trajno mi ne donosi uvažavanje i prije svega: Nisam Isusov svjedok, koji je za Istinu na križu trpio i umro.

Za takvo odvažno ispovijedanje osposobljuje nas Duh Sveti. U Djelima apostolskim se o tome često govori, da je djelovanje Duha Svetoga otvorenost, srdačnost, iskrenost (*usp. Dj 2,29; 4,13; 4,29; 13,46; 14,3; 26,26; 28,31 kao i 2 Kor 3,12; 1 Sol 2,2; i Ef 6,19*). *Iskrenost znači smjelo, svježe, „otvoreno“ govoriti ono što nosim u srcu.*

3. Služiti svojim darovima

Isusa donositi ljudima kao treće znači: Služiti svojim darovima. Petar piše: *Jedni druge poslužujte – svatko po primljenu daru – kao dobri upravitelji različitih Božjih milosti! Govori li tko? Neka govori kao riječi Božje! Poslužuje li tko? Neka poslužuje kao snagom koju daje Bog, da se u svemu slavi Bog po Isusu Kristu, komu slava i vlast u vijeke vjekova. Amen (1 Pt 4,10-11)*. Služiti svojim darovima i karizmama trebamo u snazi Duha Svetoga.

Služiti raduje! Lijepo je moći pomagati drugima. Lijepo je smjeti su-pridonositi zajedničkome djelu. Lijepo je pridonositi tomu da Božje kraljevstvo raste i da se Bog sve više i više proslavlja.

Ali katkada je služenje i mučno, teret. Katkada nemam volje za to da uprljam ruke, da obavim neugodnu zadaću koju nitko ne želi izvršiti i stoji svladavanja. Tada je potreban jedan Da žrtvi, predanju, kao što je živio Isus i svi sveci – primjereno, uzorno: „Isuse, i ja sam sada spreman biti za tebe magare! Govorim Da ovoj mučnoj zadaći koja mi zemaljski gledano ne donosi ništa. Ali obaviti ću ju iz ljubavi prema tebi i tebi na radost.“

I ovo spada u naše poslanje. Ali ako tako služim Isusu, ako tako zauzmem svoje mjesto, iskusiti ću da me on pomazuje uljem radosti; da je duboko u srcu prisutna radost, jedna duboka sreća, da se unatoč svemu ne želim ni sa kime mijenjati i da ću ovo služenje učiniti rado iz ljubavi za njega.

I tako smijemo radosno reći Da Božjemu planu u našem životu. Hoćemo za svoje poslanje moliti darove i karizme koje nam Duh Sveti hoće darovati, da bismo po mogućnosti optimalno i učinkovito mogli s radošću živjeti svoje poslanje. Tada možemo ondje, gdje je naše mjesto, reći: „Rado sam magarac za tebe, Isuse.“ Amen. **Glazba, tišina.**

Obnoviti poslanje – moliti jedni za druge za karizme

Za ovo postoje različiti oblici, ovisno o grupi i situaciji.

1. U maloj grupi može uvijek jedna osoba istupiti naprijed i glasno izreći molitvu predanja s prošnjom za darove i karizme. Na kraju dolaze članovi grupa, polažu na nju ruke i mole za Duha Svetoga, za darove i karizme. Zatim se mogu priopćiti dojmovi, primljene riječi ... Zatim dolazi sljedeća osoba.
2. U grupama po troje osobe zajedno sjede ili stoje, jedna od njih izgovara koje karizme želi primiti i želi molitvu. Druge dvije osobe mole jedna pokraj druge. Na kraju se mijenjaju.
3. S jednom većom grupom: 2-3 minute vremena ostaviti da bi svatko mogao izgovoriti svoju molitvu predanja i svoje osobne prošnje za karizme – u tišini ili u tepajućoj molitvi. Na

kraju moli svećenik za sve za Duha Svetoga i za ispunjenje i izlivanje izgovorenih prošnji, za darove i karizme.

Bogoslužje se zatim nastavlja uobičajenim tijekom.

Zaključne napomene u vezi s tečajem

Na kraju bogoslužja mogu se još dati najave:

Zahvaliti svim sudionicima tečaja, osobama koje su tečaj pripravljalje i su-oblikovale predavanjima, glazbom ...

- Ako ima prijedloga za nastavak, obznaniti datum prvoga susreta. Kao podsjetnik može se podijeliti listić s ponudom za nastavak.
- Daljnje informacije

Sada hoćemo doživljenu radost proslaviti u jednom zajedničkom slavlju susreta.